Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Blicher, Steen Steensen.; af St. St. Blicher.
Titel | Title:	Samlede Noveller
Bindbetegnelse | Volume Statement:	Vol. Suppl.bind
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : C. Steens Forlag, 1833-1840

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

57, -95-8°

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130020705788

Samlede Noveller

og

Digte

af

S. S. Blicher.

Supplement-Bind.

Kjobenhavn.
Trykt paa Boghandler C. Steens Forlag,
i det Brünnichske Bogtrykkerie.

1840.

57,-95,-8°

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
KØBENHAVN

Nyeste

Noveller og Digte

af

S. S. Blicher.

Kjobenhavn.

Trykt paa Boghandler C. Steens Forlag,
i det Brünnichske Bogtrykkerie.

1840.

Indhold.

	Side
Høstferierne:	
Gamle Bekjendtere	1.
Nye Ansigter	7.
Pe' Syvspring	14.
Oles Levnetsløb	19.
Fuldmægtigen	26.
Duellen	30.
Slutningen af Oles Levnetsløb	37.
En Skibsprœken paa Landet	43.
Høstgildet	54.
Braga og Idun	79.
Efteraarserindringer fra en Sommerreise i Sverrig	81.
Epilog den 28 Octbr. 1823	124.
Epilog efter en Forestilling for Huusarme i Wiborg	125.
Prolog paa et privat Theaters Stiftelsesdag	127.
Prolog til en Forestilling i Skive	129.
Aaret 1828ves Afsked og Hilsen til det nye	130.
Prolog den 31 Decbr. 1829	132.
Epilog fremsagt ved en Forestilling for Bombebøssen i Randers	133.
Til Frue Winholts Fødselsdag	135.
Psalmer ved Niels Blichers Jordefærd	137.

Side

Over en forhaabet Svigerſøn . . . . . 139.
Pſalmer ved Agger Kirkes Indvielſe . . . . . 140.
Til den jeg mener, hvem Mange kjende og ligeſaa Mange elſke . . . . . 142.
Bautaſteen paa Ole Worm . . . . . 144.
† Over en værdig Kone . . . . . 147.
Hans Brockner i Elbeck . . . . . 148.
Farvel Hans Chriſtian . . . . . 149.
† Sophie Amalie . . . . . 151.
Tynn Sjellandsfa'r . . . . . 154.
En Viſe om Søſlaget ved Femern . . . . . 159.
En anden nye Viſe om en Sømand og en Landmand 162.
Peder Lykke . . . . . 166.
Ringen . . . . . 169.
Dugdraaben . . . . . 173.
Haabet . . . . . 175.
Trækfuglene . . . . . 177.
En ganſke nye Viſe om en Kromand og hans Søn . 221.
Min Svaneſang . . . . . 226.

1.

Gamle Bekjendtere.

„Non cuivis homini contingit adire Corinthum — Lihg-fram!" Saaledes lød den hule Tøndestemme inde fra Femte-lectien. Jeg standsede udenfor Skoledøren, hvis Trykker jeg allerede havde omdreiet, for at høre Quintusses frie Oversæt-telse af dette horatiske Vers. — En Drengerøst svarede: „det falder ikke i ethvert Menneskes Lod at komme — „til Ulve-dal" lød en anden og stærkere. — „Hwa! Hwem wa de? Hwo kam de fræ?" raabte Høreren. „Owenfræ — fræ Hal-sen — fræ Mester Lejs" strege Nogle i Munden paa hverandre. Efter et dundrende Slag i Bordet, og et tordnende „Quos Ego" blev det atter roligt. Men paa Commandoordet „Frit!" aabnedes paa nye de tilstoppede Halse. Een begyndte: „de ær it enhwær Krahg — en anden afbrød: „de ær it enhwær Sow" — en tredie faldt ind: „de ær it enhwær Kow" —

„do ka sjæl vær en Kow" snærrede Høreren „de hedder: de ær it enhwær Sow, Krahgen vil rih" — Som for at hævne den mishandlede Digter, satte de overgivne Drenge een gal Variation efter den anden paa Lærerens Thema: „de ær it enhwær Krahg, te Sowen vil rih—de ær it enhwær Sow, te Kowen vil rih — o. s. v. Og snart blev det hele til en Malstrøm af Ord; blandt hvilke „Kow, Sow, Krahg lød som Kanonskud gjennem en Musketilds uendelige Knaldren. — Jeg fandt mig nu kaldet til at intervenere; dog ikke for at straffe Disciplenes „Friheder" dem den gamle Pedant jo selv var Ophavsmand til. „Ferierne begynde" lød nu det glædelige Budskab igjennem alle Klasser, en halv Dag for man havde ventet; thi Vognen fra Ulvedal havde mødt saa meget for tidlig. Vi maatte følgelig lave os til at følge strax med den tilbage. Qvintus og Qvortus, som begge vare indbudne, blev ikke de sidste ud af Skolen. Og saa ivrig var især den sidste med Udrustningen, at han virkelig skulde have glemt sin „Lærke" hvis ikke Kammeraad Hansens Søn havde mindet om: „at Veiret var koldt". Dette var det første Led af Kjeden; og da Qvortus fik fat paa det, saa fulgte det andet af sig selv, og han sprang ned af Vognen, „for at hente Noget, han havde glemt". Qvintus knurrede, men i Grunden kun derover, at han kunde have sparet det meste af hans Frokost, dersom han itide havde vidst, at han skulde spise Frue Hansens Aftensmad.

Min Svigerfader, hans Datter og lille Dattersøn, og Jeg kjørte paa en anden Vogn noget bagefter Hine. — Hvad Veiret angik: da var det klart og smukt, og en frisk Vestenvind

medførte intet af den Kulde, mod hvilken Qvortus vilde beskjærme sig ved indvortes Midler.

Høsten var begyndt ualmindelig tidlig; skjøndt vi nyelig vare gangne ind i Hundedagene, havde man dog faaet næsten alt Kornet „rodløst", og en stor Deel i „Huus." Denne Travlhed paa Marken, den ualmindelige Menneskemængde, har for mig i det mindste Noget saa livligt, saa muntrende, og derhos saa — gid jeg nu havde et Ord for „Satisfying" saa fyldestgjørende, at denne Aarstid er min den kjereste. Min Svigerfader gav et langt Stykke af Virgils Georgicon til Priis, og min Alice fremsagde en heel Canto af Delilles med en saa mild Varme, en saa barnlig Glæde, at jeg blev Barn igjen, og Conrectoren Yngling.

Vor landligglade Stemning fik dog snart et andet „Drej"; idet Degnen fra Ulstrup, som havde været ude at tage Tiende for Kammeraaden, kom ridende os paa Siden med et „Walkommen skal di, Katten taae mæ væhr! Haar di Skyderen mej, Hr. Rector?" Da jeg havde beroliget ham i denne Henseende, raabte han fornøjet; „de kan a saastoe; men no ska di aasse sie, her æ Katten ryw mæ, saamanne Trejdækkere ioer, te di hjørmer." Hermed sporede han sin „Pillek," og galloperede ind ad Markerne til. Og vi rullede snart derefter hen for Hoveddøren paa den Fløj af Ulvedal, som min Svigerfaders Broder Capitainen beboede. Thi ei at forglemme — da havde denne kjøbt Gaard og Gods af Kammeraaden til Fæstensgave for sin Hustrue; men Kammeraaden havde igjen forpagtet det Hele, og var bleven boende paa Gaarden.

Det er saa — ja nu er jeg igjen forlegen: „Satisfying" „Comfortable" — nei nu har jeg det „rosomt" paa en Lystfart som denne at træffe for lutter Bekjendte. Et fremmed Ansigt — endda om det er smukt, tiltrækkende tillidvækkende — det er dog ikke iblandt dem, vi saae „sidst" det gier vor Stemning en anden Retning. „Vinden springer om paa en anden Streg" siger Capitainen. „Det er en Dæmper paa Violinen" siger Fiedler. „Det er en Contraqvæstion" siger Herredsfogden. „Det er en Variant" siger min Svigerfader. „Det er som naar Bøssen brænder for" siger Degnen i Ulstrup. Nu! Bøssen brændte da ikke for den Dag. For Døren modtog os Capitainen og hans Kone, hans troe Tjener med Vogntrappen, og — den lystige Herredsfoged med en Lire, til hvis snærrende Toner han sang med ægte jydsk Bondedialect: „Hvor Godt Folk er, kommer godt Folk til, hej! lurrimæ, lurrimæ, Heiaa Venner med Venner sankes vil; de fryde sig, Eiaa! mier end a ka sejaa." — „Denne Lyra" declamerede han — da vi vare komne ind — „har, efter den store Oldgrandfkers Kammeraad Uralds heldige Conjectur, tilhørt den verdensberømte Digter og Lirendrejer Homerus. Den nuværende Ejer af samme, den første Virtuos i hele min Jurisdiction, den næsten ligesaa berømte Peder Syvspring har i sit Navn Noget som levende minder om: „at syv Stæder strede om Æren af at have frembragt Digtekunstens Fader." Vi bleve naturligviis nysgjerrige efter at see denne jydske Homer; og bade om at vorde ham forestillede. „Aften" svarede Herredsfogden, eller maaske først i Morgen tidlig giver hans Lighed Audients — jeg siger Lighed; thi

eet af Digterens syv Navne er „Liflig Piær" — Nu hviler han paa sine Laurbær, og sover haardt; thi han har idag seet vel dybt i den jydske „Hippocrene."

Vi maatte da indtil videre trøste os med Haabet. — Neppe vare vi i den venlige Haugestue komne tilsæde om Thebordet, før Kammeraaden traadte ind, og bad os samtlige at spise tilaften ovre hos ham. Dette blev eenstemmig lovet; og den Bestemmelse derhos taget: at begge Familier med deres respective Gjester skiftevis skulde tilbringe alle de følgende Aftener i hverandres Boliger ligetil Høstgildet, der for de Fremmede vilde vorde den sidste.

Hos Kammeraaden vare Mange ventendes i Løbet af de fjorten Dage før den store Høstfest; men endnu fandt vi der ikke andre end vore to Hørere, og Oldgrandskeren, hvem vi alle fra tidligere Sammenstød godt kjendte. Han var egentlig reist til Ulvedal, for at undersøge en Runesteen, om hvilken salig Pontoppidan havde givet Vink, at den skulde findes paa Godset; men denne Undersøgelse tog, formedelst sin Vigtighed og Vanskelighed, alle fjorten Dage med sig, som siden skal vises. — I hele den Tid var han og hans Videnskab jevnligen Gjenstand for den vittige men tillige godmodige Herredsfogeds uforstyrrelige Lune. — Vi vare ei engang færdige med første Ret — en ypperlig Kalvesteeg, før han henvendte sig til Vertinden og sagde med mild Alvorlighed og dyb Stemme: „tillad mig, bedste Frue! at spørge; ved hvilke Midler og Behandlingsmaade De har faaet dette Føl saa fedt og yderst delicat?" Fru Hansen gjorde store Øjne, Kammeraad Urald endnu større. „Føl?" gjentog begge paa eengang, hun med svag,

men han med Bjørnestemme. Vor Vert, som strax mærkede, hvor den spøgefulde Jurist vilde hen, gav sin Kone et Vink, og tog Ordet: „det vil jeg forklare dem; for min Kone veed det ikke engang. Da Føllet var født, døde Hoppen, og nu prøvede jeg, at lade det patte een af mine Koer, og derfor tænker jeg og, at det er bleven saa særdeles fedt og velsmagende."

„Men det er jo" — declamerede Oldgrandskeren — „det er jo noget ganske mærkeligt, ganske nyt, eller rettere sagt ganske gammelt; det er fortræffeligt; og jeg vil haabe, at dette Exempel skal virke saa kraftigen, at Hestekjød herefter vorder almindelig Kost, ligesom hos vore Forfædre. Og hvorfra havde disse deres Størrelse og store Styrke? af Hestekjød, ene og allene af Hestekjød; derfor havde de ogsaa Hestekræfter — hvilket endnu er et gængs Udtryk imellem os — maae jeg bede om et Stykke endnu!" — I dette Øieblik faldt mine og flere Øjne fra vor oldnordiske Taler hen paa hans Sidemand, den lidettalende Qvintus. Han havde lagt Kniv og Gaffel overkors paa den andengang fyldte og endnu ikke afædte Tallerken, Armene overkors paa Maven, og saa ud i Ansigtet som en grøn Ost. „Er de ikke vel? Hr. Qvintus!" spurgte Herredsfogden. Den tiltalte svarede ikke, men sprang op, og ilede ud — Qvortus bagefter. — Nogle smaaloe; men Urald skelede foragteligt ned til det tomme Sæde. „Skulde virkelig" sagde han med sin dybeste Røst, „dette store Legeme have antaget en saa svag Natur, at det ikke kan fordrage Hestekjød?" — „Hvad gaaer af deres Medlærer?" sagde Herredsfogden til den allene gjenkommende Qvortus. „Hestekjød"

svarede denne; „han conjungerer „boas" igjennem alle Modos og tempora." — „Alt dette" sagde Herredsfogden „og det er min Skyld, jeg nægter det ikke, gaaer ud over deres Spisekammer, Fru Hansen! Hr. Kammeraad Urald spiser meer end han ellers havde gjort; og vores Høstekjødsfjende — dersom jeg ellers kjender ham ret — vil han have een Aftensmad til, eftersom han ikke kunde beholde den første" — „**A kan, Katten vyw mæ, heller it behaall min**" skreeg Degnen, som sad nederst, og paa hvem vi hidtil ikke havde givet Agt. Og hermed sprang han i Ovintus's Fodspor. Nu var det umueligt længere at kvæle Latteren; Selv den alvorlige „Jordrotte" som Bønderne kaldte, Jorddrotten Urald — maatte smile, han tænkte mindst paa, at han selv var Latterens første Gjenstand. — Midt under denne kom en rask rullende Bogn op for Døren; og Vert og Vertinde gik ud for at tage mod de Fremmede, i hvem de ventede nogle af de indbudne Gjæster. — Hvilke nu disse vare, skal næste Afsnit vise.

2.

Nye Ansigter.

Det var ingen af de Forventede, men Nogle ganske Andre, om hvem hverken Vert eller Vertinde havde drømt: en Kammerherre von Schlüssel med Frøken Datter. Han var en Mand paa de Tredsindstyve, undersætsig, fürskaaren med et stort blegt Ansigt, paa hvilket alt ogsaa var stort undtagen Øinene, der ikke vare saa meget større end Kattens, og af samme grøn-

gule Farve. Ved hans Indtrædelse reiste Selskabet sig og hilsede; hans Gjenhilsen var i en mig hidtil ukjendt Maneer: han bukkede eller bøiede hverken Kroppen eller Hovedet, men gjorde med dette en Bevægelse, som næsten var det modsatte af et Nik, og lignede den Studsendes, eller den som Een gjør, naar man pludselig bringer ham et Lys for nær til Næsen. Derhos skrabede han bag ud med den ene Fod, og satte den temmeligt haardt ned igjen ved Siden af dens Mage. Jeg, og vel flere af Selskabet antog ham for en Pranger, eller een af hine bondefødte Herregaardsslagtere, af hvilke ikke Faa i dette Tidsrum sloge sig op til stor Velstand. Ja endnu noget efter at vor Vert havde forestillet ham under hans virkelige Navn og Rang, troede jeg: at her nu vilde spilles et nyt Puds af Herredsfogdens.

Et heelt andet Indtryk gjorde Datteren: skjønt liden af Vært, skjønt beskeden, hartad undseelig af Væsen, var der alligevel i hele dette, Noget vist, som bøjer Mandfolkenakker. Jo længere man saae paa hende; jo høiere syntes hun. Hendes Ansigt, eller rigtigere, hendes Aasyn forekom, ved første Diekast, temmeligt almindeligt, næsten intetsigende: det var blegt, koldt. Men naar hun aabnede Munden og talte — hendes Stemme lød hartad som en Hvidsken — da sprang der Roser ud paa disse blege Kinder: Øjenlaagene trak sig heelt op for et Par Øine, hvis sælsomme Udtryk, og søde Ild gjorde et overraskende Indtryk paa enhver ikke aldeles følesløs Tilskuer — som naar Fortæppet til Skuepladsen hæves, og der fremviser sig et yndigt Landskab med den opgaaende Sol i Baggrunden.

Verten gav to af sine Børn et Vink; paa hvilket de reiste sig, og trak deres Stole lidt tilbage: han indbød de Fremmede til at tage Plads, Kammerherren lagde en Haand paa Stolerygen, og lod sit Blik overløbe Selskabet. Men da Quintus og Degnen just nu kom tilbage, og de høifornemme Dine faldt paa den Sidste, tog den naadige Greve Haanden til sig, og snøvlede: „Vi ere trætte af Reisen, og ønskede snart at komme tilroe; men vil deres Kone give os en Kop The paa vore Værelser —." „— Paa Dieblikket!" svarede Fru Hansen hurtigt og muntert, tog et Lys fra et Sidebord, og førte ledsaget af en Datter, de Fremmede bort. „Gute Nacht" sagde Kammerherren, medens hans Ansigt beskrev en Halvcirkel over os. Men i Døren vendte han sig halvt med Begjering eller snarere Befaling til Verten: at komme ind til ham, inden han gik tilsengs. Med nedslagne Øine nejede Datteren dybt, og troer jeg — saameget dybere, end ellers kunde været nok, for at udsone Faderens Høffærdighed.

Taushedea, som nu for Dieblikket opstod, blev først brudt af Urald med et Udtryk af Forundring over dette sælsomme sildige Besøg. Degnen, som foruden andre Fortjenester ogsaa havde den, at være Egnens levende Conversationslexicon, tog Svaret og sagde — paa sit jydsk, det vi for denne Gang ville overføre paa højdansk — „da kan jeg fortælle os, hvad det har at betyde: Kammerherren vil partu tvinge denne her lille Frøken til at tage den unge Baron Wahlensfeld, som nu et Aar eller mere har gaaet og „smuttet" efter hende. Men hun „stinner" sig i hvor bitte hun er, og vil ikke af Flekken. Nu har de rigtignck paa nogen Tid begyndt at mumle

om, at hun skulde have sig en Anden i Lendom. Somme sige at der er Nogen, som har seet ham, og andre sige, at det er ikke saa. Men saameget er vist, at Gartnerdrengen bær dem Breve imellem, og det kom for Naadigherren, og da han intet vilde bekjende, saa fik han først Prygl, og saa paa Porten. Nu tænker jeg ved mig selv som saa: om Kammerherren ikke vil have Frøkenen her til Kammeraaden, der har tjent ham i hans første Begyndelse som Forvalter. Saa skal de vel nu her see at passe hende og Kjæresten op; for de tænker, hvad sandt nok kan være! at de unge Mennesker vil være lidt meer forvoxne her end hjemme."

Man saae med Forundring paa Taleren, og paa hverandre, som om man ventede, hvo der først vilde afgive sine Betænkninger over dette Optrin og de i samme spillende Personer. Men inden endnu nogen kom til at afbryde Pausen, hørtes atter Rummelen af en opkjørende Vogn. Tilligemed Vert og Vertinden indtræn strax en høj Dame, der forestillede sig dem, som den Francaise fra Fyen, der havde paataget sig at undervise Kammerraadens yngste Børn i Sprog og Musik, allene imod Kost og Logie. Hendes Tale røbede Udlændingen; men enten hun var tydsk eller fransk, det kunde man ikke skjelne. Men Stemmen var ei sædvanlig grov og mandfolkeagtig; ligesom og hendes ualmindelige Høide, hendes Gang og hele Væsen slet ikke stode i Samstemning med Qvindeklæderne. Ikkun Ansigtet modsagde ikke disse: det var fiint, glat, og temmelig kjønt. Dog hendes Diekast var igjen vel dristigt, og hendes Latter, den Herredsfogden et par Gange med sine vittige Indfald fremtvang, uagtet hendes synlige

Modstand, den var skrallende, og hartad forbausende. Iøvrigt var hun dog meget tilbageholdende og ordknap; og talte til Ingen ved Bordet, uden først at være tiltalt. — Alligevel tabte sig efterhaanden den Opmærksomhed, Mamsel Dubois ved sin første Fremtræden havde vakt; thi denne Klasse — som i Datiden endnu udgjordes af lutter Fremmede — havde et Slags „Brev" paa Særhed: de betragtedes som Amphibier, som Mellemvæsner blandt Mand og Qvinde.

Vi vare netop i Begreb med at ende den saa ofte afbrudte Nadvere, da Hestetramp lød derude, og næsten i samme Øieblik nok en Fremmed kom i egentlig Forstand springende ind ad Døren. Han havde et koparret, skarptegnet Ansigt, et mørkt og næsten bistert Udseende; men han viste sig snart fra en ganske modsat Side. — „Godaften Captain!" raabte han med Sømandsbas, smed Hatten hen paa en Stol ved Væggen, og rakte den Hilsede sin Haand tvers over Bordet, lige tæt hen forbi Francaisens Ansigt, der dreiede sig om imod ham med et Udtryk af Forundring og Uvillie. — „Velkommen Doctor!" svarede Captainen, idet han vendte sig til Vert og Vertinde: „En gammel Ven og Reisefælle, Doctor —" her faldt denne selv ind. „Ikke Doctor, jeg er kun simpel Feldtskjær, og nylig ansat her i Districtet som privilegeret Qvaksalver. Forresten hedder jeg Sergenfryd, er ingen Complimentmager, men siger altid min Mening reent ud. Og derfor beder jeg ogsaa høfligt om Tilladelse, at maatte sætte mig ned ved dette velsignede Bord; for jeg er baade sulten og tørstig." Inden Verten vel havde faaet denne Tilladelse udfærdiget, havde Districtslægen allerede udseet sig en ledig

Stol ved Siden af Degnen. Denne skuppede sig paa sin Stol saa langt som muligt hen til den anden Sidemand, som om han var bleven forskrækket over Ovakfalverens stormende Adfærd. Men den Sidste tog strax fat i Degnens Stol, medens han med den anden Haand rakte efter den ham tilbudne Tallerken, og sagde til Sidemanden — uden endog at see paa ham: „De skal ikke være bange for mig! de Tider ere nu forbi, da Apothekere og Doctere tillige vare Skarprettere." Med disse Ord trak han Degnen igjen tæt hen til sig. Den stakkels Ludimagister, skjøndt ikke synderlig glad ved sit Naboskab, paatog sig dog en kjæk Mine, og fik et Smiil frem, det han ledsagede med hurtigt Fingerpeeg til sin Pande. Quintus, der sad skraas over for ham, tilnikkede ham Bifald; men holdt forresten sine Øine stivt hæftede paa den Fremmede, der med en Graadighed, som vor lærde Æder sikkert misundte ham, gjorde een Tallerken bar i en Haandvending, og strakte den ud til at fyldes nok engang. Men derover glemte han ikke Flasken; thi den første var tømt inden den anden Tallerken. — Imidlertid han gjorde saaledes Besked — og dette medtog kun et par Minutter — at alle de øvrige Bordgjæster lagde Kniv og Gaffel, og delte deres Diekast imellem ham og sig selv indbyrdes; hvilket hverken gjorde ham det mindste forlegen, eiheller standsede hans umaadelige Virksomhed. — Da han var færdig, nikkede han ad Værten og hans Kone, lænede sig tilbage mod Stolerygen og begyndte med en Tungefærdighed, der var næsten ligesaa ustandselig som den, hvorpaa han allerede havde aflagt en saa glimrende Prøve: „Mine Herrer og Damer! de maae undskylde min langvarige Taus-

hed! Naar jeg spiser, saa er det ikke paa Skrømt — som de maaske har bemærket — og under et saadant Arbeide maae alle andre hvile; thi det er ubestridelig det vigtigste af alle; og forsømmes dette, hvordan vil det saa gaae med alle de andre? De kunne mueligen troe at jeg taler saaledes af Egennytte, og vil præke Fraadserie og Drukkenskab, for at udvide min Praxis; men jeg sværger ved Hippocrates, at Forlidt er her skadeligere for Sundheden, end Forimeget; og at jeg kan meget lettere curere tyve Patienter for Indigestion, end een eeneste Vanddrikker." — Omvendte ved denne selvelsesfulde Tale, sik baade Qvintus og Degnen bedre Tanker om Doctorens Forstand. Den første nikkede; Sidste gned sig med den flade Haand ovenpaa Parykken, og sagde: „Han er Katten ryw mæ, den bejste Doctor, a ha kjent. Jen Fingerbærre Puns æ bejer end tow Tonder Wand." — „De er min Mand," sagde Lægen, og skottede omt til ham, idet han greb sit Glas, og klinkede med ham: „paa nærmere Bekjendtskab." — der blev nu en almindelig Leen og Skjemten; og neppe var en Fjerdedeeltime forløben siden den lystige Districtschirurgs Ankomst, inden han ikke længer ansaaes som Fremmed.

Kun To i Selskabet fandt aldeles ingen Smag i de sidstnævtes Tale og Adfærd. De nikkede ad hverandre, bøiede sig for Vert og Vertinde, og skjøde deres Stole tilbage; hvorpaa alle gjorde ligesaa. Jeg behøvede vel neppe at tillægge: at disse Tvende var Capitainens Kone og Min.

3.

Pe' Syvspring.

Næste Formiddag havde Kammerraad Hansen foranstaltet, at vi Mandfolk spiste Frokost i Haugen. Dog kom mod Enden, uventet et Fruentimmer til — den mandhaftige Francaise: med Hænderne paa Ryggen og lange Skridt traadte hun til og bemægtigede sig en Stol med et skjødesløst „Avec votre Permission, Messieurs!" — „Men det er sandt," raabte Herredsfogden, „vor Trobadour!" — „Jeg skal hente ham" tilbød een af Kammerraadens Sønner; og det varede heller ikke længe, førend han kom med Personen.

Denne Virtuos — hvis rette Navn var Peder Pallisen, men som formedelst sine Fortjenester havde erhvervet sig følgende sex Æresnavne: Pe' Syvspring, Liflig Pier, Pe Halpot, Pe Neverkuk, Pe Lirendreier, Pe Lurendreier — var en lille gammelagtig Mand med store melkblaae rødkantede-rindende Øine. Han var iført en lang graae Frakke, graae Strømper og Træskoe og havde en Kasket, eller som det her hedder et „Hatteslag" af samme Farve paa Hovedet. Stakkelen rystede som „Blinkelow*)," og hans Trin vare korte og vaklende. Lægen stod op og saae paa ham med plirende Øine. „Han har, F..... hakke mig! Delirium tremens" raabte han. „Trelirium demens!" tog Degnen Ordet, „Doctoren mener vel, at han har faaet sin Skade af det han saaadn daffer omkring tidlig og sildig med den her Lire. Nei pyt! Trelirium! Tresvirium skulde det hedde — for du har jo været en ugu-

*) Beveresp.

delig Krop efter det her Brændeviin, Pe Halpot! eller Pe Heelpot!"

„Foer a en bette jen?" stammede Synderen, uden at bryde sig det mindste om Degnens Snak. Værten skjenkede et Vinglas fuldt af Aqvavit, og rakte ham; men han var ikke mægtig for at føre Glasset til Munden. „Aah gi mæ den føhst; bad han og skultrede sig — „sihn skal a nok hjelp mæ sjæl." — han var nu og saa tjenstagtig, at hælde denne Livsbalsom i hans vidt aabne Gab; og Virkningen viste sig næsten øieblikkelig. „Hør nu!" sagde Herredsfogden „syng os allerførst den Vise, du selv har digtet om Præsten og Degnen og alle dem du veed nok: saa skal du faae en halv Potte hjem med dig, foruden hvad du behøver her.„ — „A tør it sue wal" sagde han, og saae omkring paa alle de tilstedeværende, „er her ingen af dem?" — „Nei, her er ingen at være bange for" lød Svaret, „kom du kun med Visen!" — Digteren tog nu sin Lire frem og sang med en Stemme, der lød som en Tercet af en Kalv, et Faar og en Gedebuk:

Wo Herremand haaller a hans Hæjst
Somti mier end somti,
Den dæ reuter dem, æ den bejst.
Ejaa!
Mier end a ka sej aa.

Wo Møller haaller a hans Rop,
Somti mier end somti.
Venner do dæ, saa foer en en Top.
Ejaa!
Mier end a ka sej aa.

Wo Skrædder haaller a hans Saws,
Somti mier end somti.
Aa Towet han klipper sæ sjæl en Sjaws.
Ejaa!
Mier end a ka sej aa.

Wo Præjst han haaller a hans Pænng,
Somti mier end somti.
Offrer dæ smaat, da blywer han strænng
Ejaa!
Mier end a ka sej aa.

Wo Dæjn han haaller a mi Kuen,
Somti mier end somti.
De æ saan æje gammel Wuen,
Ejaa!
Mier end a ka sej aa.

Pe Sywspring haaller a et Kruus,
Somti mier end somti.
Wr et saa stuer, saa soer han en Ruus,
Ejaa!
Mier end a ka sej aa.

De selsomme Miner, Diekast og Fagter, med hvilke Liremanden ledsagede sin Smædesang, gjorde denne endnu snurrigere, og morede virkelig alle Tilhørerne — fornemmelig dem der forstode den jydske Mundart — og fremkaldte Ønsket om nok een. Dette var ufeilbarligen bleven opfyldt, hvis ikke Stedets Præst netop var kommen til. Da Hr. Sywspring fik Øie paa ham, luskede han bort igjennem en Sidegang, og lod sig ikke tilbageholde ved nogensomhelst Tilraab eller Løvte.

Den Geistlige var en alderstegen, dog rørig Mand med

et roligt og mildt Aasyn; i hvilket Sjælefred stod læseligt præget, og som lettelig forsonede med hans underlige Paaklædning: Paryk, Cenſpænderkjole og ſorte Gamacher, dem jeg siden hørte, at han brugte for ſin Sundheds Skyld. Hans Tale var ligeſaa forſtandig ſom blid; og med Lethed og Sikkerhed gik han ind i mange forſkjellige Æmner. Man mærkede ſnart at han, uagtet den antike Dragt, var ganſke hjemme i den nyere Tids forbauſende Begivenheder, dens Aands- og Stats-Omvæltninger; men og at han betragtede dem med ſamme Sind, ſom en udtjent Sømand det oprørte Hav, han ikke meer agter at befare.

Ved Præſtens Ankomſt havde Capitainen forladt Selſkabet, men kom ſnart efter tilbage med ſin gamle Tjener. Denne bar en fuldfærdig Model af et Skib, og ſtillede det med Stiver paa et af Bordene. Capitainen vendte ſig til Præſten, og ſagde: „kjære Hr. Paſtor! dette Skib har denne gamle Sømand ſelv allene forfærdiget, og det er hans Ønſke, deraf at gjøre en Forære til deres Kirke, om de finder det værdigt hertil. Og i dette Fald beder jeg om, at maatte give Kjæden, til at hænge det i.“ — „Jeg tager gjerne imod Foræringen,“ ſagde Præſten ſmilende, „og takker paa Kirkens Vegne. Det lille Skib ſkal komme til at hænge i det ſtore *).“ Dette lille Konſtværk blev nu taget i almindelig Betragtning, og roeſt, ſom det og virkelig fortjente. Glæden ſpillede i den gamle Søeguts brune Anſigt; og heri blandede ſig og en til-

*) Saaledes kaldes — fra de ſerſte Kirkers Tid af — den mellemſte Deel af ſamme.

givelig Stolthed; da han af de i Skibsvæsenet ukyndige fik flere Spørgsmaale om dette og hiint, hvilket gav ham forønsket Leilighed til at holde Forelæsninger i en Videnskab, som han, hvad det practiske angik, havde fuldkommen inde. Vistnok bleve Tilhørerne derved ikke meget klogere, thi hans Terminologie var for de fleste heel uforstaaelig. Men man lod, som den var det, for ei spilde ham Glæden.

Da der nu blev et Ophold i Navigatorens Foredrag, traadte Præsten til, rystede hans Haand; og sagde: „Tak Tak! min gamle Ven! du har nu forklaret dette her paa din Maade, og det meget rigtigt og godt. Det er kommen mig i Tanker, at jeg en anden Gang vil forklare det paa min Maade. Den første Søndag, det hænger i Kirken, indbyder jeg først dig og din Capitain, og ellers Enhver, som kan finde Lyst til at høre en Skibspræken i en Kirke paa Landjorden." — „Jeg skal den — nok indfinde mig" svarte Matrosen saa sjæleglad, at der nær havde sluppet ham af Munden en Søeterminus, som man ikke raaber en Geistlig Mand lige i Øinene. — Capitainen sagde: „Kjæden har jeg, og Skibet kan komme paa sit Sted i denne Dag; men vi har kun to Dage til Søndag; maaskee det er noget snart for Deres Velærværdighed." Præsten smilede igjen: „De maae for mig anbringe det, naar de selv vil. Naar jeg har een Nat, saa finder jeg vel paa hvad jeg vil sige."

„Vel!" sagde Capitainen, „see saa, du kan faae det op, Ole! thi hverken du eller jeg kan faae den Præken for snart."

4.

Oles Levnetsløb.

Denne gamle Søgut, der var almindelig yndet paa Gaarden skjøndt i ringere Grad af Kvindfolket — tiltrak sig nu, formedelst sit Konstværk og Commentaren derover, de Fremmedes særdeles Opmærksomhed: han blev tiltalt, roest, takket, spurgt, saa af een og saa af en anden. At dette snart faldt ham besværlig, saae jeg, og — om ikke flere andre — den gamle Præst. Han gjorde en Ende paa denne Navigationsexamen, ved at bede Ole fortælle sit Livs Historie. Paa denne uventede Begjering, slog Søemanden sine vidtopspilede Øine mod Himlen — som om han saae efter Fløjet — og derpaa til Jorden, som efter Loddet. Efter nogen Betænkning svarede han: „der er ikke saameget rart ved den Historie; men har de Lyst til at høre den, vil jeg ogsaa fortælle den; men den er ellers inte for Fruentimmer og Børn —" her saae han omkring i Kredsen, med et koldt mistroisk Blik, der tydelig tilkjendegav, at han vilde have de nysnævnte Slags Tilhørere bortfjernede. Dette skeete og paa den Maade, at Præsten, Capitainen, min Svigerfader og jeg toge ham med os ind i et lille Trælysthuus, som ikke havde Rum for flere. — Da vi her havde taget Sæde, og Ole faaet en Skraae stuvet ind under den høire Kjæve, slog han Been og Hænder overkors, og tog til Orde, som følger.

„Jeg løb af Stabelen da vi skrev eet tusinde syv hundrede og syvogtyve paa en lille Plads i Norge, de kalde Sandefjord. Min Fader var Lods der, og det havde hans Fa-

der været for ham, og alle hans Forfædre — sa'e han selv — lige op til Japhet. Og saa langt som min Fader vidste af at sige, var ingen af dem død i Sengen; og for den Sag, døde min Fader ikke heller der; for han kom til at gaae til Kojs nede hos de andre —" „— Hvor?" spurgte min Svigerfader. „Der" svarede han, „hvor de bruge Tang til Sengehalm." „Ja saa!" sagde min Svigerfader „de druknede?" — „Aa javel gjorde de det" vedblev Ole; „og jeg havde vel ogsaa for længe siden vendt mit sidste Glas, dersom min Fader ikke for tidlig havde seilet mig agter ud. Jeg var kun femten Aar, og liden til Vexten; saa ingen anden Lods strax kunde være tjent med mig. Saa døde ogsaa min Moder paa samme Tider; og Sødskende eller nære Slægtninge havde jeg ingen af. Men jeg kom endda bedre med end jeg tænkte, for der boede blandt saa mange Andre en Skipper i Byen, og han hed' endda Ole Olsen Han — og han var med ved salig Moders Begravelse. Da hun nu var sænket, og alting forbi: saa siger han til mig: „Ole!" siger han „har du nogen Hyre, min Gut?" — „Nei" si'er jeg; „der er vel ingen vil ha'e mig" — „Det vil jeg" si'er han „Nu kan Øvrigheden sælge Hytten og alt det andet Ragerie; og bliver der noget til rest, kan de sætte det paa Rente for dig. Om otte Dage gaaer jeg om Gud vil — til Middelhavet; vil du saa fare med som Kahytsjung?" — „Javel!" si'er jeg „og du skal ha'e Tak til, Fa'er! — for i Norge si'e alle Mennesker Du til hverandre. — Naa da! ottende Dagen gik jeg rigtig ombord paa Aleth — Aleth hedde Briggen, han havde kaldt hende op efter sin Kone. Og en stolt Seiler var hun. Og Capitainen sa'e

ogsaa mange Gange, Ole! — sa'e han, jeg veed, Fan'en hakke mig! ikke, hvem jeg holder meest af, enten af Skuden mi', eller af Kjærringe mi' —." „— Hvor gik I saa hen?" faldt Capitainen paa Ulvedal ind. — „Vi gik" svarede Ole „til Livorno eller Leghorn, som de ogsaa kalde det; og saa foer vi med Fragt fra een Plads til en anden derude i Middelhavet, og da Sommeren var forbi, gik vi tilbage til Sandefjord, og laae op der om Vinteren. — Saadan gik det nu det ene Aar efter det andet, til jeg havde naaet mit det Femogtyvende, da Aleth —." „— Ole! du glemmer Nissen" faldt Capitainen ind, „Hm! — ja —" brammede den gamle Matros smidskende, „jeg veed ikke, om de høilærde Herrer gide hørt paa saadant noget; for de tænker vel, det er Kjellingsludder og taabeligt Passiar —." „— Det er det samme Ole," sagde hans Herre, „lad dem tænke, hvad de ville! og siig du kun frem hvad du veed!"

Ole vendte sin Skraae med Tungen, lagde begge Hænder paa hver sin Stolearm, og trak Benene ind under sig: det saae ud som en styrkende Forberedelse til værdigen at skille sig ved paafølgende, skumle og rædlige Begivenhed.

„Der ere somme Fartøjer" begyndte han, „men de ere ikke ret mange, der har en særdeles Overcomplet ombord, man kalder Nissen. Der ere kun faae, der kan see ham; men de der kan, siger: at han seer ud og er klædt som en anden Søemand, med den Forskjel, at han er ikke stort høiere end den Flaske, der staaer; og han har en rød Hue paa Hovedet, istædet for at alle vi andre bruge Hat paa Hovedet, eller blaae Hue. Naa da! der var, og havde altid været saadan

een ombord i Aleth, og det var godt; for saalænge Nissen bliver ombord, kan Skibet ikke forgaae. Jeg saa ham rigtig nok aldrig; men vi havde en gammet Kok, han kunde see ham, og jeg troer endda, de havde meer at skaffe med hverandre end godt var for Kokken. Han hed endda Ole Halversen for han kunde, naar han vilde, sige os om Morgenen alt det vi fik at bestille hele Dagen paa Skibet: hvad for Seil vi skulde sætte til, om vi skulde komme til at rebe nogen, og hvormange Reeb vi skulde have i hvert, om Noget paa Skuden skulde ramponeres eller reent forlises, og alt saadan; og det skede accurat som han sagde. Jeg glemmer aldrig; jeg husker det, som det var skeet igaar: Vi vare i den spanske Søe paa Høiden af „Ca' Fenster" *) og stode Nord efter, da bliver en Mand syg og døer. Og da vi havdelangt til Land, og ikkeheller vidste, naar vi kunne naae eet, saa bleo der slaaet en Slags Kiste sammen til ham, og forsynet med Baglast, og saa skulde han da næste Dag hives over Bord. Men forinden det nu skedte, saa kommer Kokken, og siger til Capitainen: „Capitain" si'er han, „hvad har Salve forsyndet sig, at han skal ud om Bagbord?" „Hvad er det for Sludder?" si'er Capitainen, „Salve har været saa stolt en Søemand, som Nogen; og han skal, Fa'en hakke mig! ogsaa udom Styrbord." — „Det er vel nok" mumlede Halvor, „men Nissen har, den Onde vælte mig! sat ham ud om Bagbord inat." Capitainen loe, og sagde: „det skal, Fa'en synke mig! bli' Løgn." — „bande de og saa forskrækkeligt, som du der la'er

*) Cap Finisterræ.

dem, ramse op?" faldt min Svigerfader ind. „Ja det gjorde de rigtignok" sagde Ole med nedstemt Tone: „Capitainen sa'e altid: Fa'en hakke mig! til daglig Brug; men naar han blev vred, saa sa'e han: Fa'en synke mig! Jeg veed nok, det er inte kjønt; men det er nu saa Skik og Brug iblandt Søefolk, og det kan ikke være anderledes. Jeg skal fortælle dem, en Historie om det: Tordenskjold — de veed nok — han skal nu have været saa reent djævels til at bande. Og saa siger Kongen en Dag til ham: Tordenskjold! — si'er han, kan du inte commandere uden at bande saadan" — „Ja!" brød min Svigerfaders Broder af, „den Historie kjende vi allesammen; men glem nu ikke, at sige os: hvordan det gik med Salve!" — „Det gik saadan" sagde Ole, „Vi havde sunget en Smule Psalme over ham, havde faaet Tallier paa Kisten, og hidset den op saa meget som lidt over Rælingen, og vilde just til at hive den ud over Styrbord. Vi havde alle Klude til, og det havde løjet af hele Morgenstunden, og var næsten Blik. Lige med et saa springer Vinden om, og vi faae en Kuling af Sydost nu, der krænger Skuden over i Bagbord, og Kisten svajer derud og plumper i Søen — vi saae den aldrig mere. — „Ka' han nu see Capitain!" sa'e Halvor. „Da er det Fa'en synke mig! ikke min Skyld" sa'e han. — „See! saadan gik det nu til." — „Men hvad blev, saa Enden med Aleth?" spurgte Capitainen, „det har jeg næsten glemt." — „det blev med hende ligesom med os alle" svarede Ole; „for hun gik neden om og hjem. Og det lod Nissen os ogsaa vide. Seer de, vi laae vaa Rheden tæt op til en Bye, de kalde Mallaga. Vi havde udlosset vor Last —

det var Torsk, og skulde lette næste Dag, hvis Vinden føjede. Da kommer Halvor hen til mig — jeg havde været ude paa Ankeret, og der var ingen anden hos. Og saa si'er han til mig, Ole! si'er han, nu træder Aleth sin sidste Dands. — Hvordan det? si'er jeg. — Jo, si'er han, Nissen er gaaet fra hende. — Fa'en heller, si'er jeg. — Jo si'er han, han sprang overbord inat, og svømmede over til Rusmanden, der ligger. Nu kan du selv gjøre hvad du vil. — Ja, hvad gjør du? si'er jeg. — Jeg bliver, sa'e han; jeg er bleven gammel paa Aleth, og jeg vil ikke skilles fra hende. — Jeg gik nu og tænkte noget paa dette her; og jeg vidste, at Halvor aldrig gav falske Signaler. Og saa gaaer jeg til Capitainen, og si'er til ham, Faer min! si'er jeg, Aleth gjør sin sidste Reise — han faaer aldrig mere Kjending af Norges Land. — Er du gal? si'er han. — Ikke heller det, si'er jeg; men Nissen er gaaet fra Bord inat. — Lik min — om Forladelse! de go'e Herrer! men saadan si'er man saa tidt imellem Søfolk, og det har ellers intet at betyde — saadan sa'e han da ogsaa den go'e Ole Olsen. Men saa si'er jeg: Du ejer jo Aleth op og neer som hun staaer og gaaer — det takker jeg ikke dig for, si'er han — Capitain si'er jeg, han skulde sælge hende her. Men saa slog han en Skogger op, og sa'e: blæs mig nedenfra, til min Hat flyver ovena'; saa vil jeg kalde dig Storm! Jeg har ligesaa gjerne Aleth under mine Hæle som Dovrefjeld. Men er du bange for Kjellingsludder, saa kan du jo ta'e dig en anden Styre. — Nei! Fa'er! sa'e jeg, saadan vil jeg ikke løbe fra dig. Men han snoede sig om paa Hælen, og gik agter ud ned i Kahyten; og der blev han længe nede. Da

vi havde skaffet, kalder han mig ind til sig og siger: Derhenne, si'er han, ligger Thorbjørnsen af Østerrisøer. Han kom iaftes fra Marseille, og har fuld Last inde. Han gaaer hjem med allerførste Leilighed. Tag Jollen, og roe over til ham, og forlyd, om du kan faae Hyre med ham hjem; hvis ikke, om han vil ta'e dig med som Passageer. Fa'er! sa'e jeg, er du vred paa mig. Nej, si'er han, men gjør som jeg siger, og kom saa strax igjen. Det traf sig nu saa, at Thorbjørnsen havde mistet en Mand paa Reisen hid, og havde Brug for mig; og det fortalte jeg da Ole Olsen. Og saa kalder han mig ned i Kahytten, og skyer mig et Brev, og siger: det er til den gamle Aleth derhjemme, hvis du kommer først. Og her, siger han, er ti Ruller med 20 Piaster i hver. De ere de halve af mine rede Penge. Deraf giver du min Kjærring de otte, og de to beholder du selv, og her er din Hyre foruden. — Jeg begyndte nu rigtignok at blive lidt vammel om Hjertet, og der kom mig vel noget vaadt i Øinene; for saa si'er han: hvad gaaer der af din Hundeunge? hvad flæber du for? Tag nu dine Kojeklæder og din Kiste, og skrup dig saa — Naa hold nu Kjæft! og Gud være med dig, min Gut! og god Reise! Pil nu af, og det snart! — Dermed drejede han mig om mod Kahytsdøren. Men det kom mig for, som han ogsaa klippede lidt med Øjnene. Da jeg var kommen ovenfor Trappen raabte han endnu: Hils Aleth og Siri! det var hans eneste Barn — og dermed slog han den inderste Dør i, saa det smældede. — Saa kom jeg da ombord i Østerrisøeren; og han lettede endnu den samme Aften; men jeg sov slet intet den Nat, for der løb saa meget om i mit Hoved baade om

Aleth og Nissen og mig selv, men meest om Ole Olsen; for han havde været en Fader for mig i alle disse ti Aar, og jeg troer ikke at jeg havde faaet ti Lusinger af ham i dem allesammen. Og jeg troer vidst, at han havde noget i finde med mig og Sire; men hun var da endnu kun fiorten Aar. — Naa da: vi letted, og led staae ad Strædet—." „—Men hvordan gik det saa den gamle Capitain, med hans Fartøi?" faldt jeg ham ind. — „Ja" sagde Ole, vi saae aldrig mere af ham og Aleth end en grøn Flaske med en Lap Papiir i—." „— Hvad" siger Præsten, „og hvor fik du den?" — „Den fandt jeg, svarede Ole, da jeg var i Slaveriet —." — Her afbrødes Fortællingen ved Ankomsten af en Fremmed, hvem jeg billigen tilegner et eget Capitel.

5.

Fuldmægtigen.

Inde i Gangen havde allerede i et par Minutter ladet sig høre et usædvanligt stærkt Charivari af mange sladdrende, leende og syngende Qvindestemmer. Det nærmede sig stedse mere og mere vort Lysthuus; og da det kom ligeudenfor, taug vor Fortæller, og vi andre reiste os, for at see, hvad det monne være. Det første Dieskast viste os en snæver Kreds af et Dosin unge Piger, eller Fleer, men ved det næste opdagede vi midt i Kredsen Pullen af en sort Mandshat, der snurrede hurtigt omkring fra den ene Side til den anden. Og derhos hørte vi en snærrende, skrattende Røst, der ikke vel kunde komme fra et qvindeligt Bryst, men som dog var i

uophørlig Virksomhed. — Nu aabnedes Ringen, og derinde sees da, hvem Hatten tilhører: en ganske lille ung Mand, med et taalelig kjønt, muntert og aabent Ansigt. Men han var temmelig forvoxen, med udstaaende Bryst og Skulder. „Her" sagde Sine Hansen, den ældste af Vertens Døttre, „har jeg den Fornøielse at forestille Herrerne Hr. Wakkeltop, Næstcommanderende paa Herredscontoiret, Fuld—mægtig over os Alle sammen." Den Fremstillede kastede først et par skjelmske Øine til hende, og hilste derpaa os andre hver især, ligesom vi traadte ud af Lysthuset. „Jeg er kommen" sagde han, „at gjøre Herredsfogdens Undskyldning baade hos Hr. Captainen og Kammerraaden og hele Selskabet, at han ikke kan have den Ære at komme her hverken idag eller nogle flere. Han har pludselig bestemt sig til en meget vigtig Reise, og jeg bliver constitueret saalænge —" her trak han Hovedet lidt tilbage og skjød Brystet nu høiere frem. — „— Hvor Fanden er han da reist hen?" faldt Kammerraaden ind. Hr. Wakkeltop smilte, og skjelede listeligt til Spørgeren: „Det er en Statshemmelighed, som Fremtiden muligen vil opklare." — De muntre Piger, blandt hvilke nogle nysankomne fra Egnen, omringede paa ny Hr. Viceherredsfogden, og holdt et svært Huus med ham, idet han bogstaveligen henreves af denne yndige Hvirvel.

Ingen kunde tage feil af de skjelmske Tøsers Hensigt, uden han, som var Maalet for deres Skjemt og Drillerier: han gottede sig sienlsynligt derover, og optog alt dette som en skyldig Hyldest, der tilkom hans smukke Person og øvrige glimrende Egenskaber.

„Det er synderligt nok med det Menneske" — sagde Kammerraaden — „det er en dygtig Karl i hans Forretninger, og dum er han min sandten ikke; og dog kan han slet ikke faae i sit Hoved, at de har ham tilbedste. Jo mere de gjøre Nar ad ham, jo gladere er han. Jeg kunde næsten falde paa at troe, at han bilder sig ind: de ere forgabede i ham." — „Det kan De troe med god Samvittighed," gjenmælede Captainen, „saadan er det med alle pukkelryggede baade Fruentimmer og Mandfolk: de have altid høiere Tanker om sig selv, end lige velvorne Mennesker." Christian! der dømmer Du noget for strængt" sagde Broderen. „Maaskee" lød det korte tvære Svar. Men Præsten tog Ordet for ham: „Captainen har vel fremsat hiin Mening som en Generalregel, men med Undtagelser. Og i saa Fald tør jeg gjerne vedkjende mig den, uden at ansee mig selv for en ubarmhjertig Dommer. Jeg seer meget meer heri et Tegn af den store Overdommers uendelige Barmhjertighed. Der er intet meer nedtrykkende, end naar et Menneske vrømmes ved sig selv. Den der er misfornøiet med sine Forstandsgaver, eller, endnu værre, med sin Moralitet, den er paa det nærmeste ved at vorde saa misfornøiet med sin Tilværelse, at den gjør en Ende paa samme. Men den som betragtede sit eget Legeme med Foragt, men den skulde bryde sig meget om at bevare det? Denne Stolthed hos de Gebrækkelige er en Erstatning af Naturen for de Gaver, den ikke har kunnet meddele dem. Dette lille Overmaal af Selvkjerlighed giver Opreisning for Legemets Undermaal, og Styrke til med Kjækhed og Lethed at bære et Kors, hvis blotte Syn kan bringe de Velskabte til at sukke." —

„Rem acu tetigisti"*) sagde min Svigerfader, og klappede Præstens Skulder. — I dette Øieblik kaldtes vor Opmærksomhed atter hen til den omtalte Mandsling, og hans „Bacchantinder" som Svigerfader benævnede dem. Vi hørte et Jubelraab, og derpaa en Jubelsang, udført af de høie Qvindestemmer: „Store Prinds! Marokkos Ære" o. s. v. Og snart efter kom Processionen op imod os: „Moroccaneren" — som han herefter kom til at hedde — sad paa en Kongestol, og bares af Pigerne ved udlagte Stænger saa høit, at hans glade Ansigt nu overstraalede dem alle. Sine Hansen — der altid var den første og flemmeste til at gjække ham — gik bagefter, og holdt en Parasol over hans Hoved. „Per Jovem!" raabte min Svigerfader, „er dette en Triumph eller en Oration? Ingen Consul eller Dictator kunde være stoltere, end han seer ud til. Og saa var det virkelig: han skuede ned paa Pigerne med et Blik, som vare de overvundne Fanger, der alene vare der, til at forherlige hans Indtog. — Han nød denne Lyksalighed lige til Haugestuedøren, hvor man satte ham til Jorden. Med en huldsalig Mine reiste han sig, bukkede rundt, og bød Sine Hansen sin Arm, den hun modtog med et Smiil og en dyb Nejning. Nu gik det til Middagsbordet; og vist er det: at ved samme fandtes ingen Cavaleer, der saa levende underholdt sin Dame som vor lille Triumphator.

*) Truffet lige i Prikkerne.

6.

Duellen.

Som vi sadde ved Kaffebordet, der blev dækket i den store og pyntelige Hauge, hvor Størstedelen af Torveirsdagene tilbragtes, forøgedes Selskabet med en Herre der saa ud til at være nærmere ved de Fyrgetyve end ved de Tredive. Han bar Uniform, men som vidste, at han ikke længere stod i Tjenesten. Skjødesløst hilste han paa Selskabet, satte sig paa den første den bedste Stol, og sagde, idet han lod Øinene løbe omkring: „Jeg seer ikke Frøken von Schüssel." — „Hvem har jeg den Ære at see ved mit ringe Bord?" spurgte Værten lidt studsig. — „Capitain, Baron von Marensfært" svarede Herren. Ved at høre et saa snurrigt Navn, fremkom et Smil paa somme Ansigter; men Værten gjorde en suur Mine, og sagde: „Vil de Frøkenen noget, skal jeg lade dem mælde." — „Ha ha!" grinede Hiin, "jeg skar nok mærre mig sær." — Hansen forstod ham ikke — jeg, sandt at sige ikke heller — men at han antog Menneskет for ikke vel forvaret, det kunde man see. Uden at indlade sig videre med denne her Baron, gik han ind i Huset, for at underrette Frøkenen om dette sælsomme Besøg; Hun — det fortalte Kammeraaden mig siden — afslog øieblikkelig reent ud at modtage dette, idet hun forklarede ham heelt aabenhjertig: at denne Baron Malensfeld just var den samme modbydelige Beiler, til hvilken hun skulde tvinges.

Under denne korte Fraværelse blev der hverken talt noget ved Kaffebordet, ei heller bestilt Andet, end at Baronen fremtog et massivt gammeldags Gulduhr, med tre ditto Kjæ-

der og Signeter, lukkede det op med et gravitetisk Aasyn, lagde den yderste Kasse med Kjæderne foran sig paa Bordet, og gav sig til at gnide den indre med Hjørnet af sit Lommetørklæde. (Som man snart kom efter, saa var dette Personens eneste daglige eller snarere timelige Bestilling.) — Alle vi Andre sadde som tause Tilskuere ved dette unyttige Arbeide; indtil Urold, der saae næsten ligesaa høitidelig ud som Baronen, gjorde en Ende paa „Havreæden"*) med det Spørgsmaal: „er der ingen af disse Signeter antike?" — Den Tiltalte saae med en uvis Mine paa Spørgeren, som om han ikke ret havde fattet Meningen, og sagde: „Det er Dæren gare mig, Arvegods fra mine Forfædre." — „Tænkte jeg det ikke nok!" raabte Oldgrandskeren fornøiet — „tillader Hr. Baron Mærensfært —." „— Jeg hedder ikke Mærensfært" sagde denne but, „men jeg hedder Marensfært." Saadan siger jeg jo ogsaa, gjentog Urold; men inden det kom til nærmere Forklaring imellem dem, traadte Kammeraaden ud af Huset, og med ham Francaisen. „Hvem er det Fruentimmer? spurgte Baronen. En i Selskabet sagde ham det. „Ha ha!" raabte han, er det Mameserren? Hun kunde, Dæren gare mig, tjene ved Livgarderne." — „Hvad siger han?" raabte den mandhaftige Gouvernante; idet hun nærmede sig med lange Skridt, „er det en Cavareer, der tarer saaredes tir en Dame!" — Ved at høre Barorens Naturfeil i Udtalen saaledes eftervrænget,

*) Saaledes kaldes af den jydske Almue skjemtevis en pludselig Taushed i en større Forsamling — rimeligviis fordi stille Veir, er bequemmest for Sæden af denne lette Kornart.

var der flere som lode Latteren frit Løb. Men Baronen reiste sig, satte et glubsk Ansigt op, og sagde: „Er De af Ader?" „Gammer Ader" svarede hun, „og hvorfor?" — „Jo, for jeg ska' sige Dem" sagde Baronen, og brystede sig, „dersom De havde været et Mandfolk, skure de givet mig Satisfaction." — „Den kan jeg gi'e dem arrigevel" gjenmælede denne franske Virago, „enten De behager Kaarde, Saber, errer Pistorer." — Baronen studsede, og sagde med nedstemt Tone. „Det var Dævers! men man duererer erres ikke med Damer." — „Saa skar min Broder møde dem for mig, og det i Morgen tirig tir hvad Krokkesret de befarer." — „Hvad har jeg med deressés Hr. Broder at bestirre?" spurgte Baronen. — „Det skar de strax erfare" svarede Francaisen, og ilede hurtigt tilbage ind i Huset.

Ingen af os kunde begribe, hvad hun havde isinde; og den kort før temmelig forbløffede Baron tilbagevandt snart sin Fatning. Han fulgte Mammesellen med Øinene, indtil hun havde faaet Haugestuedøren paa Ryggen. Derpaa vendte han atter Hovedet om, og sagde, idet han igjen begyndte at gnide sin Uhrkasse: „jeg troer, Dæren gare mig, deres Mammesærre er hargar." — Jeg, og vist nok flere med mig, var ikke langt fra at have samme Tro. Men inden vi endnu havde yttret os noget over dette selsomme Optrin, traadte en Husarofficeer ud af Haugestuen, og ilede hen til os med det Spørgsmaal: „Hvem af de Herrer er Baron Malensfeld?" — Den Søgte skiftede Farve, og sagde med svag Stemme: „Det er mig hvad behager?" — „En Portion af deres Blod min Herre. Jeg er Lieutenant Dubois, og fordrer Revange for

deres Fornærmelse mod min Søster." — „Jeg har ikke fornærmet deres Søster" svarte Baronen, „og slaaes ikke med dem." — Husaren greb en Kjep, som laae paa Jorden, og sagde: „saa er du en Gujon, og skal prygles ud af dette ærede Selskab." — Dette virkede, og kaldte Baronens flygtende Mod tilbage: han pustede sig op og raabte: „er her ingen Sabler i Huset?" „De skal faae een af mig" svarte vores Captain — Ole spring over, og hent dem begge to! jeg seer, Hr. Lieutenanten har heller ingen." — Det var en alvorlig Vending, Sagen tog. En efter en Anden af de Hosværende listede sig bort; og da Ole kom med Sablerne — dem han, for ei at vække Opsigt, viselig havde skjult under sin Jakke — var Ingen tilbage uden Duellanterne, Captainen, Urold og Jeg. Da jeg nu ogsaa ved Instrumenternes Ankomst vilde til at bortfjerne mig, sagde Lieutenanten: „Men vi skulde dog have Secundantere." — „Jeg tilbyder mig for den Ene" sagde Captainen — „Og jeg for den Anden, raabte Urold med skarp Alvor — „Tvekamp er en ægte oldnordisk Sædvane; og det skulde glæde mig, om de tvende Kæmper vilde bestemme sig for en ordentlig Holmgang." — „Hvad er det for een?" spurgte Captainen. — „Det er" tog Urold ivrig ved, „Man vælger en lille Ø eller Holm i Vandet, men som ikke maa være større, end at man paa alle Kanter kan tage den i syv lange Skrøv." — „Hvor faae vi saadan en fra?" sagde Lieutenanten spodsk. — „Dertil skal blive Raad" svarte Oldgranskeren: „I Mangel af en virkelig Holm, saa ridse vi med Sværdodden een af helst i Sand, men ellers paa Grønsvær. Det er Skade,

at det nu er Sommer; for ellers kunde vi have kæmpet paa Jis. Dette brugtes ogsaa i Oldtiden, nu sjældent."

Baronen hørte, som det lod, meget andægtig paa Antiqvaren; men dennes oldkrigerske Lærdom morede ikke Lieutenanten: „Til Sagen!" raabte han; „enten det saa skal være paa en Ø eller paa Fastland" tog den ene, af Capitainen tilbudte Sabel, og stak den ind under venstre Arm. „Behag at følge, mine Herrer!" sagde Captainen; „jeg skal anvise et Sted, hvor vi kunne være ganske uforstyrrede."

Han gik nu forud, af Haugen og i Skoven; de Andre tre fulgte ham. — Da de vare mig ude af Syne, kom jeg først til at tænke lidt sammenhængende, over det der nu nyssen saa usammenhængende var foregaaet: Baronens plumpe Indtrængen i et ham ganske ubekjendt Selskab: den ligesaa fremmede Husars Dumpen som ned fra Skyerne, og: Striden, der kom ligesom forud beredt, og hastig som i en fransk Comedie. Det hele her forekom mig næsten som en aftalt Comedie; og nysgjerrig efter at see Knudens Opløsning, sneg jeg mig ud i Skoven efter de spillende Personer. — Jeg kunde ikke tage Feil; thi Urolds Stemme veiledede mig; og stillende mig bag en Busk, tog jeg en god Udsigt til Valdpladsen, der var en lille aaben Grønning, omgiven af Træer.

„Maa jeg nu laane deres Sværd?" sagde Oldgrandskeren til Lieutenanten. — „Hvad Fanden vil De med den?" spurgte Officeren. — „Afstikke Holmen" lød Svaret. „Og de vilde virkelig" raabte hiin — „rode i Snavset med min Sabel, som i næste Øieblik skal i Livet paa Baronen; fy! det var gemeent — men behag!" vendte han sig til Capitainen — „at bestemme

Kampens Vilkaar og Maade." — „Dersom de tillader —" tog Urold Ordet — „saa vil jeg foreslaae den gamle Kampmaade." „Hvorledes var den?" spurgte den allerede igjen temmelig betuttede Baron. — „Man havde egentlig to;" sagde Urold belærende: „den første og meest yndede var saadan, at den ene Kæmpe, havde et kort og let Sværd, med hvilket han gjorde tre og i særdeles Tilfælde, ni Hug paa Modstanderen, som havde et langt og tungt Sværd; med hvilket han, naar Turen kom til ham, gjorde eet Hug. Men paa den anden og simplere Maade vexlede man Hug om Hug." — „Man havde dog Lov til at parere?" spurgte Baronen. — „Gudevars! Nei!" svarte Antiqvaren, „det kjendte vore tappre Forfædre ikke noget til" „Hr Kammeraad!" faldt nu Captainen ind: „Vi ere nymodens Mennesker her, og kan ikke befatte os med dette gamle Plumphuggerie. Maa jeg foreslaae: at Baronen, som den Fordrede, har første Udfald: og at første Saar beslutter Striden, der efter sin Anledning og Aarsag ikke kan ansees for at høre til dem, der gaae paa Livet." — „For mig gjerne!" sagde Husaren. Baronen nikkede; og, opmuntret ved Tanken om det første Hug, hævede han Sablen, og faldt ud. Men Lieutenanten parerede uden Anstrængelse Hugget, og klovede i næste Øieblik Modstanderens Næsetip og Overlæbe. — „Attendez!" raabte Captainen, traadte til, adskilte Kæmperne, og tog et par Lærredsstrimler op af Lommen, med hvilke han forbandt den enes lette Saar, saagodt det lod sig gjøre; det vil sige: han hæftede Strimlerne ved Hjelp af Liim eller Gummi — hvormed han altsaa ligeledes havde forsynet sig — over Smø-

rerne. Men Blodet blev alligevel ved at løbe den Saarede ned i Munden, hvorfor han efter Captainens Anviisning holdt sit Tørklæde for. Medens dette gik for sig, leverede Seierherren sin Sabel til Urold, gjorde en hilsende Bevægelse med Haanden, og vendte tilbage til Gaarden. Ole, der havde holdt sig i Nærheden, tog nu begge Sablerne, og tradsfede afsted med dem; men Baronen og Secundanterne gik hen paa en anden Kant af Skoven, hvilket jeg ikke dengang vidste at forklare mig. Men den med slige Optrin fortrolige Captain havde ladet en Vogn og en Ridehest holde i Beredskab ved Landeveien. Paa den første blev Baronen bragt, og, efter givet Raad, agede han da til Kjøbstaden, for at erholde nærmere Lægehjelp.

Ved min Tilbagekomst i Haugen blev jeg snart omringet af det øvrige Selskab, og bestormet med Spørgsmaal om denne Dags mærkeligste Begivenhed. Ogsaa Ole maatte holde for, men han indlod sig ikke i nogen vidtløftig Forklaring: „Det gik godt, det gik pent — intet andet i Stykker end en Næse — og saa fik han et Hareskaar — det er det Hele" var alt hvad de fik ud af Sømanden. — Da alle af mig havde erholdt en omstændelig Beretning, og derover yttret sig, hver paa sin Maade, begyndte Herredsfogdens Vicarius med en dybere Stemme end sædvanlig: „Duel er en lovløs Handling — Forbudet mod samme er ikke hævet — jeg kunde komme i den haarde Nødvendighed at lade Duellanterne sætte fast — den Ene, hører jeg, er rigtinok allerede ude af Jurisdictionen —." Jeg indvendte ham: at den borgerlige Øvrighed neppe var bemyndiget til at arrestere Militaire; ved hvilken Bemærkning han villigen beroligede sig. — Den aldeles fremmede smukke, kjekke

Husarofficeer blev nu ene Gjenstanden for en levende Samtale; og nogle af de yngre Piger forenede tilsidst deres Betragtninger ved hans Mundskjæg, hvilket dengang endnu var en ualmindelig Prydelse for Officerer. — Med det Haab, ret snart at gjøre nærmere Bekjendtskab med den tappre Lieutenant Dubois, gik alle ind; og da man ikke fandt ham i Hauge- eller Dagligstue, formodede man med Grund, at han var hos Søsteren. — Men da en Time eller mere var forløben under frugteslos Venten, og Solen allerede gaaet ned, kom — istædet for Lieutenanten hans Søster. Hun bragte hans Afskedshilsen til Vert og Vertinde, med Undskyldning for hans pludselige men nødvendige Bortgang, da han nemlig reiste efter høiere Befaling i Tjenestesager. — „Det gjør mig ondt" sagde Kammerraaden, „saameget mere, som jeg ikke veed, paa hvad Maade han enten kom eller reiste." — „Hans Tjener" svarede hun „holdt med deres Heste her udenfor ved Landeveien, da han paa Forbifarten blot vilde tale et Par Ord med mig." — Hermed havde da al Venten en snar og ærgerlig Ende. —

7.

Slutningen af Oles Levnetsløb.

Da jeg næste Morgen vaagnede, savnede jeg Alice ved min Side. Værelset var det samme, i hvilket jeg første Gang hørte hendes Englestemme. Endnu stod Billedet af den indmurede Frøken paa Betrækket i Krogen. End ikke ved Sengen var gjort mindste Forandring: dens Figur og de mørke

Gardiner med de lange Fryndser krævede ingen levende Indbildningskraft, for at finde Ligheden mellem denne Himmelseng og en Ligvogn. — Samme Scene eller Scenerie — vækker gjerne de samme Følelser og Tanker; og det ofte i samme Orden: saaledes gjentoges mig nu hiin Vinternats aandelige Liv — lad mig heller sige: Aandeliv! Billedet paa Væggen med den dertil knyttede Brøde, forbuden Elskovs skumle Lyst, og dens rædlige Bod, Tonerne derinde, og hende der fremtrollede dem som fra en anden Verden — hende, nu min Lykfatighed i Denne — Tys! da lød igjen hiin samme Aandemusik — det var Alice der sang: „Hvorfor tøver du saakænge?" men med et heelt andet Udtryk: det opfyldte Haabs, den rolige Glædes ligesaa klare som milde Toner. — Hurtig klædte jeg mig paa; og som jeg aabnede Døren til Salen, traadte Captainen ind fra den modstaaende. Vistnok besjælede af lignende Følelser ilede vi hen til Bordet, hvor vore Koner sade og trykkede Kjerlighedens og Agtelsens hellige Kysse paa deres trofaste Hænder. — Captainen saae paa ham med et ubeskriveligt saligt Blik — den Elskedes anden søde Aabenbaring svævede paa hendes smilende Læber. Alice trykkede min Haand — jeg forstod hende. —

Der pikkedes paa den ydre Salsdør — det var den høitbetroede Ole, der kom for at yde sin Herre og Ven den daglige Morgenhilsen. „Hør Ole!" sagde denne, „Man skulde vel have Resten af din Historie." „Ja vel Captain!" svarede han. „Nu! gjentog Captainen, „saa lad os gaae ned i den samme Kahyt, hvor du gav os den første Deel af din Journal!"

Og saa forlode vi da Konerne, tog min Svigerfader med, og nedlode os paa det antydede Sted, hvor Ole, forsynet med en frisk Skraae, tog til Orde som følger.

„Hm — ja vel! det var ved Østerriisøeren vi slap, Naa da: han gjorde en snar og velbehelden Reise. Og jeg kom hjem til gamle Aleth — som han altid kaldte hende Ole Olsen; men hun var alligevel ikke saa gammel; for „Søe-Aleth" som han ogsaa kaldte Skuden, hun løb af Stabelen det samme Aar som „Land-Aleth" stod Confirmation, og —." „— Lad nu Aleth være, min Mand!" afbrød Captainen, „og fortæl os noget om Siri!" — „Vel!" tog gamle Søemand atter ved — „Seer de: Siri var et net Stykke Tøs; der var godt Tømmer i hende, og Sindelaget var endda nok saadan. Nu kom det sig saaledes: vi gik og saae paa hverandre een Dag og en anden Dag, og jeg kunde godt lide hende, og hun kunde ogsaa lide mig, kan jeg troe; men vi taug stille. Nu gik jeg den Vinter til Klokkeren der i Sandefjord, og læste til Styrmandseramen — som jeg ellers ikke fik — Og en Dag, som jeg kommer hjem fra Klokkeren, saa sidder gamle Aleth ved sin Teen — hun spandt ikke, men hun græd. Saa si'er jeg til hende: „Moer! hvorfor græder Du?" si'er jeg. Saa si'er hun: Aleth er forgaaet" si'er hun, „og Ole Olsen seer jeg ikke meer i denne Verden." Og saa stak hun i at tude igjen; og Vandet løb ogsaa ud af mine Spygatter. Men saa si'er jeg: „Moer! hvoraf veed du det?" „Jo Ole!" siger hun, „jeg har hørt Varsel for ham inat." — Naa! saa gik der en lille Tid hen, og de græd begge to af og til, baade Moder og Datter. Men saa en Dag si'er hun til mig — Siri var

ikke hos — „Ole! — sier hun — „Jeg er Enke, Gud bedre! og jeg har kun Siri at troste mig ved. Nøgen er jeg ikke; men han er borte, der skulde holde Pjalterne om os. Ole! jeg har tænkt paa" — si'er hun — „Naar Siri og du kan lide hverandre, og du bliver Styrmand, saa kan I komme sammen, og faae Hytten og det Hele; og saa kan jeg blive her, og I kan pleie mig paa mine gamle Dage, om jeg ellers skal see nogen af dem. Men du skal ikke snakke til hende om den Ting, førend du kommer hjem fra Kjøbenhavn." — Det gjorde jeg ikke heller. For jeg sagde ikke andet til hende, end da jeg reiste, sa'e jeg: Farvel Siri! og tak for alt Godt! kanskee Du tænker lidt paa mig imellem, naar du fodrer den lille Siri — Siri, seer du, det var en Kanariefugl jeg havde hjem med til hende, og saa havde jeg kaldt den op efter hende. — Saa græd hun da, og tog et Hovedvandsæg op af Lommen, og gav mig det, og sagde: „Der Ole! jeg har intet andet at gie dig — kanskee du ogsaa tænker lidt imellem paa mig, naar du seer det." Og det gjorde jeg ogsaa — det veed Gud jeg gjorde." — Her taug Fortælleren, strakte Benene vidt ud, lod Hovedet synke lidt ned mod Brystet, og hentede et langt Suk" — „Du skal tilveirs igjen min gamle Gut!" opmuntrede Capitainen. — Ole rettede sig strax, løste et Par Knapper i sin Vest, stak Haanden ind paa Barmen, og førte den ud igjen med et Sølvhovedvandsæg, bunden ved en Haarlidse om hans Hals — „Og det gjør jeg endnu, kan jeg troe" sagde han, dreiende og vendende Æget tæt foran de blirende, graadglændsende Øine. „Hvad er det for en Snor, den hænger i?" spurgte jeg. Uden at see paa mig svarede han: „det

er noget af hendes egen Takkelasie," og gjemte det dyrebare Klenodie ved det gamle ærlige Hjerte. — Han samlede atter Benene op under sig, og vedblev: „Jeg gik da tidlig paa Aaret med en Jagt, som vilde til Kjøbenhavn. Men endnu den samme Nat, som vi vare afseilede om Morgenen, bleve vi i Mørket paaseilede af en Engelsmand. Jeg var paa Dækket, og gik just i Styrbordsiden, da han rendte os ind i Boven, og derpaa gned sig hen ad vor Laaring. De raabte nu til mig: at jeg skulde jumpe over, og kirede mig en Ende Toug — ja, jeg var ikke videre bunden til Jagten, jeg greb Touget og entrede op paa Engelsmanden. Men først raabte jeg til de andre, at de skulde gjøre ligesaa. Nei! der var ingen, der brød sig om det; og saa sa'e Engelsmændene, „naar de ikke vil med, lad dem saa gaae til Helvede!" Og det skete da paa en Maade, for kort efter hørte vi noget agter ude et Bræl, og da maa Jagten vel være sunken. —

Men Engelsmanden stod hjem efter, og jeg maatte følge med, enten jeg vilde eller ei; og det blev en lang Reise for mig. For da vi kom til Falmouth, hvor Skibet hørte hjemme, laae der ikke et eneste Skib, som enten skulde til Norge eller til Østersøen; og da jeg havde ligget der i nogen Tid og mine Penge begyndte at gaae med, var jeg nødt til at tage Hyre paa en Franskmand, der gik til Middelhavet. Da vi vare komne der, og havde Øiden af Minorka, bleve vi tagne af en Barbaresk-Corsar, bragte til Tunis, og solgte som Slaver. Der blev jeg da i atten Aar — „Atten Aar?" raabte min Svigerfader. „Aaja!" sagde Ole, „og endda fire Maaneder til." — „Gud bevare os!" sukkede Svigerfader,

„hvordan gik det Dig der? din Stakkel!" — „Aah! det er aldrig værdt at tale om" svarede Sømanden," den ene Dag var som den anden: lidt af Brødet, og meget af Pidsken — lidt Hvile og meget Arbeide. Men Herre Gud! den Tid gik da ogsaa, som al anden. Og saa hændte det sig en Dag, som jeg sjouede ved Stranden, at en Rusmand, som laae der udenfor, kom iland. Og ved at see min Medchristen, har jeg vel sukket og sagt noget paa mit Modersmaal; for saa taler han mig til paa dansk; og spørger: om jeg vil loskjøbes. Det var ikke sært, om jeg sagde ja dertil. Saa kjøbte han mig da fri, og tog mig med sig, og foer jeg saa med ham siden, og havde det saa godt som jeg vilde ønske mig." — „Hvad heb' den brave Mand?" spurgte jeg, „hvem var det?" — „Der sidder han" sagde Matrosen, og pegede paa Captainen; „og vor Herre betale ham for det! for jeg kan ikke." Her saae han op mod Himlen, og atter med sænket Hoved ned paa sine Hænder, dem han havde foldet i Skjødet. „Men Siri? kjere Ven!" spurgte jeg videre. „Siri" svarede han sagte og langsomt, og lod Hovedet endnu synke dybere — „Siri er nok gaaet til sine Forældre; for det er nu flere Aar siden jeg skrev til Sandefjord; men der var ikke en Sjæl, som vidste noget af hende at sige."

Med dyb Deeltagelse havde vi alle modtaget den stakkels Sømands sørgelige Fortælling; men ingen af os havde Ord at trøste ham med, indtil Captainen omsider reiste sig, tog hans Haand, rystede den, og sagde: „Der kommer en Dag, da det hedder: „Allemand paa Dækket!" Disse sidste Commandoord udtalte han med en saadan Stemme, at vi alle

reiste os, som paa Commando, og skiltes ad, hver med sine egne alvorlige Tanker.

8.

En Skibspræken paa Landet.

Hvad der ellers kan have tildraget sig den følgende Dag, som var den sidste i Byen, veed jeg intet af; thi Degnen — som formedelst en meget regnfuld Nat ikke havde noget med Tiendetagen at gjøre — sik mig med sig ud i Bekkasinkjærene. Vor Bestilling sammesteds vil jeg springe over, da en Beretning herom neppe vilde more ret mange af mine Læsere. Jeg beder derimod om deres Ledsagelse til Kirken den efterfølgende Helligdag!

Den lille Landsbykirke var fuld af Tilhørere; thi Rygtet om dens nye Prydelse havde samlet en meer end almindelig Folkemængde. Herregaardens — et stort Pulpitur ligeoverfor Prækestolen, havde ikke et ledigt Sæde; og Ole var endog anviist en Plads i samme; thi han var jo den som, saa at sige, havde givet Præsten Text til hans Tale. Sømandens Diekast delte sig ogsaa hele Tiden mellem Skibet og Taleren.

Da denne havde læst Bønnen og Evangeliet, tog han tilorde, som følger:

Mine kjære Venner!

Et ikke saa kort Tidsrum er henrundet, siden jeg første Gang talede Herrens Ord til Eder! Hvor Mange af dem, der da modtoge mig, maa jeg ikke idag savne! Ogsaa jeg skal

engang tælles blandt de Savnede. Den Tid vil komme — hvor snart veed Ingen af os — da min Røst ikke mere skal høres. Men jeg har det Haab, at den vil mindes endnu en Stund efterat jeg er lagt til Hvile, og I hverken høre eller see mig mere. Og vil jeg da paa denne Dag tale nogle særdeles Ord til mine elskelige Sognebørn, med det inderlige Ønske: at de maae bevares længe i kjerligt Sind hos Eder alle!

Dette Skib, mine Venner! er en Gave fra een af vore Medreisende paa Livets urolige Hav. Han haver her ophængt det, ikke til en blot Prydelse; men deels for sig selv som et Taknemmelighedens Offer til den Stormens og Havets Herre, der fører ham gjennem Farer tryggelig til hans sidste Ankerplads, og deels for os til en saavel advarende som opmuntrende Lærdom.

Dette Skib viser sig vel ved det første flygtige Øiekast som et blot Billedværk; men ved nøiere Beskuelse og Eftertænkning faaer det en mangfoldig og dyb Betydning. Det forholder sig hermed som med en fremmed Skrivt, paa hvis fælsomme Træk den Ukyndige stirrer med kort Nysgjerrighed eller kold Ligegyldighed; men hvo der forstaar at læse denne Skrivt, at udtyde disse Tegn, han faaer Mening derudaf.

Fæster nu for det første Eders Opmærksomhed paa Skroget! I see da her et Stykke Træarbeide, bestaaende af mange Dele, kunstigen sammenfattede, fast forenede, saaledes at det udgjør et eneste Heelt. Herved tænke vi os det menneskelige Legeme, der er sammenføiet af mange og ulige artede Dele til et saadant Heelt, at vi med fuld Føie kalde

det Skabningens Mesterstykke. Thi hvad ere vel alle vore beundrede Kunstværker andet end Fuskerværker mod dette? Hvad er vel al den Pynt og Prydelse, med hvilke vi søge at fjule Manglerne ved vore egne Arbeider mod den samstemmende Skjønhed, der viser det menneskelige Legeme som Skaberens Mesterværk?

Men under et andet Hensyn er Ligheden mellem Skibet og Menneskelegemet ligesaa træffende — om end mindre opmuntrende for den menneskelige Forsængelighed. Skibet er med al sin Fasthed og Styrke, alligevel skrøbeligt, forgængeligt, og vorder ofte — selv under den største Forsigtighed — et Bytte for Elementernes seirende Magt. Ja, om det endog nok saa heldig trodser disse, om det endog nok saa omhyggelig flikkes og udbedres: det vil dog omsider skjørnes, opløses, forgaae af Ælde. Saaledes ere og vore Legemer udsatte for utallige forstyrrende Paavirkninger af Vold og Sygdomme. Og om de nu heldigen undvige og overvinde alle disse Farer, skal dog Alderen ufeilbarlig svække deres Kræfter, udslette deres Skjønhed, og tilsidst overgive dem til Død og Forkrænkelighed. Visselig! naar vi tænke herpaa, da maae vi vel sukke med Job: „Du gjorde mig som Leer, og Du vil gjøre mig til Støv igjen."

Henvender hernæst eders Øine til Skibets Tougværk! hvis Mangfoldighed opvækker eders Forundring, hvis indbyrdes Sammenhæng, hvis forskjellige og sælsomme Virkninger synes at spotte eders Nysgjerrighed, og give eders Spørgsmaale ubesvarede tilbage. Herved forestille vi os Bevægrundene — Drivefjederne til de menneskelige Handlinger.

Hvor mangfoldige ere ikke disse? men derhos ofte hvor uforklarlige? stundom samvirkende, stundom krydsende hverandre, stundom modvirkende — hævende hverandre, hvis de ikke forbindes med Klogt, ledes med Forstandighed, og styres med Sindighed. Disse Touges Bestemmelse er: at heise Seilene, give den bedste Stilling for Vindene, og atter at stryge eller nedlade dem. Saaledes fremmer Menneskets Villie Tanker til Handlinger, forbinder og adskiller, forandrer og retter, fremskynder og undertrykker dem. Men hvor hyppigen skeer det ikke, at disse Handlinger forstyrres, ligesom Seilene sønderrives af Stormene! Og til Slutning standse, ophøre de alle, ligeviis som Seilene synke, naar Skibet er kommet i Havn.

Men ogsaa i denne Lighed, mine Elskelige! er der Noget, som, hvorvel belærende, dog tillige nedbøier vor idelig opstræbende Stolthed: dette tilsyneladende Vildrede af Touge, Reeb og Linier regjeres af enhver udlært Søemand med Lethed og Sikkerhed. Men hvo er det Menneske, om han endog troer sig udlært i Livets Skole, som saaledes formaaer at lede alle sine Handlinger til et viist og værdigt Maal, ved forstandigen at styre, og samvirkende at forbinde Bevæggrundene til disse? Ak! jeg frygter, han har ikke det fulde Herredømme over dem; ja, jeg frygter, at han ej engang rigtig kjender dem; jeg frygter — nej! meer endnu: jeg veed det, jeg veed, hvor ofte vi, med al vor Klogskab, med Tilgivt af al vor Erfaring — hvor ofte vi dog bringe vore egne Planer, vore Handlinger, vort hele Selv i Vildrede. Denne kunstige Maskine kan jeg lære, paa det nøjeste at kjende, paa det sikkreste at styre; men mit eget Selv — om jeg end lærte herpaa i hun-

drede Aar, jeg maatte dog — uden en højere og visere Lærers Hjælp — udgaae som halvbefaren, som gammelt Barn af Livets Skol.

Der er nu noget meget Vigtigt, ja egentlig det Allervigtigste i hele Skibet, hvilket vi ikke see, undtagen naar det indføres og udbringes deraf; det er Ladningen, de Vare, som det bærer fra eet Land til et andet. „Hvad mon det Skib har at føre?" spørge vi, naar vi see en Seiler nærme sig. Ja! der ere mange Slags Vare til, ligesaamange som Naturen og Kunsten er istand til at frembringe. Der kunne være gode Varer, og slette, falske og ægte, nyttige og skadelige; der kunne være farlige Vare, som endog ere istand til at fordærve og ødelægge det Skib, der fører dem.

Naar et Menneske, til hvem vi kjende slet Intet, eller ikkun ganske Lidet, nærmer sig med et vigtigt Ærinde, da spørge vi og: „hvad mon denne fører i sit Skjold?" Ja vel er det en høistnødvendig Forsigtighed, saavidt vi maae og kunne, at anstille en nøje Undersøgelse; men en Saadan er ligesaa vanskelig, som den er vigtig. Et Skibs Ladning kan den, som hertil er bemyndiget, lære at kjende; men hvo er vel det Menneske, om han endog havde den udstrakte Fuldmagt hertil, som kan gaae ind i et andet, og gjennemskue dets Tanker, Hensigter og Sindelag? De angive vel Alle, deres Hjerters Ladninger at være Gudsfrygt, Sandhed, Ærlighed; men det bliver dog først ved Udlosningen, ved deres Gjerninger, „paa deres Frugter" vi skulde kjende dem. Ak! det er ofte for silde for vor egen Sikkerhed, vor egen Rolighed, at vi erholde denne Kundskab. Hvad vi skulde havt iforveien, det kommer

først bagefter, og bringer os stundom Bedrøvelse, Harme og Anger. Men Enhver kan dog, naar den vil, kiende sine egne Planer, Hensigter og Sindelag. Enhver kan vogte sig selv for at føre falske, forbudne, farlige Vare — ak! Gud bedre det! Hvo haver ikke nogle af saadanne? Og hvormange findes der ikke, som tillade — overlæsse deres Hoveder med daarligt, med farligt Hjernespind? som „besværer deres Hjerter med overdreven Omsorg for dette Livs Næring?" deres hele indre Væsen med nedtrykkende — undertrykkende Sorger? med fordærvende Lyster og Lidenskaber? Og hvad have de saa Alle i Fragt? hvilken Løn have de for at slæbe disse tunge Vare med sig gjennem Livets oprørte Farvande? Ved Reisens Ende — Græmmelse og Anger over det Forbigangne, Frygt og Forfærdelse for det Tilkommende; men Haab og Trøst vorde hver den tildeel, som har havt at føre hine eneste sande Rigdomme, dem hverken „Rust eller Mol" eller Døden selv er mægtig at berøve os.

Seilene, mine Venner! dem vi nu ei heller see, betegne Menneskets ligeledes usynlige Kræfter; hvilke vi alene kjende af deres Virkninger. Vinden, som virker paa Sejlene, saaledes at disse igjen virke paa Skibet, see! den betegner vor fri Villie, uden hvis Yttringer og Bestemmelser Legemets Kræfter vilde være blinde eller livløse. Uden Vind hænge Sejlene slappe, til unyttig Byrde for Skibet; men naar Vinden vaagner, da vækker den de slumrende Kræfter. Saaledes er det ogsaa naar Villien, som sætter vort Legeme i Bevægelse, bringer Haanden til at røre sig, Foden til at flytte sig, Tænkeevnerne til at anstrænge sig. Men stundom skeer det, naar

Vinden vorder for stærk, og vorer til Storm, at Seilene sønderrives; hvis de ikke betids vorder rebede, eller vel heelt sammenrullede. Ligesaaledes kan en altfor heftig og haarnakken Villie — hvis den ej itide tæmmes og indskrænkes — lamme vore Kræfter, vel endog aldeles forøde dem. Ja, ligesom Stormen kan virke saa voldsomt paa Sejlene, at Skibet omkastes, og vorder Afgrundens Bytte: saaledes see vi og, at en ubøjelig og uklog Villiefasthed fører det hele Menneske til sin Undergang.

Men endnu i een Henseende finder en mærkelig Lighed Sted mellem Vinden og Villien — den vi gjerne kalde „fri." Vel synes det ved første Blik at fremvise en reen Ulighed: at nemlig Villien, men ikke Vinden er i vor Magt. Men mon vi ogsaa kunne trøste os til at paastaae: at vi altid ere Herrer over vor Villie? eller at denne altid fører os didhen, hvor vi agtede at styre? didhen, hvor vi ret egentlig ville? Ak! mine Børn! lader os oprigtigen tilstaae det! den menneskelige Villie kan ej allene, som Vinden, slumre ofte — længe slumre; men den er og, som Vinden, flygtig, ustadig — stundom fordærvelig. Nej, Nej! lad os ikke stole paa, langt mindre hovmode os af, at Villien er saa fast i vor Magt! eller at den altid stemmer med vor bedre Overbeviisning? Maae vi da ikke ofte sukke med den ædle Apostel: „Det Gode, som jeg vil, det gjør jeg ikke; men derimod det Onde, som jeg ikke vil!" Ak! jeg elendige Menneske! jeg svage, flygtige, ustadige Væsen! Hvor afmægtig, hvor usikker er, min Villie! Herre! styre og regjer mig efter Din Villie!

Men Sømanden styrer og regjerer sit Skib med Vinden, med Siden af Vinden, ja selv imod Vinden. Hvormed udretter han dette? Det er kun et lidet Redskab, han hertil bruger; men paa dets Styrke og rette Styrelse beroer hele Skibets Sikkerhed. Hvad nu Roret er for Skibet, det er Forstanden for Mennesket. Forstanden maae lede alle vore Bevægelser, styre alle vore Drivter, beherske vore Lyster, og ofte arbeide dem lige imod. Men ak! ligesom Skibet undertiden ikke vil lystre Roret, og tumles som en Bold for Vinden: saaledes tager en ustyrlig Villie Magten fra Forstanden; ja, hvad der er endnu sørgeligere, gjør den til sin Slave, til et foragteligt Redskab for sine fordærvelige Beslutninger. Og var endda dette saaledes blot med den svage Forstand; men desværre! det skeer ligesaa ofte med den stærke. Hvad er selv en Salomons Viisdom mod hans endnu større Sandseligheed? kunde en Davids Forstand betrygge ham mod den onde Villies tyranniske Magt? — O Menneske! ihvo Du end est, udrustet med Lærdom, Klogskab, Viisdom, Erfaring, o Menneske! stol ikke fast paa din Forstand! men søg dig et Lys, som er klarere! en Støtte, som er stærkere! Søg Dig en Viisdom, som overgaaer menneskelig Forstand! Og hvor denne er at finde, skal det Følgende vise Dig.

Nogle af Eder, mine Venner! have vel seet, og de Fleste hørt tale om en høist mærkelig, ja ret underfuld Ting: en Naal, som altid vender Spidsen mod Nord. Ved Hjelp af dette lille Redskab seer Sømanden stedse, hvorledes han er vendt, hvorhen han skal styre sit Løb. Naar Skyerne skjule Solen, viser Compasset ham dog, hvor den befinder sig.

I Nattens tykkeste Mørke, naar baade Maane og Stjerner ere borte, da er Compasset den Søfarendes ufejlbarlige Vejleder — en Vejleder, paa hvem hverken Vind eller Vejr, hverken Storm eller Bølger have mindste Indflydelse. Midt paa Havet, midt i Mulmet, under Stormens Brede, mellem Bølgernes Rasen, beholder Magnetnaalen sin bestemte Stilling, og viser med uforstyrrelig Sikkerhed mod den usynlige Pol. Saaledes, o Christne! eje ogsaa vi i den himmelske Lære, i vor christelige Tro et aandeligt Compas, en ufejlbar Vejviser over Livets farlige Hav. Skjuler sig de jordiske Glæders Sol — og det gjør den ofte — bag Sorgens Skyer: da straaler stedse denne himmelske i ufordunklet Glands. Er der ellers Mørke trindt omkring os, der er dog et Lys i vor Sjæl, som aldrig formørkes. Naar Modgangsstorme bruse, naar Afgrundens Magter true at opsluge os — Religionen er vor Skjerm, vort Skjold, vort uigjennembrydelige Værn. Glipper vor egen Viisdom, fordunkles vor egen Forstands Lys: da finner det himmelske, forjager Tvivlens Skygger, og opklarer Uvishedens frygtelige Nat.

Men der er endnu en høist mærkelig Beskaffenhed ved hiin menneskelige Opfindelse: Compassets Virkninger ere aabenbare, uimodsigelige; men Aarsagerne til disse ere skjulte for vore Øjne, ufattelige for vor Forstand, usporlige for vore skarpeste Undersøgelser. At Magnetnaalen altetider, allevegne vender sig mod Norden — det see vi; men hvorfor — det vide vi ikke. Denne Egenskab hos Naalen kjende vi; men Aarsagen hertil, den hemmelige Kraft, som her virker — den

hyller sig i uigjennemtrængeligt Mørke. Og dog troe vi medrette paa dette blinde, villieløse Nedskab for den usynlige Almagt. O! mine Dyrebare! hvi skulde vi da tvivle paa Religionens guddommelige Oprindelse, fordi vi ikke begribe denne? Kjende vi ikke dens Virkninger? Hvi skulle vi da miskjende dens Aarsag? Troe mig, Elskelige! en saadan Miskjendelse, en saadan Tvivl er den giftige Frugt af menneskelig Stolthed, af Daarens Tro paa — egen Viisdom. Forblindede Daare! hvi stoler du saa fast paa din Forstand? hvorhen fører den Dig, hvis Du ikke har Tro? — Du vil vide Alt, og kan ikkun begribe saa Lidet. Du vil oplyse din Sjæls Mørke med din egen Viisdom! — Afsindige Daare! lyt til den evige Viisdoms advarende Stemme: „Dersom Lyset i Dig er mørkt, o hvilket Mørke!“ — Seer du da ikke Vantroens nogne, golde Strandbred? Vilt Du undgaae denne, vil Du ikke forlise din Dyd, din Ro, dit Haab: da udkast Troens frelsende Anker! — See! hvor Styrmanden hist har sit tilrede! Men dit, det kunde endda være stærkere end hans: hiint Jern kan bøjes, hiint Toug sønderrives; men Troen er det rette Nødanker, thi det er mægtigt at frelse af Sjelens yderste Nød, ja at besejre selve Døden med alle dens Smerter og Rædsler.

Og saaledes hejse Du da, o Medchristen! med urokkelig Tro, med usvækkelig Villie, med uforstyrrelig Glæde Korsets hellige Banner! See hisset det gamle danske Flag! under hvilket vore Forfædre tilkæmpede sig saa mangen Sejr over Danmarks Fiender. Kæmp under dette Flag mod Sjælens langt

grummere Fjender: Overtro, Vantro, Lyster og Laster! og en langt herligere Sejer skal vorde din Løn evindelig!

Disse Ord haver jeg talet til Eder, mine Elskelige! paa det i kunde mindes dem, naar jeg ikke mere er iblandt Eder. Jeg er allerede vidt befaren paa Livets Hav. Mit Legeme ældes, og kommer hvert Øieblik sin Opløsning nærmere. Det lakker ad Tiden, da det vil føres til sin sidste stille Havn. Den Tid kan ikke være langt borte, da I ikke see mig mere; o! men endog da kunne I længe høre mig, hvis I ville. I kunne mindes min Underviisning, mine Advarsler, mine Opmuntringer, min Trøst. Naar eders Øine falde paa dette Skib, som vil blive her længe efter mig: da tænker paa, hvad jeg idag haver talet til Eder! Betænker Livets Korthed! Legemets Skrøbelighed! Lysternes Styrke og Villiens Svaghed! Lader Guds Ord „være Lyset for eders Fødder, Lygten paa eders Stier!" den fuldtroe Vejleder mellem Klipper og Skjær! Fæster eders Tro paa den rette Ankergrund, som er Jesus Christus! Og heiser saa trøstigen Haabets Flag, Korsets hellige Fane! det Tegn, i hvilket I skulle stride og vinde! — Haabets Fader, Troens Giver, Skjæbnens alvise Styrer lede og samle os Alle i den evige Glædes Havn! Amen!

Paa de tvende Sømænd i det mindste forfeilede denne Prædiken ikke at gjøre et kraftigt Indtryk: ved Udgangen af Kirken trykkede Captainen Præstens Haand, og nikkede to Gange langsomt ad ham; men hans Mund holdt sig tillukt over Følelser og Tanker forinden. — Men Ole brummede et

hult: „Tak Fa'er!" tog sit Søndagslommeklæde op af Jakkelommen, og tørte sine Øine.

9.

Høst Gildet. A.

Da vi om Mandagen havde spiist Frokost, og reiste os fra Bordet, sagde vor muntre Vert Kammerraaden: „Mine Herrer og Damer! Det er strænge Tider, vi leve i; og den som vil spise, bør ogsaa arbeide. Jeg anmoder dem derfor allesammen, at følge med udi Marken, og gjøre Lige for Føden!" Muntre fulgte vi Opfordringen: Hver tog sin Dame — om han havde nogen — og udnævnte hende til sin „Høstmøe", som alle qvindelige Høstarbeidere hertillands kaldes; men Mamsel Dubois, der gjerne gik ind i mandlige Roller, tog Frøken Schlüssel.

Da vi kom ud i Marken, fandt vi, at der næsten intet meer var at bestille: de rette Arbeidere vare ifærd med at samle det Sidste af Rivningen. Desto lettere blev det os nu at vise vor Flittighed. Enhver fik sin Rive i Haanden; men de bleve ikke nær alle haandterede med lige Færdighed; og mangen keitet Behandling af dette simple Redskab fremkaldte og mangt et Smiil paa de hosstaaende Hovfolks brune Ansigter. Men Francaisen vakte deres Beundring og lydelige Bifald; og det fortjente hun virkelig. Dette følte hun selv; thi da hun længe før de fleste Andre var bleven færdig med sit Skaar, svingede hun Riven triumpherende over Hovedet, beskrivende i Luften

et Dttetal — Fægternes saakaldte Sevadronade. „Nu er jeg Ladefogden Nummer To!" raabte hun, „og Sattan skal hexersere jer, hvis J int stræber." Med denne Trudsel var det alvorligt meent; thi de bageste, blandt hvilke begge Hørerne, fik af Rivehovedet kraftige Opmuntringer paa „Bagfjerdingen".

Da nu paa Fældet intet meer var at forrette, og det sidste Læs Rivning hjemaget, kom en Vogn fra Gaarden med Melmader, Brændevin, Godtøl og Mjød, til en Forfriskning for Hovfolkene, inden de skulde hjem, og omklæde sig til Høstgildet. De lejrede sig paa Stubbene i en Halvkreds om Vognen, og nøde under lystig Snak og Skjemt af de medbragte gode Gaver. Vi andre toge Sæde paa den tæt hen med løbende Digekam, og betragtede det glade Maaltid. — Mod Enden af samme kom Pe' Syvspring til med sin Lire, og, efterat have indtaget nogle Levnetsmidler, lavede han sig til at give et Musiknummer tilbedste. Men een af Bønderkarleue reiste sig, og sagde: „Nu hænge vi vore Høleer op for iaar, og saa behøve vi ikke din Slibesteen; men lad os hellere see, hvordan du fortjener din „Caractør" „Syvspring"! — „Ja kom!" raabte en anden Karl, tog sin Lee, løb til den tætvedliggende haarbundede Egn, og afstak i samme med Odden en smal Skure. Med et Riveskaft, der og var indrettet til Maalestok, afsatte han en halv Alen, skar nok en Skure, afsatte en heel Alen, og blev saaledes ved at gjøre 7 Afmaalinger, det ene stedse ½ Alen bredere end det foregaaende: det sidste Stykke blev følgelig 3½ Alen. — Den gammeljydske Legemsøvelse „Syvspring" udfordrer: at man med samlede Fødder uden Tilløb hopper i et Træk og i syv

Spring fra det ene Stykke paa det andet fra det smalleste af til det bredeste. Spillemanden blev nu atter opfordret til at gjøre Fyldest for sit Navn. Men han skultrede sig, og forebragte sin Alder til gyldig Undskyldning. — Nu begyndte da de unge Karle at øve denne for mig ganske nye Green af Gymnastiken, til megen Morskab for alle Tilskuerne. Kun tvende af dem lykkedes det at udføre det sidste vældige Spring. — Da alle havde absolveret dette Cursus, foreslog Mamsellen os andre Mandfolk at forsøge vor Dygtighed. Nogle undsloge sig, og de, som prøvede herpaa, naaede kun den fjerde og femte Skure; dog besad jeg den Muskelkraft, at jeg ogsaa udførte det sjette Hop. Mamsellen loe, og spottede os. „Har hun ikke selv Lyst, ogsaa at forsøge sig?" spurgte en drikkig Bondekneb. „Jo vel! "svarede hun rask; „men lad mig faae to Spring til!" Karlen kastede et mistroisk Blik til hende, og afstak endnu eet Rum paa 4, og eet paa 4½ Alen. „Musik!" raabte hun, og kastede et Blik til Liremanden. Denne gjorde store Øine, satte Instrumentet paa en tom Øltønde, og lod det frembringe sine snurrende, snærrende Toner. Han kom ikke til Enden af første Repetise, inden den galliske Amazone færdigen havde fuldført „Nispringet." — Med en Slags Forbauselse, der slet intet havde i sig af Bifald, betragtede jeg dette uqvindelige Kunststykke. Men da mit Blik faldt paa Lirendreieren, der sad ligeover for mig paa den tomme Tønde, viste sig i hans Ansigt endog Mishag og Modbydelighed. Han lettede saa paa den ene Skulder, saa paa den anden, idet han lod sine Øine løbe over den modstaaende Halvkreds af Tilskuerne. Hans Miner og Fagter udtrykte temmelig tydeligt

den Formodning: at det ikke hang ganske rigtigt sammen med denne qvindelige Voltigeur, og at hun — efter Almuetalemaaden — „kunde noget mere end hendes Fadervor" som Bønderne sige om de Præster der forstaae at mane og vise igjen. Net som for at tilkjendegive sin Mistanke og fremsynge sine mørke Tanker, gav han os uanmodet efterstaaende Spøgelsedigtning

Ve Pinnedætih haa' Skowen Blaah,
Aa æ' saa loste mæ Skyhgi.
Fowlen hwipper, aa æ' saa glaah;
Dje Reer saa monne di byhgi.
Saah — aah — haa jaja! Kom te mæ Klokken tol

Aa mellem Blomsteren i den Skow,
Møseker aa Kavellieger, *)
Kjerrestfolk go' tow aa tow,
Aa saa hweraunne' slieger. **)
Saa — aah —

Ell aa Vioti war aasse mej,
Retten tow hjahtens Venner;
Swem som vil go' wal sjel astej,
Aa dær æ ingen som gjenner. ***)
Saa —

Di taallt saa manne di venle Uer
Aalt udi Gliede aa Gammen:

*) Skovmærker og Koblommer.

**) Dette Ord har en vidtomfattende Betydning: „at kysse, klappe, ta' ifavn"; at udtrykke sin Kjerlighed saavel i Ord som i Fagter. Vort eget „kjæle", Frankernes „Caresser" ere, mod dette jydske, om ikke magre, saa dog ufuldstændige. —

***) Gammelt jydsk Udsagn. —

Te Sost di skull' ha djer ejen Buer,
Aa løwen saa kjerlig tesammen.
Saa —

Da de no lakked a Minnæsti,
De bløw saa ohle i Skowen:
Næjet*) de wa no laant saabi,
Aa Skjern mørki forowen.
Saa — aah —

Visti bløw saarren i hans Sind:
„Ell! no mo a saalaahd dæ."
San kyst hin baade po Mund aa Kind:
„Læw' sie, dæ sk' ingen forraahd**) dæ!"
Saa —

Ell hun skynnt sæ a Vejen hen;
Sun gik saa jenle te Sjemmen:
„Visti! do haar en fuldtrow Ven;"
„Tæ' ski', ***) engaang do ka glem' en."
Saa —

Aa da hun kam te Bjer'mansbakh,
Sun hohr †) en Kihst, dæ bløw lukked; ††)
Aa Bjerret begynnt aa bevver aa wakh; †††)

---

*) Maanen i Næ. —

**) forføre.

***) tør skee d: kan hænde sig.

†) hørte.

††) Det er et almindeligt Sagn af Hyrdedrenge: at de siddende paa Toppen af en saadan mistænkt Høi stundom høre denne Lyd under sig.

†††) bevver betyder at ryste, som et Espeløv, wakh, at bevæge sig langsomt saavel til Siderne som op og ned.

Derinn de kagled aa klukked.
Saa —

Aa Bjerremannen stak Sowdet fram;
Mæ gylden Kruene han vrikked:
Ell hun blow baade kold og klam,
Aalt som han vinked aa nikked.
Saa — aah —

Ell hun dulred*) a Vejen fram;
De gik som Taarren aa Lynen.
Aa lisseraae**) hun te Hjemmen kam,
Da put' hun sæ unne' Dynen.
Saa —

Da no Sa' Sanedæ wa saahaaen,
Kam Visti fræ Reggemintet:
„Sud'n lower Ell mon? de sølle Baaen!
Sun haa' ves ætte mæ lintet."***)
Saa —

Aa da han kam hwor hun bowed Ell,
Dæ wa saa løste forinnen;
Aa dæ wa jen, dæ hwejrd aa hwæll†)
Aalt saa mæ Sujen aa Grinnen.
Saa —

---

*) løbe meget hurtigt med smaae og lette Trin.
**) Ligesaasnart.
***) at vente længe og med inderlig Længsel.
†) hwejre o: at raabe, huje, synge alt imellem hinanden i overgiven Lystighed. hwæll o: at raabe, huje, straale, men af overvættes Sorg eller Fortvivlelse.

Sun rovd, da han kam saa Daren fram:
„Swa vil din taavvele Buene?
„Go do kun Visti! den Vej, do kam;
„No ær a Bjerremans Kuene."
Saa — aah —

Visti vænnt sæ aa gik igjen;
San sørred Dawwe aa Nætter.
Ve Selmestier*) di bar ham hen;
Aa Ell hun tonted**) bagætter.
Saa —

Aa Ell hun lower fræ Oer te Oer,
Aa grædder Nætten mæ Dawwen.
Nær Uhlen tuder po Kjerkegoer,
Da synger hun epo Grawwen:
Saa — aah — haah jaja! kom te mæ Klokken tol!

Jeg troer ikke, det var saameget Balladens Indhold, der virkede paa Tilhørerne, som Sangeren selv og hans Foredrag. Den jydske Mundart vare desuden kun Faa af os hjemme i, og flere af Visens Kraftudtryk maatte jeg siden lade mig forklare (saaledes som jeg her har gjort.) Men den „kosiede" rødsiede Barde i hans taagefarvede Vams, hans umelodiske fjælvende Stemme, Lirens Rokkesnorren, der fik en endnu stærkere og hultbrummende Lyd formedelst Sangbunden — den tomme Tonde — Alt dette tilsammen var det vist nok, der frembragte et dybt vamlende Indtryk. Derhos var der i hans

*) Helligemesse d: første November.

**) at løbe i kort Trav, med smaa, svage og vaklende Trin, og krogede Knær.

grove Vildmandsfiæs noget skummelt og rædligt, især naar han sang Omqvædet „Haa — aah — haah jaja!" da opspilede han endnu videst den tandløse Mund, som til at opsluge; og det var tillige baade i Ansigt og Tone en hartad djævelsk Haan og Raadhed. Nok er det: baade Min Alice og jeg, saavelsom det hele kort før saa muntre Selskab gik nu tilbage til Slottet i langsommere Takt; og Samtalen var kold og afbrudt og usammenhængende; og den vedrørte slet ikke det besværne Optrin — ligesviis som den Frygtagtige i Mørket flyer Kirkegaarde og Retterstæder.

Høstgildet. B.

Det lod som om man under Hjemgangen havde tabt eller fordrevet al sin Skrækfomhed; thi da vi vare blevne samlede i Dagligstuen, optoges det hidtil undvegne Æmne; og Lirendreieren og hans Vise bleve nu almindeligt, men ligesaa forskjelligt bedømte, som enhver anden Kunstner- og Digter-Nyhed. — Det var med os som med de lærde Kunstdommere; vi opsøgte helst det, vi troede vi kunne fordømme. Her var det dog ikke saameget Digtningen selv, som dens Fremsanger, der maatte holde for; man fandt ham usel, jammerlig — ret som om man vilde hævne sig for det Indtryk, den Fordømte alligevel havde gjort. Men Een, der hidtil slet ingen Deel havde taget i denne kritiske Conversation, Francaisen nemlig, optraadte heel uventet som Lirespillerens Forsvarer. „Jeg finder" sagde hun, „at han har en bestemt Maneer, og er den ikke smuk, saa er den dog god, forsaavidt den svarer til Texten. Spøgelsevisen synes at være digtet for ham, og

han dannet for den. Forestil dem engang denne Vise sungen paa et Theater, af en Virtuos, med Ledsagelse af et heelt Orchester! det vilde være ligesaa skjærende, som at lade denne Lirendreier foredrage „Du Plet af Jord". — Uden at vente paa enten Bifald eller Modsigelse forlod hun Stuen med hendes Dame Frøkenen.

Oldgrandskeren, som hidtil havde siddet taus skjødesløst tilbagelænet, med det nederste Hvide ud af Øinene, ligesom tabende sig selv i den graae Oldtid, rettede sig med et, støttede begge Hænder paa Knærne, smilede klogt, og sagde: „Den Lyd, der stundom lader sig fornemme nede i Højene, er ganske naturlig, og frembringes derved: at en Steen i Loftet af Gravkammeret løsner sig, og falder ned. Støder den nu paa et Sværd eller andet Metal, da maae det jo klinge, som naar en Pengekiste blev lukket haardt til." — „No, saa han trowr ett, dær æ' Bjerrefolk te? raabte Degnen, da skal a no faatæl en Historri, aa de æ hwerken Løwn eller Sladder, saa mi Faar haa faataalt te hans Faar had faataalt, te han ku' hown, te hans Oldfaar had saae, te hans Bejstemowr had hoer ed a hinne Guemowr, dæ blow dowt Orsdawen ætter a' de wa passiered. Hun faataall da: te dæ war en Kaal aa en Pihg, dæ haalt a hwerranner, aa di ku' da aa gywtes kan a trow. Dæ wa lywst trej Gaang ætte dem fræ Præikstuellen aa Brøllupsdawen wa berammet, aa di had bagt aa brogget, aa bestilt baadde Kokkekuen aa Spellmand. Saa Skidd' et da en Nat, te Pihgen haad wot henn aa besohg hinne

Kjerreſt, aa vil go hjem ſaa ſkul hun om ve et Bakk, hwo di ſaah, dæ wa Bjerrefolk — aa dæ war aaſſe Bjerrefolk — Saa kam dær et Qwinfolk te hin — de wa Bjerremannens Kuen, men de veſt hun et — aa ſpuhrt: ¡om hun ſkul ſpoe hinner. Hun ſaa' ja; aa ſaa ſpod hun hinner, te hun ſkul blyw møj gammel, hwisſom hun et lo' Kaalfolk kom te ſæ; men hwisſom hun nowntí gywted ſæ, da ſkul hun døe i den føhſt Basſelſæng. de wa got nok, de war ik' aalt got, ſaa ſaa ſtinned hun ſæ, aa vil et ha hinne Kjerreſt hwerken faa de let elle' faa de møj. No, ſaa blow de aaſſe dæhve, aa dæh blow ingen Gill, aa hun blow ve aa tihen, aa hun ſad faa ſæ ſjel, te di blow laant hen a' Oeren beggi tow. — Saa war ed en helli' Jywlawten, aa de war en Sønda, aa di had wor i Kjerk behgi tow, aa ſaa wa di aaſſe behgi tow fallen i Sown unner Præjkenen. No da, Folken gik aaw Kjerk, aa Præjſten aa Dejnen aaſſe aa ſoe dem ett; aa ſaa lukked di Kjerkedaren. — Da de no ku væhr ſaaen nohanne ve Minnæt, ſaa wowned Kaaelen, aa da loe de hæ' gammel Kwinfolk po hinne Knæ forve Alteret. Aa ſaa kam dæ flywen' nier ſræ Hwallingen tol ſmo Bøn liſſom Engle. Aa di ga' hinne hwæer en Mundaſk, aa ſaah: de ſka do ha', ſaa de do ku ha' wot Muer te wos, aa vill et. Aa ſaa kam der et hiel halhunner, aa ga' hinne liſſedan hwær en Flavop, aa ſaah: de ſka do ha, ſaa de do ku' ha' wot Bæjſtemuer te wos. Aa

saa kom dær en grusselig stuere Hjørm, aa basked hinner, aa saah: de ska do ha', saa de do ku' ha' wor Oldmuer te wos. Aa saa blow di saaen ve, aa komme flier aa flier, te haitte hiele Kierken blow ful a dem. Men saa flow di aalsammen hen po jen gaang. Aa da han saa kom hen te hin', da loe hun aa wa stjendøe. — Si saaen gik ed hinner, aa de æ, Katten ryww mæ! Sandhied; saar ejes vil a ett ha saataal ed. —")" —„Aa! den har en Præst eller Degn gjort for Offerets Skyld." raabte leende vor Herredsfoged, der i dette Øieblik var kommen tilbage fra sin Reise. Hans hjertelige Modtagelse befriede Degnen fra at gjendrive den scandaløse Paastand: men siden efter gjorde han det; dog ej i Spotterens Nærværelse; hvori han handlede meget viselig.

Høstgildet. C.

Det var mig og flere meget paafaldende: at Herredsfogden temmelig snart forsvandt med Francaisen; og det efter et af ham givet Vink. Han var jo rigtignok Ungkarl, og langt fra ikke en gammel; og hun var ret kjøn, og kunde virkelig være ret smuk, naar hun ej havde været saa mandig. Men det var dog almindelig Mening: at han aldrig giftede sig, da han nu i flere Aar havde siddet i et godt Embede, og kunnet faae „hvem han vilde pege paa". Og over alt dette undslap ham ikke sjelden i Mandfolkeselskab saadanne Yttringer, som ikke havde deres Udspring fra Giftetanker. Dog, kan jeg troe,

*) gammel jydsk Legende.

saadanne Fruentimmerhadere blive stundom pludselig omvendte og bøje sig som angergivne Syndere under det søde og blode Aag. — At der vilde overgaae hans Velviished samme Skjæbne, tvivlede jeg næsten ikke meer paa, da han ved Gjenkomsten henvendte sig til Degnen, og sagde — med et mildtalvorligt Aasyn, uden endog det fineste Anstrøg af Skjemt — „Jeg haaber dog, at de ikke blev vred for det jeg sagde før om Offer! De kan maaskee snart faae den Overbeviisning: at jeg ikke mener det saa ilde med Præst og Degn." — Denne bukkede dybt, Herredsfogden besvarede Bukket med et ligesaa dybt; og hele Selskabet vexlede snue og skjelmske Blikkast.

Ved Middagsbordet herskede en ganske ualmindelig Stilhed. Intetsigende Bemærkninger, ligegyldige Spørgsmaal, og Svar af samme Beskaffenhed, bragte kun liden Afvexling i den ensformige „Tallerkenmusik" — som han kaldte det Herredsfogden. Nogle sysselsatte alle deres Tanker med deres egen forestaaende Skjæbne, der nu var nær sin Udvikling — som snart skal vises —; de øvrige grundede forgjæves paa det uforklarlige i Herredsfogdens pludselige Omvendelse. — Gjenstanden for saamange Tanker — der ellers havde spiist med større Madlyst, end nogen Forelsket bør føle — brød først den lange Taushed, ved at bringe en almingelig yndet Materie paa Bane, nemlig Spøgeriet. — „Den mærkelige og troværdige Begivenhed" — sagde han — som Degnen nylig fortalte os, minder mig om een endnu forunderligere, som jeg selv har oplevet. Der er vel ingen i dette ærede Selskab, som jo kjender noget til Bjergfolk, eller dog har hørt tale om dem. Da

jeg i denne Sag kan tale af egen Erfaring, haaber jeg, at man ikke vil drage Rigtigheden af min Beretning i Tvivl. — Jeg veed ikke, om Nogen af de Tilstædeværende kjender et høistmærkværdigt Bjerg, som kalges Daabjerg, eller Dagbjerg Dos?" — „De gjør a, Katten taa mæ! tog Degnen Ordet; „aa dæssom dær ingen Bjerremand ær saa æ' dær heller ingen i de hær Land." — „Det kan jeg bevidne, som de snart skulle høre, tog Herredsfogden atter fat. Jeg havde engang i mine yngre Dage foretaget mig en meget lang Fodreise; og kom henimod Enden af samme en Eftermiddag til Dagbjerg. Jeg tog ind til Degnen, hvorvel han tilforn var mig ganske ubekjendt, men hvor jeg ikke kjender Præsten, besøger jeg helst Degnen, og det har jeg sjelden fortrudt; thi af de rigtige gamle Degne kan man lære meget, som man ellers aldrig drømmer om. Det erfarede jeg ogsaa der. Da jeg nemlig spurgte mig for om Dagbjerg Dos, der allerede i flere Miles Afstand havde viist sig for mig i Skikkelse af en rund Hattepul, gav han mig følgende Oplysninger. I Dosset boede — og boe da endnu, kan jeg troe — en Bjergmand med Familie. Han gjør ikke anden Fortred end den — som endda kan være stor nok — at han engang imellem bytter Børn med Bønderne. Naar det nemlig træffer sig saa, at hans Kone kommer i Barselseng akkurat i samme Time som en af Bøndernes i Dagbjerg Sogn; saa lister han sig til — om han kan — tager Bondens Barn, og lægger sit eget istedet. Dette bliver da til en Skifting, og faaer aldrig engang saamegen Forstand som et umælende Dyr at det kan skye Ild og Vand." — „Ja de æ vess" faldt Degnen bekræf-

tende ind „faa dær æ ien inno i Dawbjerre, hwissom in ett æ døe faanossen, den æ woren, men haar ett ant epo end en laang guul Pigh.“*) — „Meget rigtigt!“ sagde Herredsfogden. „Degnen der fortalte mig nu videre, at deres Bjergmand er saa rüg, at han ikke engang selv veed Enden derpaa. Blandt flere gode Sager har han og en Kjedel fuld af Sølv og Guld, som staaer ganske overlig i Jorden — som Hyrderne tidt og ofte have seet, naar de sidde paa Høien, og han dernede rager i sine Penge. Dem skulde I tage fra ham — sa'e jeg til Degnen. Ja luur ham! svarte Degnen; det er let sagt, men ikke saa let gjort. De Daabjerg-mænd har prøvet paa det nogle Gange, men pyt! Det er ikke saa længe siden; det var i min Formands Formands Tid — sa'e Degnen — at de forsøgte det sidste Gang. Min Formands Formand — han var meget lærdere end jeg, for han havde endogsaa været i Mesterlectie i Viborg — ham fik nogle af Mændene overtalt til at følge med dem en Paaskenat, for at hjelpe dem paa deres Tog efter Bjergmandens Pengekjedel. Nu han fulgte ogsaa med dem, men bad dem først ret mindelig om: at de ikke maatte tale et eneste Ord, førend de havde faaet Kjedlen i Behold neden for Bjerget; thi længer havde Eieren ingen Magt over dem. Vel! de begyndte da at grave, og det gik rask og de vare allerede saa nær ved det, at den ene Hank af Kjedlen kom tilsyne; og de havde ogsaa ganske bestemt faaet den; men hvad skeer! Medeet staaer

*) Skoikjole.

Luen ud af tre Gaarde dernede i Dagbjerg. Og da de seer det, saa give de sig allesammen til at løbe ned at Bjerget og hjem, for at redde. Men jo nærmere de kom, jo svagere blev Ilden, og da de kom til Byen, var der ikke meer Ild end der nu er i min Pryk. Saa skyndte de sig igjen tilbage op paa Dosset; men Godnat min Kat! Hullet var lukket efter, som om der aldrig havde været gravet, og Degnen laae og sov; men han fik heller aldrig Helbredstime fra den Dag af*)." — „No kan a høhr, te han ær en Viddenskavsmand" — udbrød her den kraftigt opbyggede Ulstrup Degn. — „saa de æ Sandhied, hwær Uer han sejer; a haa høer ed manne Gaang." — „Men det der nu kommer, har han vidst ikke hørt" vedblev Herredsfogden, „for jeg har hidtil bevaret det som en Hemmelighed, den jeg nu finder Kald til at aabenbare. — Jeg forlod Dagbjerg ved Solens Nedgang, med den Bestemmelse at strække til Grønhøi den samme Aften. Da Dosset ikke er stort afvejen for Fodgængere, faldt det mig ind at gaae derover. Inden jeg endnu havde naaet Toppen, blev jeg meddet saa træt, at jeg maatte sætte mig ned; og da jeg havde siddet noget, tyktes det mig, at jeg ikke var istand til at reise mig igjen. Jeg lagde mig da ned i Lyngen, for at tage mig en lille Luur. Det var allerede bleven mørkt; Himmelen var overtrukket men det var ellers ganske stille og mildt i Luften. Jeg saae paa mit Uhr Klokken var elleve. — Paa engang hører jeg neden under

*) Virkeligt Almuesagn.

mig i Bjerget en huul Rumlen og Tumlen, ogsaa en Klingren som af Glas og Flasker og Fade og Tallerkener. Og saa hævede sig Kammen af Bjerget paa tolv røde Stolper, der saae ud som gloende Jern. Imellem disse kom der nu et Bord op af hvid Marmor, og Stole trindt om af Elfenbeen. Derpaa fremkom tolv Smaapuslinger eller Dverge, som dækkede Bordet med en fiin Damaskes Dug og ditto Salveter, med Guldtallerkener og Sølvfade, Viinflasker af Jaspis og Bægre af Krystal. Kort sagt: den hele Anretning var kongelig. Strax efter steg Gjæsterne op, Par om Par, og satte sig i Bunterad omkring Bordet." — „Hvorledes saae de ud? hvordan vare de klædte?" spurgte den yngste Jomfrue Hansen. — „Aa!" sagde han, „de saa ud til at være skabte ligesom andre Mennesker men syntes og, som vi, at være komne Naturen til Hjelp: idet de, saavel Herrerne som Damerne med Snørliv saaledes havde indknebet deres Midier, at man ordentlig kunde frygte, at de vilde brækkes midt over. Jeg mindes videre — det er ikke heller saa let at glemme: at Damerne havde dybt nedringede Kjoler, saa dybt, at man kunde see dem ind mellem Bryster og Skulderblade, og ved visse Bevægelser op under Armhullerne." — „Ifyda!" lød det fra de fleste qvindelige Læber. „Jaja!" sagde Fortælleren, „dersom denne Halvnøgenhed bliver Mode her, som jeg haaber, saa skal vi nok see!" — „Hvad fik saa disse indkrympede Maver at leve af?" spurgte Kammerraad Hansen. — „Meget fine og lette Spiser naturligviis" svarede Herredsfogden. Og jeg glæder mig til at kunne fremlægge en temmelig fuldstændig Spisesedel; thi Vertinden nødte bestandigt sine Gjæster, og det gik i

et væk: Hr. Geheimebergraad von Jelshøi! er par Rottehaler endnu! — Hr. Bjergjunker von Hohøi maae jeg hjelpe dem til et lille Stykke Snog! — Fru von Elmandsbjerg! en Skefuld Musefricasee! — Froken von Himmelbjerg! De spiser jo slet intet! en lille Oldenborre med Myresaus? — Hr. Underbjergraad! er Muldvarperagouten ikke efter deres Smag? — Fru Overbjergraadinde! de skal saamænd have en lille Fürbeen endnu! — Hr. Kammerherre von Bloksbjerg! de har reist en lang Vej en lille Flaggermuus! eller et Par Edderkopper maaskee? — Fru von Riesenberg de seer Retterne, en lille Ørentvist! — Berghauptman von Schwarzwald! de gaaer sulten fra Bordet, et eneste Møl endnu! o. s. v. Men viste Vertinden stor Levemaade ved at nøde og pine Gjesterne, da stod Verten ikke tilbage for hende, hvad Vinen angik; og syntes han endnu at være heldigere i sine Bestræbelser. Conversationen blev stedse meer lydelig og mere utydelig; og da jeg ikke kunde opfatte noget Sammenhængende—" „— Men hvilket Sprog talede man da?" spurgte Een. „Ja det gik alt imellem hinanden", svarede Herredsfogden, „man talte baade Alfemaal og Nissemaal; men Hr. von Bloksbjerg og von Schwarzwald talte meest tydsk. Men af Troldesproget hørte jeg ikke et Ord, for, siden Thor udryddede Nationen, er det et dødt Sprog, som kun forstaaes og tales af de Lærde under Jorden. Naa da: endelig begyndte man at synge: „Bergmandsleben" af Novalis, „Glück auf!" og flere underjordiske Viser. Tilsidst reiste sig Een af Gjæsterne, og istemte med høit opløftet Bæger: „Og det skal være Vertindens Skaal! Hurra!" — Greben og henreven af sympathetiske Følelser, og

ganske sættende mig ud over Tid og Sted, faldt jeg maaskee lidt for tidlig ind med: „Og Skam for den der ikke — Men jeg kom ikke videre; thi saa forsvandt med eet baade Selskabet og Bordet og Pavillonen og det Hele." Her endte Fortælleren, Og tog sit Glas. Men Degnen fra Ulstrup, der hele Tiden havde siddet i taus Opmærksomhed, raabte nu: „Død og Verden! og hvad saa?" — „Saa vaagnede jeg" lød Svaret; og herpaa udbrød en almindelig Latter, i hvilken dog den stakkels Degn ikke fandt sig stemt til at deltage.

Høstgildet. D.

Vi vare ikke komne fra Bordet, før den classiske Stadsmusikant Fiedler rullede ind i Gaarden med sine Svende og Lærlinge. „Kjender de Domherren af Milano!" tilraabte ham Herredsfogden i Døren, og det uden anden Velkomst. „Jeg kjender Domprovsten i Viborg" svarte Musikanten but, og steg af Vognen. „Kjender de heller ikke den lille Matros?" spurgte hiin igjen. „Nej!" snærrede Fiedler, „hvad vil de sige med den Matros og den Domherre?" — „To ny Syngestykker" lød Svaret. „Er det maaskee Udtoget?" raabte glad den nærsynede Spillemand, og greb efter Fogdens sammenrullede Salvet, som denne holdt under Armen. „Nej!" var Svaret; „men kom de nu og hold deres Indtog! Kammeraad Hansen har just nu givet os et kraftigt Stykke, og De kan faa noget af Finalen." Med disse Ord førte han ham til sin egen Stol, og blev selv staaende bag ved som Tjener. Alle andre reiste sig nu; thi Vertinden nødte den Ankomne til at begynde paa første Ret. —

Herredsfogden hvidskede til den unge Hansen, og denne løb ud med et polidsk Smiil. Jeg formodede meget rigtigt et Skjelmsstykke. — „Hør!" raabte Skjelmsmesteren, „vi bør dog opvarte vores Musikkonge med hans Livret over Taffelet; Musik fordobler altid min Appetit." — „Min ikke" sagde Fiedler, idet han mellem hvert andet eller tredie Ord jog en Skeefuld ind i Halsen, „naar jeg spiser — saa spiser jeg — og — musicerer ikke — og naar — der musiceres — spiser jeg ikke." — Den hungrige „Rodesluger" — som Herredsfogden ogsaa kaldte ham — var kommet et godt Stykke ind i anden Act, og arbeidede allerede noget langsommere, da Liren med tilhørig Sang lod sig høre bag ved ham udenfor den aabenstaaende Dør. Han havde faaet en Mundfuld Steg paa Gaffelen og lige til Munden; men længere kom det heller ikke. Først holdt han det nogle Secunder der i Nærheden af sin Bestemmelse; men derpaa kastede han det med Gaffelen hen ad Tallerkenen, og sagde med nedtrykt Stemme og vildt stirrende Øine: „Død og Pestilence! det er den rene Forgift." Vertinden, der befandt sig i den fjerneste Ende af Stuen, og ikke havde lagt Mærke til Taffelmusikken i Gangen, blev halv forskrækket og halv fornærmet; thi hun kunde ikke troe andet end at han meente Stegen. Men inden hun herover havde yttret sig, sprangFiedler op, og — uden at give sig Tid til at takke for Mad — ind i den tilstødende Haugestue, hvor han slog Døren i efter sig. — „Efter ham! efter ham!" skreg Fru Hansen; „Det gale Menneske kan gjøre en Ulykke paa sig selv." Men Forfatteren til denne Scene oplyste hende snart om Aarsagen til Statsmusikanterens Marter og Forfær-

delse. — Øren paa denne fulgte Brede; og havde Herredsfogden ikke havt en ny Violinduett af Viotti til Sonofser, troer jeg virkelig, at Musiktyrannen øieblikkelig var reist igjen med alle sine Slaver. — Nu ganske ligefrem at byde ham denne Lækkerbidsken, skulde maaskee forfeilet Hensigten. Herredsfogden, som kjendte sin Mand, greb derfor i største Skyndsomhed Instrumenterne, gav mig det ene, og to af de yngre Piger Noderne. De holdt dem for os, og tæt ved den ismækkede Dør begyndte vi nu at foredrage Tonedigterens noget barokke men alligevel høermerisk skjønne Composition.

Vi havde ikke spillet en Fjerdedeel af samme før Døren foran os gik op paa Klem; men da Stykket var ude, aabnedes den heelt, og som en Billedstøtte, som den personificerede „Penseroso" stod foran os den paralyserede Tonekunstner. Han formaaede neppe at aabne Læberne saavidt, at der kunde undslippe dem den Udgydelse: „Dersom det ikke er en Viotti, saa skal Djævlen knække min Bue!" — Dette var herved bemærket, hans dyreste Ed, som han kun brugte ved meget høitidelige Anledninger. — Degnen, i hvis Bryst ikke fandtes en eneste reen Tone, og for hvem følgelig her en Duetto coniertonti og Viotti var slet ikke bedre end en Solo af Pe' Syvspring, rystede Parykken og sagde: „A trowr, Katten slaa mæ! te den Spillekonter æ' smaattaavvele."

Høstgildet. E.

Efterat have tilbragt Resten af Eftermiddagen med adskilligt Tidsfordrev, alt efter enhvers Smag og Hu, samledes atter det talrige Selskab om Aftensbordet. — Samme Taus-

hed som om Middagen fandt ogsaa her i Begyndelsen Sted. Men da første Ret var spiist, reiste sig Herredsfogden, tog sit Glas, og sagde langsomt og høitideligt: „Hermed har jeg den Ære, at declarere Mariage mellem Hr. Wakeltop, forhen Fuldmægtig paa disse Herreders Comtoir, men nu Proprietær og Ejer af Bompgaard, og Velædle Jomfrue Hansen, som hos ham sidder — De Forlovedes Skaal!" Overraskede, de Fleste endnu tvivlende, reiste man sig, klinkede og drak; og see! de Tildrukne takkede virkelig for Skaalen; men Fæstemøen saae meget undseelig og forvirret ud. Og de andre unge Piger gjorde Miner, der ikke kunde udtolkes som oprigtige Lykønskninger, men snarere som Hentydninger paa det gamle Ordsprog: „Den der spytter i Kaalen maa selv søbe den af." — Men vakte den første Skaal Forundring, da var Forbauselse Virkningen af den Anden: neppe var hiin drukket, før Indlederen endnu stedse staaende atter fyldte sit Glas, tog et Document frem, og rakte det til den ligeoverfor siddende Franc'aise. Da denne havde kastet et Die paa det opslagne Papiir, skiftede hun et Par Gange Farve, og holdt det derpaa hen for hendes Dame Frøken Schlüssel, der strax blegnede, og syntes en Afmagt nær. Men Herredsfogden hævede Glassет — hans Ansigt fik aldeles det sædvanlige Udseende af godmodigt Skjelmeri. Selskabets Opmærksomhed var spændt til det yderste: Mon han vilde foreslaae sin egen og mandhaftige Kjerrestes Skaal? Og hvad mon det angik Frøkenen? eller maaskee var hun Kjæresten? Saaledes spurgte man sig selv; men det kom ganske anderledes. Herredsfogden opløftede sin Røst og sagde: i Medhold af allerhøieste Resolution — af Dato

som Documentet udviser — declareres herved Mariage mellem Velbaarne Hr. Lieutnant von Skow af Husarerne, og Høivelbaarne Froken von Schlüssel, som hos ham sidder — de Forlovedes Skaal!" „Attendez!" raabte Francaisen, og gjorde en afværgende Haandbevægelse. Herredsfogden satte sit Glas og sig selv; Mamsellen forsvandt.

Atter blev nu saa tyst, som om dette Selskab havde bestaaet af blot aandelige Væsener. At noget vigtigt med Francaisen var igjære, det sluttede jeg saa meget sikkrere deraf, at Doctoren, der reiste ligesaa hovedkuldsom Morgenen, som han kom om Aftenen, havde efter Bordet stukket et Papir til Herredsfogden, og derved fæstet sine Øine paa hende, hvem Documentet altsaa rimeligviis maatte angaae. Men det varede neppe tre Minutter, inden denne Spænding løsnedes, idet Husarofficereu indtraadte i Uniform, takkede Selskabet for nys udtalte Lykønskning, og satte sig hos sin Kjereste. Jeg bemærkede med nogen Forundring, at han intet Mundskjæg havde, og Ansigtet vel derfor en langt større Lighed med Søsterens. Men hvorfor Herredsfogden havde kaldt ham „Skow" kunde jeg ikke fatte, skjøndt det jo var en Fordanskelse af hans franske Navn. — Det blev igjen stille, til Fru Hansen spurgte Husaren „Hvor blev deres Søster af? Hr. Lieutenant!" — „Undskyld min Frue!" svarede han; hun kommer ikke mere; naar hun er, kan jeg ikke være — naar jeg er, kan hun ikke være" — „Det er en mørk Tale" mumlede Urold, som for sig selv. Degnen, som hørte denne Ytring, sagde høit og dristigt: „Alæer, a ka' løhs en: Løgtnanten ka ves gjø sæ sjæl te

et Qvinnfolk, nær han vil, hær æ wal ett anne' Mammesæll end ham."

„Meget rigtigt!" sagde Dobbeltgjængeren; „Jeg beder det ærede Selskab i Almindelighed, og Hr. Kammeraaden og Frue i Særdeleshed om Tilgivelse for min Maskerade! Men denne her" — han kyssede med Ømhed den Elskedes Haand — „min Undskyldning. En Francaise kan de nok faae igjen; men jeg kan ikke faae en Kjereste igjen." —

Nu udbredte sig den gladeste Stemning over det hele Samfund: Ansigterne fik et klarere Skjær, ret ligesom Lysenes Antal paa Bordet kunne have fordoblet sig. Endog Urold syntes at have afgnedet — for at bruge en af hans egne Talemaader — den ædle antike Rust, slaaet Gravkammer, Urner og Flinteknive af sine Tanker, og endelig engang at leve for det Nærværende. Selv Qvintus viste flere Gange mere af sine Tænder, end maaske Nogen Dalevende forhen havde seet.

Midt i Lystigheden reiste sig atter vor Herredsfoged, sigende: „Mine Herrer og Damer! Min Function som Ægteskabsmægler er endnu ikke tilende. Jeg har endnu mere at sammenføie, som Mennesker ikke bør adskille." — Han gik hen til Fru Hansen, og hvidskede til hende; og saasnart han var ude af Døren, lod hun tvende af sine Børn, der sadde nederst ved Siden af hverandre, staae op, og sætte rene Tallerkener for begges Sæder.

Hvad mon der nu skulde komme? det kunde da ingen begribe; undtagen Capitainen og hans Kone, hvis sikkre Smiil viste, at de vare indviede i den ny Hemmelighed. Deres Aa-

benbarelse udeblev ikke rer længe. Begge Fløidørene aabnedes paa viid Væg, og ind traadte gamle Ole med et aldrende Fruentimmer, han klædt i sin bedste Sømandsdragt, og hun ligeledes pyntet som Een over Almuestanden en Snees Aar tilbage. Capitainen reiste sig, tog Ole ved Haanden, og førte ham tilsæde; hans Kone gjorde det samme ved den Ubekjendte. Herredsfogden stillede sig bag ved Parret, og talte som følger:

„Jeg har atter den Fornøielse at opstille et Par i den lange Ægteskabsqvadrille. De komme lidt sildig; men de har ogsaa længe ledt efter hverandre; og det taer Tid med sig, naar man skal reise fra Norge hele Verden rundt, for at engagere en Dame i Jylland. Imidlertid, skjøndt man ikke vil see dem storme frem i en Gallopade amoureuse, vil man dog tillade dem at træde en adstadig Menuet saalænge til der spilles op til den store Kehr aus. Chapeauen kjende de alle. Hans Meddanserinde har i 30 Aar været paa et Sted, nemlig hos en Moster af mig, mere som Veninde end som Tjenerinde. Ved hendes Død drog hun sidste Foraar til mig; men nu kan jeg ikke længer hae' hende i Ro for den gode Ole. Han beraaber sig paa et ældre Engagement; og jeg tænker, han kan bevise det. Gamle Kavalier! lad os see, hvorpaa du begrunder din Paastand!" — Sømanden svarede ikke til denne Opfordring, men fremtog langsomt det føromtalte Hovedvandsæg. Han vendte det nogle Gange, som for at overbevise sig selv om, at det var det rigtige. Derpaa heldede han Hovedet mod sin Dame, fløttede med dybtnedtrukne Øienbryn og et mørkt, hartad et vredt Ansigt sidelængs til hende. „Siri!" brummede han, „kan du see, jeg har holdt

ved det? — (Ved Lyden af dette Navn, foer det som et electrisk Stød igjennem os, der fra Oles egen Fortælling kjendte det saa vel. Og det var virkeligt hende. Efter Moderens Død var hun kommet i Tjeneste hos Herredsfogdens Moster, hvis Mand dengang var Tolder i Sandefjord, men kort efter blev befordret i Danmark) — Sømandens alderstegne Elskerinde tørrede sine Øine med Flippen af sit Halsklæde, førte derefter Haanden op til en Krands af ægte Perler, der hang vidt om den rynkede Hals. Hun drejede Krandsen til hun fik fat paa en Silkesnor, ved hvilken hun opdrog et lille Guldhjerte. Dette aabnede hun, og rakte det saaledes med bortvendt Blik til Kjeresten. Han stirrede paa det — hans Øine glittrede — „Er det en Fjeder" sagde han, „af Siri — Kanariefuglen?" — Gamle Siri nikkede langsomt, og lagde den høire Haand paa Brystet, som vilde hun overbevise sig og ham om, at den gamle Kjerlighed endnu levede i det trofaste Hjerte.

Der var noget vemodigtrørende i denne sildige Gjenforening, noget der mindede om hiin som vi vente, hvor Sandselighedens Bølgegang skal stilles til aandeligt Havblik. Det tyktes mig: som rakte de hverandre Hænderne over Graven til Forsoning med Verden og dens Trængsler, til snarlig Reise fra det „snevre og mørke Huus," didhen hvor „de Rene af Hjertet" stunde i Haabet og Troen; hvor Kjerligheden er det eneste som ikke bliver tilbage hos alle det første Livs baade sande og falske Glæder.

Forstyrrende, skurrende mod mine Følelser — dem jeg vel tør kalde hellige — lød mig den paa Fiedlers Vink indfaldende Dandsemusik. Men det maa saa være: Alt hernede

er usikkert, flygtigt; selv hiint Lys i Siælen er et Glimt, der hastigen skjules af jordiske Dunster. — Snart sik Musikken sin virkelige Klang, og drog mig med min elskede Alice ind i de Dandsendes Række. I livlig Nydelse af min jordiske Tilværelse holdt jeg ud til den klare Dag, og først hen paa Eftermiddagen forlode vi dette Glædens Huus og det muntreste Høstgilde, jeg enten før eller senere har bivaanet.

Brage og Idun.

Du som i Odins Kæmpeslot
En Halvgud troner;
Rør Harpen, høie Digterdrot,
Til disse Toner!

Du som end har i Brejdablik
Langt heller hjemme,
Sæt Nordisk Harmonimusik
Til denne Stemme!

Slaa til den nye Skjaldesang
De gamle Strenge!
At den vidt ud fra Danevang
Tilfjelds maa trænge!

Hvad mørke Tider have skilt
Du sammenføie!
Saa Graneu maa sit Hoved mildt
Mod Bøgen bøie!

Den skumle Muur, som mellemlaa,
Tilbunds du bryde!
Saa Gothaelv med Gudenaa
Kan sammenflyde!

Saa Nordens Søstermaal maa sødt
Tilsammenstrømme!
Da haver Skjaldens Hjerne sødt
Ei blotte Drømme.

Og du, o Diis! som lægger Aar
Til Gudens Alder —
Selv Brage, naar han Harpen slaaer,
Ad Idun kalder —

O du, som skjænker Livsens Viin
For dine Gjæster,
Til dette Riim af Abild din
Et Blad du fæster!

Naar længst da han, som rister her,
I Højen bluner,
Giv evig Ungdoms Morgenskjær
Til disse Runer!

Efteraarserindringer
fra
en Sommerreise i Sverrig i Aaret 1836.

Indhold.

Indledning.
Rommeliklint.
Kullen.
Løberød.
Helsingborg og Svarteraa.
Karup.
Græfsnæs.
Kinnekulle.
Stockholm.
Djurgaarden.
Haga.
Ulriksdal.
Sigtuna.
Upsala.
Skogkloster.
Wreta.
Vetteren.
Lecks.
Trolhættan.
Afreise.

Sydvesten skjuler Himlen tyk med Skyer,
I Rusk og Regnfog over Heden flyer;

Den brune Ørken som et Hav henbølger.
I Lyngens Læ sig Hedelærken dølger;
For Blæstens Tryk sig Enbærbusken dukker;
Den gule Egepurl tungsindigt sukker.
Det er saa livløst i den store Ørk,
Og Jord og Himmel lige taus og mørk.
Hvor est du, Irist! Hedens Sangerfugl?
Har du hos Lærken fundet dig et Skjul?
Hvor er min Lyngspurv? Ogsaa du paa Flugt?
Ak! alle reiste, eller Nebbet lukt!
Hvad flaggred' hist bag Espens tynde Grene?
En fremmed Fugl? — Jeg er dog ei alene —
En Reisende maaskee? Hvorfra? hvorhen?
Dit Navn? — „Morkulla"*) — Ah! min svenske Ven!
Velkommen hid fra dine Fødeegne!
Hvor eviggrønne Fjelde trindt omhegne
De lune Dale; hvor paa Klippesengen
Sig Elven skynder ned til Blomsterengen;
Hvor Vinden dybt i Naaleskove suser,
Saugmøllen klapprer, Fossen vildt nedbruser;
I Granen skoggrer Skovens Konge, Tjuren;
Og Drosslen synger Elskovssang i Furen —
Du kjære svenske Fugl! velkommen her!
Har Du en Hilsen med fra dine Skjær,
Hvor ogsaa jeg har været? — Men du iler
Til milde Syd, og bort med Vinden piler.

*) Sneppen, som har hjemme i Sverrig og Norge; men For- og Efteraar trækker igjennem Danmark fra og til Sydlandene.

Reis du mod Syd! jeg vender mig mod Nord.
En Digters Glæde i Erindring boer.
Blæs fort, Novemberstorm, med Slud og Taage!
Kald kun til Vintersøvn! Min Sjæl skal vaage.
Mens vildt du hviner udi Tagets Skjæg,
Og med dit Regnslag pidsker Hyttens Væg —
Tænd, Phantasie, din magiske Laterne!
Smelt Taagen, og belys det dunkle Fjerne!

Rommeliklint.

Jeg drømmer tidt endnu, jeg er i Sverrig:
Snart ager jeg paa liden Gumpekærre
Igjennem Skaanes skjønne danske Egne;
Snart gynger jeg i hine Kæmpevogne*)
I mørke Skov ad Fjelde op og ned;
Snart seiler jeg til Haga eller Carlsberg**)
Med M. og E. og J. og R. og T.
Med alle dem, hvis Navne jeg bevarer
I øm og uudslettelig Erindring.
Rødbened Kulla***) smidsker ved at høre
Mit danske Maal, idet hun gumler paa

*) Deligencerne.
**) Kongelige Lystslotte.
***) Dalkullerne — Piger fra Dalene — roe Baadene paa de stockholmske Strømme. Til deres Nationaldragt hører røde Strømper.

Sit svenske Betel*), og med lange Tag
Roer Baaden frem. Snart staaer jeg paa Dampskibet,
Hvis Molleværk med Brusen og med Banken
Mig bærer ogsaa op og ned ad Bjerge;
Nu over Vand, og atter, som Skibladner,
Hen over Land. Her springer kunstig Fos
Fra Slusens Bund; der tordner høit Naturens —
Troldhættan mellem sine Klippemure.
Saa gjør jeg ofte Reisen om igjen;
Men neppe oftere end til det Bjerg,
Som hæver høit sig over Skaanes Sletter —
Rommeliklint. Det ligner Himmelbjerget
I Frastand seet; og det er og saa lyngklædt;
Og der er Skov omkring og blanke Søer;
Og over vide Marker tæt bebygte
Jeg siner Lundekirkens Tvillingtaarne,
Og tykkes, det er Viborg. — Der er Sundet,
Med sine Masteskove; der er Malmøe
Og Kjøbenhavn — see Begges Kirkespire
Staae ganske nær hverandre, ret som Master
Paa eet og samme Skib.
Ak denne Hede,
Som dækker Bakkerne trindt neden om mig,
Den er jo jydsk som Fuglen**), der beboer den.

*) De have den Skik at tygge Gummi, naar Hungeren minder mod Enden af deres Dagværk.

**) Urfuglen kaldes af Hedejægerne ofte slethen: e Fowl.

Den blomstrer alt: de brune Riis besprænges
med Lyserødt; Guldblommen*) pipper frem
Fra mørke Grund, og smiler til Blaaklokken,
Der nikker venligt med sit faure Hoved.
Men tys! jeg hører Gossens Smeld og Piben
Igiennem Tænderne**) — alt ruller Kærren —
Alt ligger nu det skaanske Himmelbjerg
Langt bag mig; og et andet nærmer sig,
Og reiser sine mørke Klippemasser
Imod mig truende mod Himlen op.

Kullen.

Der stander et Fjeld af hiin haarde Granit;
Dets Fod er i Bølger begravet.
Fra Kattegat har jeg betragtet det tidt,
Naar Snekken mig bar over Havet.

Da lysted' det mig at betræde dets Tind
Høit op under Skyernes Belte;
At skue deroppe, hvor Boverne ind
Mod Klippen sig skummende vælte.

---

*) Arneca montana.

**) Denne Lyd har samme Virkning paa de svenske Heste, som Tungesmæk paa de danske.

Jeg ønsked' mig Troldmandens Vinger og Ham.
For let mig i Luften at hæve;
Og hen paa hiin mørke og skaldede Kam
Over fraadende Brændinger svæve.

Nu haver jeg været paa Kullen hiin graa,
Og tyktes mig hævet fra Jorden;
Jeg Bølgernes Bryden mod Klipperne saae,
Og hørte paa Brændingens Torden.

Saae svimlende ud over Bjergvæggens Kant,
Paa Havets afmægtige Vrede —
Dog meer jeg derinde i Fjeldene fandt,
Hvorom jeg ei drømte dernede.

Der ligger en Dal i det vildene Fjeld,
Indringet af Kampestreens Volde;
Den haver sin Lund og sin Eng og sit Væld
Dybt nede blandt Klipperne golde.

Den haver af sjungende Fugle sit Chor,
Med Blomster sig pyntelig klæder;
En sprudlende Smaabæk derinde sig sneer,
Og hvidsker om Sommerens Glæder.

Der ligger saa lønligt i Dalen et Huus,
Omhegnet af mægtige Ege;
Det hører kun lidet til Vindenes Suus,
Og Bølgernes voldsomme Lege.

En Have foran med et duftende Flor
Af yndige Blommer Du finder;
Til schweitserisk Dal Dig henflyttet Du troer,
Og hilset af Alpehyrdinder.

Og inde i Huset der ligger en Bog
De Reisendes Minde at gjemme;
Heel mangen en Gjæst her sit Navnetræk drog,
Som fjernt udi Verden har hjemme.

Her kant Du, o Vandrer! i hvo Du end est,
Din Landsmand, dit Tungemaal finde;
Heel ofte et Navn bli'er med Taarer læst,
Og vækker det ømmeste Minde.

Mit Navn nu da ogsaa blandt tusinde fleer
Indtegnet i Bogen er blevet —
Maaskee og en Landsmand i Tiden det seer,
Og tænker paa den, det har skrevet.

Loberød *).

Jeg ogsaa her en Stambog saae
Med smukke Mindeblade.
Tolv tusind Gjæster om den staae
I lange tause Rade.

*) Et Herresæde midt i Skaane, tilhørende den historiske Familie de la Gardie.

Fra alle Verdens Hjørner kom
De, Levende og Døde;
De gamle fra Athen og Rom
Med Nordens sammenstøde.

Grev de la Gardie dem indbød
Fra alle Verdens Riger;
Men fra det skjønne Løberød
Slet Ingen mere viger.

Ja Hvo gad ikke længer her
I saadant Selskab dvæle,
Og Dage, Uger, Maaneder —
Ja meer fra Tiden stjæle?

Og saa fra Aanders stille Buur
I Skov og Have ile,
At see den levende Natur
I al sin Skjønhed smile.

Ak! Alt hvad her dog er at see,
Til Sind og Sands at fryde!
Du skulde troe: en mægtig Fee
Maa have her at byde.

Ak! hvilken Have stor og riig
Paa Blomster og paa Frugter!
En Søe med løvbekrandset Viig,
Som sig imellem bugter!

Ak hvilken herlig Blomsterpragt
Fremtryllet her Du skuer!
Sydsolens Flor til Norden bragt
Med Ananas og Druer!

Nei Du kan ikke see Dig mæt
Paa Skattene derinde;
Og Foden førend Øjet træt
Du visselig vil finde.

Saa gik det mig. Ak alt for kort
Jeg Løberød har gjæstet.
Jeg sukked'; men jeg skulde bort,
Mit Blik mod Norden fæstet.

Da jeg det Ryggen havde vendt --
Tungt var det, at jeg maatte —
Det kom mig for: jeg havde kjendt
Et af Morganas Slotte.

Helsingborg og Svarteraae.

„Helsingborg og Svarteraae?
„Hvad mon Skjalden tænker paa?
„Hvilke Strenge vil han slaae?

„Hvilke Minder vil han vække,
„Nu hverandre Haand vi række
„Over Glemsels Grav og Dække?"

Ingen Glemsel! Mindes skal
Fædres Sejre, Fædres Fald,
Brunkebjerg med Fredrikshald.

Mindes skal de gamle Trætter,
Blodig Kiv paa Fjeld og Sletter
Mellem Nordens djærve Jetter —

Vore Fædres Kraft og Mod —
Ak! men som iblinde lod
Flyde kostbart Broderblod.

Dækket fra de gamle Dage
Derfor vi tilside drage,
Deres Børn skal Lærdom tage

Paa de gamle Skrammer see,
Hugne, da med Ak og Vee
Skade fulgtes ad med Spee.

Bedre Tid er nu oprunden,
Bedre Meed for Kraften funden,
Enighedens Kjæde bunden.

Nu ei meer for fremmed Sold,
Men ikkun mod fremmed Vold
Bæres her skal Avindsskjold.

Lad sig Havet mellem valte!
Øresund er kun et Belte
Til at sammenbinde Helte.

Dans og Sveas Harper lyde;
Milde Toner sammenflyde —
Skjalde først skal Isen bryde.

Brudt er Isen kold og haard;
Hjerte varmt mod Hjerte slaaer;
Nordens Frihedssol opstaaer.

Knyttet er det skjønne Baand —
Tak Dig, Nordens Skjærmeraand —
Svenske! Danske! Haand i Haand

Gaaer med Norske at beskue
Stederne, hvor Spyd og Bue
Hvinede i Krigens Lue!

Skuer kun hver Dødens Vang,
Hvor i blind Berserkegang
Kugler peeb og Sværde sang!

Men paa Valen I besværge
Pagten, som i Dal og Bjerge
Eders Brødresværd skal værge!

Her, hvor før paa Stridens Vang
Staalet klang og Blodet sprang,
Hæver bedre Sejerssang!

Sjunger: Nu har Lyset seiret;
Fordoms Taage er henvejret;
Fred og Venskab har sig lejret

Over Daun og Klippegrund,
Granneskov og Bøgelund
Indtil Nordens sidste Stund.

Karup.

Jeg drømte tidt i Sverrig, jeg var hjemme
Her i mit lyse Hjem, hvor trindt og vidt
Den store Slette strækker sig og mødes
Med Himlen dybt udi den fjerne Kiming.
Snart ploied' jeg mit velbekjendte Lynghav
Med sine Høie, hvor de Gamles Aske
I Graasteensgraven hviler. Snart jeg stod
Udi den grønne Dal, hvor Floden glider
Blandt Siv og Rør sin stille Vei til Havet.
Snart var jeg i min Egelund, og lytted'
Til Fuglesang; og snart jeg fured' Søens
Det klare Vandspeil i sin brune Ramme.
Saa drømte jeg, og vaagned' mellem Fjelde
I mørke Naaleskov ved Fossens Bulder,
Ved Hamres Klappren eller og ved Klangen
Af svenske Tunger, fjernt fra elskte Hjem
Og fjernt fra mine Elskede i Hjemmet.
Men ogsaa vaagen drømte stundom jeg
Den søde Drøm; naar Bladeskove mødte
Mit glade Blik, naar blandt lyngklædte Bakker
Jeg vandred', eller i græsklædte Enge;

Dog meest naar mine nye svenske Venner
Fik mig i Troen: at jeg var i Danmark.
I Læ af Hallandsaas en herlig Slette
Udbreder sig besaaet med Bønderhuse
Og Herregaarde; Kirkespiir frempippe
Fra Løvtrælunde; store Hjorde græsse
I Engene, hvor mellem Ellehækker
Foruden Larm de klare Bække gaae.
Og under Bjerget tæt ved Landeveien
Vi har en Bye, saa yndig og saa venlig;
Den hedder — Karup. Ah! det Navn har og
En venlig Klang. Jeg har jo et Karup
Bag jydske Hederyg; skjønt ei saa smukt
Som dette svenske, Malerpenslen alt
Afbildede til Pryd for Kongesale *).
Mit er kun lidet, heelt foruden Træer,
Og Kirken uden Spiir. Adspredte ligge
Dets Lyngtagshytter i de gule Sande **).
Det har sin Bæk; men dybt den skjuler sig
Imellem mørke Banker, og med Murren
Den skynder sig fra Ørken ned til Havet.
Men jeg har kjendt det siden jeg var lille;
Mit Barndomssøje tidt har søgt og fundet
Den hvide Kirkegavl fjernt udi Heden,

*) Ved Maleriudstillingen paa Stockholms Slot 1836.
**) Bruges af Jyderne saaledes i Flertallet om større Strækninger af Flyvesand.

Hvor ikkun den, og enkelt Kæmpehøi,
Gav Blikket Hvile. Kjær er derfor Karup
Bag Jyllands Aas, og kjær skal Hallands vorde
For min Erindring; tidt jeg begge mindes.

Gräfsnæs*).

Dybt i vilde Skove staaer
Borgen paa en eensom Klippeøe.
Stormen højt henover gaaer.
Mærkes ikke paa den stille Søe.
Naar Du reiser over Bjergetoppe,
Skimter Du den fra din Vei deroppe.

Ikke var saa stille der
Paa det gamle ridderlige Slot,
Da til glade Bryllupsfærd
Det modtog den svenske Helt og Drot;
Da sin kongelige Favn udbredte
Gustav mod den skjønne Margarethe.

Da er nok til Horn og Luur
Dandsen traadt paa Tillie lystelig;
Rystet har den stærke Muur,
Naar Kanonorkanen reiste sig,

*) I Elfsborg Lehn ikke langt fra Landeveien mellem Stockholm og Götheborg. Der holdt Gustav Vasa Bryllup med sin anden Hustru Margarethe Leionhufvud.

Og forkyndte blandt de fjerne Dale
Fæsten i de glade Bryllupssale.

Da den søde Time slog,
Du om Bruden lagde Kæmpearm;
Da hun Dig, Du hende drog,
Og Du sank til varme Jomfrubarm;
Da Du Elskovs Nectarbæger tømte —
Om dens bittre Frugt Du ikke drømte:

At hun skulde føde Dig,
Sverrigs Befrier! en Tyran;
Til en grusom Broderkrig
Føde Brodermorderen Johan*):
Han, som med ugudelige Hænder
Kvalte første Frugt af dine Lænder.

Men da Du af Alder graa
Verden og dit frelste Land forlod,
Ahnende Du monne spaae
Om den Rædselstid, som forestod:
Da de Svenske vilde Dig opgrave,
Hvis de dertil Magten maatte have**).

*) Johan den 3die stødte sin ældre Halvbroder Erik den 14de fra Thronen, og lod ham dræbe i Fængslet Aar 1577.

**) Gustav Vasas egne Ord til Rigsdagsmændene kort før hans Død.

Kinnekulle*).

Tør en Slettens Søn bestige
Kongebjerget i de Svenskes Rige?
Tør en fremmed Barde sjunge
Der hvor dine egne Harper runge?

„Hvorfor ei? En Trubadur
„Har jo Hjem i hele Guds Natur.
„Kom kun! Bjerget eier Plads.
„Tænk Dig det som hele Nords Parnas!

Hele Nordens! Denne Tanke
Bringer nordisk Hjerte til at banke.
Sammensang af Broderskjalde
Højt til ligestemte Strenge gjalde!

„Nordisk Harmoniemusik!
„Ak! hvis det blev aarlig Digterskik
„Her en venlig Sommerdag
„Danske Qvad med svenske Harpeslag!

---

*) Sverrigs højeste Bjerg (med Undtagelse af Nordlandenes) paa en Odde i Venneren, hvorfra Man overseer næsten hele denne store Indsø; en vidd Strækning af Vestergothland, ja endog i klart Vejr siner Omberg paa Østsidden af Vetteren — et Panorama, hvortil næppe findes Lige. Bjerget bærer paa sin uhyre Krop flere Byer og Herregaarde, og er ombeltet af skjønne Kirsebærskove.

Væddekampe! Vexelsange!
Ak! hvor vilde Søe og Bjerg og Vange
Lytte til de søde Toner
Fra lovrige Kinnekulles Kroner!

„Tonerne fra Gefions Be
„Skulde klinge sødt paa Gefions Søe
„Om den Tid, da Difens Plov
„Skar Sjølunda ud af Sveas Skov.

Klinge om de bedre Tider,
Da ej meer med Sværd og Bue strider,
Ej med Jldrørs Lyn og Torden
Skjolds og Gylfes Broderslægt i Norden.

„Men ikkun med Harpens Streng —
„Plecterslag paa Lundens Blomsterseng
„Som i gylden Tid engang
„Mødtes Hellens Børn paa Elis Vang.

Gyldne Tid! vilt du forynge
Dig i Nord? Skal Bragas Sønner synge
Her som hist ved Alphej Strømme —
Da var' Skjaldens Syner meer end Drømme.

Stockholm.

Et Panorama løber rundt
og vil ej standse;
Med Kirker sig Palladser snoe
i Kæmpedandse.
Saavidt som Øjet række kan,
til alle Sider,
En Myrl af hvide Huse hen
forbi mig glider.
Forneden det paa Strømmene
af Skibe vrimler;
Frem og tilbage Flok paa Flok
af Baade stimler —
Foroven, som en Ramme grøn,
de store Skove,
Der tabe sig mod Vesten fjernt
i Mælarns Vove.
Tab dig, o Skov! i Hav og Skye!
forsvind som Drømme,
I stolte Slotte under mig,
i Eders Strømme!
Histovre øjner jeg et Huus
paa Klippebuer —
Ja det er Mosseḇacka, jeg
paa Søder*) skuer.

---

*) Saaledes kaldes Södermalm i daglig Tale; det højeste Punct,

Did over Kongestaden hen
jeg Flugten tager;
Der hæfter en Erindring ved,
som Hjertet drager.
Du, Landsmand!*) veed det og hvorfor;
blandt lutter Svier**)
Vi to allene Danske gik
de stejle Stier,
Hvor Huse over Huse sig
mod Himlen højne.
Der vented' os et Syn heel nyt
for danske Øine —
Skjønt var det! — Dog hvad er vel meer
de store Stæder,
End Træ og Steen, hvor Sorger boe
i Hob med Glæder?
Men i en fjern og fremmed Stad
at troe sig hjemme
I Vennekreds — det Hjertet kan
ret aldrig glemme.
Farvel du store, skjønne Stad!
Dig skal jeg ikke

---

hvorfra man overseer hele Staden, (paa Södermalm nær) med dens skjønne Omgivelser, hedder Mosebacka.

*) Kjøbenhavneren Mag. B.....

**) Indbyggerne af det egentlige Sverrig eller Svea, som udgjør de 5 Provindser: Upland, Södermanland, Vestmanland, Nerike og Dalarne.

Gjenskue meer; men tidt jeg mig
med Længselsblikke
Didhen, hvor Stockholm ligger, skal
bevæget vende,
Og med Sydvesten bork et Suk
til Eder sende.

Djurgaarden*).

Nu seer jeg, det var ikke saa ganske uden Grund,
At søge Paradiset paa Sveas Klippebund.
Og er det ej det gamle, som fordum gik fortabt,
Har Kunstens Haand dog atter et nyt og deiligt skabt.
Min Troe! har ej Pomona planteradt selv herinde;
Og Flora, Hesperidernes søde Gartnerinde,
Med sine bedste Skatte fra sydlig Blomstermark
Har yndefuldt bepryddet en nordisk Kongepark.
Vel er den for en Konge en rigtig Sommersal;
Med Uret er det ikke, den hedder Rosendal.
Nu skulde Ingen sige, at Aarets halve Tid
Den skjønne Have dækkes af Sneen kold og hvid;
At udi alle Bede blandt disse grønne Træ'r
De blege Vinterlillier allene blomstre her,
Hvad trindt omkring mig smiler i faure Rosengaard
De haarde Frostens Lænker saalænge bære faaer;

---

*) Dyrehaven ved Stockholm.

Den livelige Sommer saa fage farer bort —
„Ja! men den er saa livfuld, fordi den er saa kort;"
„De yndelige Blommer maae skynde sig at groe,"
„Før Vinterkulden kommer, og bringer dem til Ro."
Hvad! hvis er denne Buste? er det en Konge? — „Nei!"
En Kriger? — „Ingenlunde!" — En Statsmand? —
„Heller ej!"
„Det var et heelt Folks Yndling, en Digter, danske Ven!
„En Folkeskjald for Svea han var, han er det end.
„I svenske Malm er præget den svenske Digters Billed,
„En Konge i sin Have det dens bedste Pryd opstilled;
„Og Krigere og Statsmænd forsamles her hvert Aar,
„Og levende Poeter om den Døde Harpen slaaer.
„Fra Staden hid de flokkes de Gamle med de Unge,
„Og om vor Yndlings Hæderstøtte til hans Minde sjunge.
„Han ogsaa var, lig Som'ren, en kjær, men stakket Gjæst —
„See denne Folkehøjtid vi kalde Bellmans Fest.

Cholerakirkegaarden.

Lidt udenfor Stockholm der er en Gaard,
Hvor man de Døde begraver —
Jeg var derhenne forgangen Aar,
Paa Veien til Kongernes Haver. —

En Pige, bleg, men forresten smuk,
Imellem Gravene vanked;
Alt under Taarer og Hjertesuk
Til Krands hun Blomsterne sanked.

Tilsidst hun satte sig paa en Grav,
Begyndte ivrig at flette:
„Jeg nok skal vælte Dig Stenen af,"
„Naar selv Du saa Laaget vil lette." —

„Ak Herre Gud! det er vistnok Een,"
„Uheldig Elskov har daaret —"
„See, hvor hun klapper den haarde Steen,"
„Og sætter Krandsen paa Haaret."

„Ja vel, det er saa et vanvittigt Skrog —"
„Hun blev det i Choleratiden —"
„For hun kommer under et Kistelaag,"
„Hun ikke faaer Lindring for Kviden."

„Det Hjerte, som nu ikkun Sukke har,"
„Af lykkelig Elskov har flammet."
„For hende og Kjæresten tillyst der var,"
„Og Bryllupsdagen berammet."

„Om Formiddagen han pyntede sig,"
„Af søde Forhaabninger daaret,"
„Om Eftermiddagen da blev hans Liig"
„Til Cholerakirkegaard baaret."

„Om Formiddagen med Brudekrands,"
„Saa glad for Speilet hun smilte!"
„Om Eftermiddagen fra Vid og Sands"
„Paa Sygesengen hun hvilte."

„Nu iler hver Dag hun herud med Fart,"
„Og troer, hun skal Kjeresten finde;"
„Men aldrig hun kommer til Graven saasnart"
„Før Graaden begynder at rinde."

„De arme Forældre til begge To,"
„De bede med inderlig Smerte,"
„At Himlen vil skjænke den evige Ro"
„Til dette bekymrede Hjerte."

Haga.

Haga ligger nydeligt i Skoven.
Stolte Fjelde udenom foroven,
Krandsede med Fur og Gran og Lerke,
La'er ei mindste Vind i Dalen mærke.
Eeg og Alm staae hobeviis forneden,
Give Skjul og Skjerm mod Sommerheden.
Mælarsøen snoer en Arm derinde;
Kildevæld igjennem Engen rinde.

Vejret var saa saare smukt; det lokked'
Stadens Folk; og Hob paa Hob sig flokked'.
Somme gik, og Andre reed og kjørte;
Mange over Søen Baade førte,
Immer fleer og flere: Dalen vrimled';
Til det skjønne Lystslot Alle stimled'.

Der var Spil og Dands med megen Gammen;
Hoffets Blomster glimrede tilsammen.
Folkets Skarer Glædens Huus omkrandse,
Ved Musikken og de muntre Dandse!

Opad Bakken, ej fra Haga længer,
End at did jo lydt Musikken trænger,
Ligger af et andet Lystslot — Bunden,
Hugne udaf, ind i Klippegrunden
Dybe Kjældere liig aabne Grave,
Hver af dem en underjordisk Have,
Paddernes og Flagermusens Bolig.
Nælden staaer hos Tidselen fortrolig.
Hen paa Muren gule Bregne rokker
Mellem Kalkegruus og Graasteensbrokker.
Med vemodig Hu og Gru Du triner
Over disse rædlige Ruiner.

De er' nye, o Vandrer! Gustavs *) Tanke
Var, paa denne stærke Klippebanke
Sig et evigt Mindeværk at reise:
Over Skoven skulde Slottet kneise,
Trodse Tidens Tand og Ildens Flamme —
Ak! han tænkte ei, hvor let tilskamme
Vorder Kongeraad. Bag Glædens Maske
Døden kom den Sikkre at forraske.

*) Gustav III.

Ferend vel begyndt, var Borgen øde:
Stolte Værk med stolte Drot hendøde.

Kongebørn! I dandse hist med Glæde;
Men — I er' ej hans. I Kongesæde
Fremmed Helt fra Syden er opsteget;
Spiret er fra Vasaæten veget.
Gustavs Slægt i fremmed Land omvanker —
Gustav! det var langt fra dine Tanker.

Ulriksdal*).

Langt fra Hovedstadens Tummel,
Ensom, mørk, og hartad skummel
Stander Borgen Ulriksdal.
Mangt ærværdigt Oldtidsminde
Kan Du med Forundring finde
I den store Vaabensal.

Gamle Konger kan Du gjæste,
Som de paa Turneringsheste
Staalbeklædte sidde her:
Hjelm paa Hoved, Skjold paa Armen,
Pantserplade over Barmen,
Haand om tunge Ridderspær.

*) Et Stykke fra Haga; i Nærheden er et Invalidehospital.

Hisset hænge hine Faner,
Som paa mange Aarens Baner
Sverrigs mange Fjender bar.
Invaliden blandt dem triner —
Een af hine Caroliner,
Som Tegnér os tegnet har*).

See! nu did han Foden flytter,
Hvor en Hest foruden Rytter,
Men med Sadl og Bidsel staaer
Det er intet konstigt Billed,
Som Du skuer her opstilled';
Men en Hest med Hud og Haar.

Gamle Kriger graa og runken
Staaer i Tanker dybt hensunken
Ved det rytterløse Dyr;
Trende store Taarer rinde. —
Hvad er dette for et Minde,
Som sig i hans Sjæl fornyer?

Viid da: dette er den samme
Som i Slagets Røg og Flamme
Gustav Adolph bar engang,
Da han dyre Pant indløste —
Sjælens Frihed — og udøste
Ædle Blod paa Lützens Vang.

*) I hans Digt: „Den sidste Caroline" (Carl 12tes Krigen).

Sigtuna.

Nordop til Upsala gik min Fart,
Didhen stamped' Fultons Mølle snart:
Kjedlen buldred', hvæsede og peeb,
Hjul og Stænger i hverandre greb;
Vingerne løb om med Bruus og Brum,
Slog det grønne Vand til hviden Skum;
Som et Vimpel mørkt den tykke Røg
Bølgende vidt hen bagefter strøg.

Vejen slynged sig i mangen Bugt;
Stundom syntes hver en Udgang lukt:
For os spærred' Bjerget stejlt og stort;
Altid dog igjen vi fandt en Port.
Atter Fjeldene op om os steeg;
Atter de trindtom tilbageveeg
Dog paa hvert et Næs, i hver en Vig
Altid noget Smukt og Nyt for mig:
Nu en Hytte, nu et Herreslot;
Nu kun Skov og Klipper — Grønt og Graat.

Hvad kommer her? en Klump af Hytter smaae!
Og over dem tre Taarnestumper graae!
Glughuller gabe end i tomme Haller
Liig Øjenhuler udi Dødningskaller,
Og minde om, hvad Øde forestaaer
Hvert Værk, som fra en død'lig Haand udgaaer.

Een Slægt forsvinder og en anden triner
Paa Formands Grav: Ruiner paa Ruiner
Du finder herz thi disse, som Du seer
Var' Christi Kirker — Odins er ej meer.
Ikkun det gamle Navn er end tilbage,
At minde om de længst henfarne Dage.

Sigtuna! — hvor er nu din gamle Glands?
Da Aserne i Difers skjønne Krands
Det første Østerlys i Norden tændte,
Der længe som en Morgenstjerne brændte;
Men da det andet som en Sol oprandt —
Et Stjerneskud i Ragnarok forsvandt.
Et tusindaarigt Mørke dig indhyller,
Mens liden Bæk endnu din Grav omskyller;
Mens liden Blomst i dine Fjeldes Ly
Til Liv opvaagner hver en Vaar paa ny.

Upsala.

Jeg skred henimd ad Fyrisaa
Imellem grønne Enge.
Et venligt Land foran mig laae
Med kornbeklædte Bænge.
Og her en Gaard, og der en Bye,
Med Kirkespire op i Skye.

Langt bagom mig hiin Fjelderad
Sig monne dybt nedsænke.
Den i det fjerne Syden sad
Som blaagraae Taagebænke
Og Uplands Slette skjøn og riig
Blev Danmark meer og mere liig.

Saa tænkte jeg, saa sagde jeg;
Da hvidskede en Stemme:
„Ret meget fejler Du dog ej;
„Anse Dig kun som hjemme!
„Thi Danmark er Dig saare nær —
„Saa hedder vakkre Byen der*)."

Det var ej sært om da paa den
Mit Blik med Ømhed hvilte;
Jeg saae kun den; de andre hen
Uændsede bortilte.
Og da jeg saae den sidste Gang,
En Taare i mit Øje hang.

Og Hjemvee Hjertet til sig drog
Med hine Længsler ømme —
Men andet Syn ret strax forjog
De søde Danmarksdromme:
Tre Høje laae for mig i Nord;
De kaldes „Odin, Frejr og Thor.

*) En Kirkeby østen for Upsala.

Paa Sletten de sig hæve som
Vort Nordens Pyramider;
De stande til et Minde om
De gamle Asatider.
Gamle Upsala er ej meer;
Af den Du kun tre Grave seer.

Men fordum var det Hovedstad,
Og Gudehuus tillige;
Med blodigt Offer her tilbad
Det hele Svearige.
Staalklædte Bønder sloge Ring
Om Konger i Alhærjarthing*).

Dog snart Sigtunas Øde sik
Det stolte Kongesæde;
Det med den gamle Tro forgik;
Og saae et nyt fremtræde.
Minervas Billed er dets Skjold
Mod Ild og Sværd og Tidens Vold.

Af hendes Børn jeg søgte først
Een, som mit Hjerte kjender;
Han er af dem, som Sjælens Tørst
Til Suttungs Mjød antænder.

---

*) Holdtes hvert Aar i Februar.

Fra Huus til Huus jeg spurgte: „hvor
„Mon findes Floras Præst*) i Nord?"

Han fandtes ej. Han drog afsted
Til hendes Børn i Dalen;
Og alle Lærde vare med;
Og tom var Høresalen.
Af et heelt Universitet
Jeg ikkun een Student har seet.

Dog har jeg seet, hvad i mit Sind,
Med Runeskrivt er præget ind:
Han viste mig et Tempel, hvor
Tilbedes den, som ej i Templer boer;
Hvor ikke Blod, men ikkun Taarer flyde;
Ej Offerskrig, men Jubelhymner lyde.

Upsalakirke lignes vel
Ved „et udhulet Marmorfjeld."
Sol stod i Vesten purpurrød;
Dens gyldne Straaler ind i Templet brød.
Paa Himmelen**) et Underværk jeg skued':
Ved højlys Dag de gyldne Stjerner lued'.

Mildttindrende paa Himlen blaa
De over Herrens Alter staae.

---

*) Atterbom, „Blommornes" Digter.
**) Sacristiets Hvælving.

Saa smile Haabets Stjerner ned
Til Jordens Børn fra dunkle Evighed:
Paa Troens og paa Kjærlighedens Vinger
Fra Jord til Himmel Aanden sig opsvinger.

Skogkloster*).

Formiddagssolen paa Østsidens Vinduer
brød sine Straaler.
Lueforgyldt stod det herlige Slot mellem
Granpyramider;
Minded om Eventyr hørte med Lyst
i troskyldige Barndom.
„Stop Maschin!" raabte Captainen og Dampskibet
standsed' ved Broen —
Broen, hvor Pojkar og Flickor os vented
med Birkebarkskurve,
Fyldte med rødmende Smultron**) og saftige
Hjortron***); vi kjøbte
Bær og Kurv — alt for en Slant****), og uddeelte
til Selskabets Damer.

---

*) Eet af de største og skjønneste Herresæder i Sverrig; ligger ved Dampskibsvejen mellem Sigtuna og Upsala, og tilhører Familien Greverne Brahe.

**) Skovjordbær.

***) Multebær.

****) Smaa Kobbermynt af alle Slags.

Vandred saa opad til Slottet, hvor
Borgintendanten i Porten
Bukkende artigt modtog os, (thi Herskabet selv
var ej hjemme)
Viste os om i de prægtige Haller,
hvor Brahernes Rigdom
Brammed i kosteligt Boskab, i Maler-
og Bildhugger-Arbejd,
Ægteforgyldte Carniser og Lister,
venedigske Spejle,
Silketapeter i Billeder vævede,
indlagte Gulve —
Dem man forsigtigt og hartad undseeligt
med Fodspidsen traadte —
Skabe af Ceder og Ibenholt (gammeldags
kosteligt Arbejd)
Indvendigt sirede smukt med
Familie-Antiqvitæter,
Dyrebare Brudeskænk: Bægre, Signeter,
Portraiter og Ringe —
Der var og Ebbas Forlovelsesring, hende
skænket af Gustav;
(Helten ved Leipzig og Lützen) en Pant, som dog
aldrig blev indløst*).

---

*) Ebba Brahe var lønlig forlovet med G. Adolph som Kronprinds. Hun skrev engang paa en Rude i Slottet:

Der var den Sadel, hans Datter har ejet —
den vilde Christina.
Der var den Stol, udi hvilken hiin tiende Carl
har opgivet,
Tørstende end efter Blod, sin urolige Aand.
Mellem Vaaben*),
Krigerens Lyst i hans stormfulde Liv, nu den staaer
og hensmuldrer —
Ormenes Rov, som han selv — her knalded
Signalet til Opbrud.
Ud nu af Slottet — knap Hælvten beseet —
vi til Skibet nedilte.
Hjulene bruste: og snart var den
statlige Herreborg svunden,
Sunken bag Fjeldet: ret ligesom hine,
om hvilke mig Ammen,
Da jeg var lille, fortalte, at Bjergmanden
bygger dem kunstigt
Enten af Guld eller Glar (thi det kommer jo
alt ham paa eet ud —

„Jeg er fornøjet med Lykken min."
„Og takker min Gud for Naaden sin."
Enkedronningen hans Moder, herved gjort opmærksom, efterspurede Forbindelsen og skrev saa nedenunder:
„Det ene Du vil, det andet Du skal!"
„Saa plejer at gaae i saadanne Fald."
Ebba blev tvungen til at ægte en Anden.

*) Stolen befinder sig blandt en Vaabensamling, som indtager tvende store Værelser.

Viser dem stundom et Øieblik oven
paa Jorden; men gjemmer
Ligesaa hurtigt dem atter for
Menneskets spejdende Blikke.

Wreta*).

Hvor Roxen sine Bølger slaaer
Mod Eng og frugtbart Agerland
Og hvor igjennem Sluser gaaer
Canalen stejlt til Bjergets Rand:
Naar Du er steget til dets grønne Toppe,
Da stands og see Dig lidet om deroppe.

Hist nede denne stolte Søe!
Som nylig Du igjennemskar,
Med mangen skovbevoxet Ø,
Og mangen Klippe bradt og bar;
Hist samles Fjeldene med Himlens Skyer,
Her viser Sletten sig med smukke Byer.

Østgothlands Slette stor og riig,
Dets Forraadskammer og dets Siir;
Og hist ved Søens fjerne Viig
Linkjøping med sit høje Spiir;

---

*) En Landsbykirke, fordum et Kloster.

Og trindt omkring saa langt som Øjet rækker
Med Blomster og med Frugt sig Jorden dækker.

Men her er meer at see endnu —
Et Øjeblik Du tøve faaer.
Gak ind i Landsbykirken Du!
Som skjult bag Æske ydmygt staaer.
Der er et Rum, hvor Du Dig knap kan vende;
Det gjemmer Støvet dog af Konger trende*).

Der var en Tid, da deres Gang
Betegnedes med Blod og Damp;
Da Jorden syntes dem for trang,
Alt som de foer fra Kamp til Kamp.
Saa fredeligt de nu tilsammen hvile,
Mens mange Secler over dem henile.

En Krone er endnu at see,
Men kun af Træ med Bladeguld**);
Med denne nøjes maae de Tre,
Som sove her i Mulm og Muld.

---

*) 1) Den danske Prinds Magnus Nielsen, Østgothers Konge, som faldt ved Fodevig 1134. 2) Ragvald Knaphøfde, ihjælslagen i Vestgothland ved Karlebye kort tilforn; og 3) en Sverker, paa hvis Liigsteen ikke tydeligt sees meer end dette Navn og „filius regis," macskee Sverker Erikson, Magnus's Overvinder, som myrdedes 1155.

**) Den hænger over Magnus's Grav.

Her kunne de, som Kongekroner bære,
See Enden paa al jordisk Magt og Ære.

Vetteren.

Dybt udi Osten klarer det til Dag;
Lysstrimen Nattens Forhæng gjennembryder.
End Alt er tyst. Kun Fossens dumpe Brag
Bag Motala*) fra Klippedale lyder.

En enkelt Stjerne glimter hist og her
Og sig i Søens stille Vande spejler;
Og Somrens Maane med sit matte Skjær
Paa mørke Natteskye i Vesten sejler.

Som Dagens Konge den sig nærme seer,
Lidt efter lidt sit blege Skin den slukker,
Og Morgenskjæret lysner meer og meer;
Den sidste Stjerne nu sit Øje lukker.

Vaagn op, o Motala! lad sidste Gang
Mig Hamrene i dine Esser høre!
Snart gjennemfure vi den blanke Vang;
Til anden Kyst os dine Vinger føre.

---

*) Sverrigs vigtigste Metalfabrik, hvor alle Dampkjedler og Maskiner forfærdiges, ligger paa Vetterens østre Side ved en Flod af samme Navn. Her overnatter ogsaa Damppaketten paa sin fem Dages Fart fra Stockholm til Götheborg.

Alt bruse de: fra Østergothlands Strand
Vor Snekke lydig ud paa Dybet skrider.
Med stadig Fart den fjerner sig fra Land;
Og snevre Bugt sig meer og meer udvider.

Tilbage viger skovbeklædte Kyst;
Et Klippenæs sig bag det andet skyder:
Og snart paa Vetterſøens høje*) Bryst
Hen over bundløst Svælg Aangbaaten**) flyder.

Hist skrider Omberg***) frem, et staalblaa Skjold
Med gylden Kant det sig mod Himlen strækker;
Det for Vadstena stander som en Vold,
Og mod de stærke Vandes Vrede dækker.

See! Solen kommer i sin Morgenpragt:
Den hele Østerhimmel staaer i Lue:
Bjergryggen gløder i sin Purpurdragt:
Som smeltet Guld er Vetteren at skue.

Ej! falske Søe****)! est du saa venlig, naar
Usynlig Magt fra Dybet dig oprører:

*) Vetterens Overflade er 300 Fod over Havets.

**) Dampskibet.

***) Et af Sverrigs høieste, mellem Vetteren og det fordum berømte Kloster Vadstena.

****) Den menes at staae i underjordisk Forbindelse med Ladogasøen i Rusland — snarere med Vulcaner — og kommer stundom ved stille Veir i stærkeste Oprør.

Med store Vover uden Storm du gaaer;
Og trindt forfærdet Kyst din Rasen hører.

Da vee hvert Skib! som ei har nær til Havn,
Og tumles mellem dine vilde Bølger:
Det males rundt ned i din sorte Favn,
Hvor Nøkken*) sine mange Ofre dølger.

Her hjelper hverken Roer ej heller Sejl;
Thi Vinden strammer ej de slappe Duge.
Kun op og ned sig gynger Stavn med Spejl;
Til Dybets Kræfter dem i Splinter knuge.

Ha! skynd dig, Thunberg!**) flye det lumske Hav!
Skjær ind mod Landet dine hvide Furer!
Flyv med os snelt bort over skumle Grav!
Hvor under blanke Flade Døden lurer!

Modtag os, Vestergothland! i dit Skjød!
Med Klippearmene du os omslynge!
Naar Sol bag Bennerhavet synker rød,
I mindre trolos Bølgefavn vi gynge.

---

*) Svensk „Necken" kræver hvert Aar idetmindste eet Skib til Offer.
**) Dampskibets Navn.

Lecko *).

Er det en Sejler hisset dybt i Vesten?
Hvad eller Skum, lagt paa et Rif af Blæsten?
„Nej! det er Lecko Slot.“ Ah! Lecko Slot!
Af mange Fraſagn kjender jeg det godt.
Ærværdigt er det ved ſin høje Alde,
Et Minde om de ſvundne Tiders Vælde.
Som Ridderborg og Røverborg det ſtod
Og trodſed' Konger paa ſin Klippefod
Til ſtolten Hogenſchild **) ſik ſtækket Vingen —
Hvo mon beboer det gamle Slot nu? — „Ingen.“
„Forſvunden er dets gamle Glands og Pragt,
„Nu ſtaaer det overladt til Tidens Magt
„Og Aanderne, ſom det hver Nat beſoge,
„Og uforſtyrrede derinde ſpøge.
„Saaſnart ſom Midnatsmørket falder paa
„Der høres Heſte trampe, Porte gaae;
„Og Trommer buldre og Trompeter ſkralde,
„Og Kjæder raſle, Vindebroer falde.
„Da bli'er i Slottet førſt en lyſtig Færd:
„Der klinge Bægere, der klinge Sværd;

*) En meget ſtor gothiſk Borg paa en Klippe ved Kaallandsøe i Venneren; navnkundig i den ſvenſke Hiſtorie ved ſine mange mægtige Beſiddere, og tvende af Diſſes — en Brahes og en Hogenſchild Bjelkes — tragiſke Endeligt. Det er — ſkjønt endnu heelt og holdent — aldeles ubeboet. — Dampſkibet gaaer tæt derforbi.

**) H. Bjelke og Brahe bleve halshugne.

„Man hører sjunge og man hører græde,
„Til Latter og til Hujen Messer qvæde*),
„Og overalt er lyst; ved Lampers Glands
„Man skuer Slagsmaal, og man skuer Dands.
„Saa gaaer det fort den hele Midnatstime.
„Paa Slaget eet den vilde Hær mon stime
„Af Borgen ud; og Lyset slukkes bradt,
„Og taus som Graven er den skumle Nat.
„At sejle her forbi naar Sol er nede,
„Vil kun den visse Undergang berede."
Saa lod det skumle Sagn. Mig tyktes fast,
At Hjulene løb om med større Hast
Som vi kom derforbi; og at jeg Været
Trak lettere, da bag vi havde Skjæret;
Og liig en Sommerskye paa Bølgen blaa
Det skjønne Halleberg*) foran mig laae.

Trolhættan.

Her kjender Du, o Digter! først, hvor fattigt
Dog er dit Sprog. Dig synke Hænderne
Fra Harpen magtesløse ned, og foldes
I stum Henrykkelse, i maalløs Andagt.

---

*) Ogsaa catholske Bisper have residéret her.
**) Ved Sydvestenden af Venneren i Nærheden af Vennersborg.

Her, stakkels Maler! kast Du kun din Pensel!
Her maler Almagt selv med slige Farver,
Som ingen Dødelig endnu har blandet:
Et Vandfald tegner Du maaskee, ja!
Men Vandet falder ikke paa dit Billed.
Din Fos er kun en Isbræ med et Sneefrid,
Som ikke skrider; er ikkun en Plet,
Som Barnehaand kan dække. Men Trolhættan
Det er en Søe, som styrter i en Afgrund
Med Havets Brusen og med Tordnens Brag.

Held mig! at jeg har seet, hvad ingen Kunstner,
Og ingen Digterphantasie beskriver:
Naturens eget store Skuespil,
Som Øjet trætter vel, men aldrig mætter.

Afreise.

Ved Foden og paa Skrænterne af Fjelde,
Fra hvilke Kilder glindsende udvælde,
Hvor Gøtheborg dog ligger stolt og smukt!
See! Skib om Skib med vidtudspilte Vinger
I colossalske Dandse sig hensvinger
Paa Gøthaelvens store blanke Bugt.

Naar jeg mit Blik ned henmed Stranden kaster,
I hver en Vig det vrimler tykt af Master;

Bestandig Nogle komme, Nogle gaae.
Naar jeg det op til Klippevæggen løfter,
Omkrandsede af Grønt i alle Kløvter
Jeg Villa seer hos Villa vakkert staae.

Langt vakkrere jeg fandt det dog derinde!
Udlænding kom jeg, skulde strax dog finde
Hvad aldrig kan udslettes af min Sjæl.
Jeg kom som Fremmed; ikke saa jeg rejste:
Da vi fra Klippan*) Sejl i Master hejste,
Mig Vennehaand tilvinked omt Farvel.

Farvel, Farvel! — Snart, Svea, skalt du svinde
Udaf mit Syn, men aldrig af mit Minde —
Farvel du elskelige Broderland!
Far alle vel, I mine Venner kjære!
Men Eders Minde skal jeg med mig bære
Didhjem til Fædrelandets fjerne Strand.

Novembersolen ned til Havet iler;
Den sit Farvel igjennem Taage smiler,
Som gjennem Graad en Glædesstraale mat.
I Osten truer mørke Vinterblaane;
Den bærer paa sin Top den blege Maane
Til Herredømmet over lange Nat.

---

*) Den vestlige Ende af Staden.

Udsluk nu, Phantasus! din Tryllelampe!
Snart tænder Himlen sine; Rimens Dampe
Indhylle Jorden i sit Sørgeslor.
Men der bli'er lyst forovren: alle Kanter
Klart funkle hine Himmeldiamanter;
Og Nordlysflammen sig imellem snoer.

Tie nu, min Stemme! stille! svage Tunge!
Lyt hist! Hvad kan en Mund af Støv vel sjunge
Til hine Sphærers dybe Orgelrøst?
Mit Hjerte svulmer, men min Læbe tier,
Min Aand fornemmer Cherubharmonier,
Og hæver sig fra Jordens dunkle Kyst.

Epilog.

(Den 28de October 1823.)

Snart for Indbildingen det tætte Forhæng drages,
hver Sjæl den yndige Vildfarelse betages,
Man lægger laante Dragt med laante Roser hen,
Man kaster Masken, og man er sig selv igjen.
Skjøndt vi saaledes lod os gjerne længer svige,
Maae broget Illusion for nogen Sandhed vige.
Fra denne lyse Hal vi ud i Mørket gaae,
Og disse grønne Træ'r vi bytte med de graae.
For vores egen Maane, som bestandigt leer,
Vi vende os til den, som vi slet ikke seer.

De Baand, der — som det lod — blev knytted' her saa fast,
Opløses alle nu igjen med samme Hast.
Istædet for den skjønne Møe fra fjerne Zone,
Man nu tiltakke tager med sin egen Kone.

Skjøndt mangen Illusion saaledes svinder hen,
Een bliver, og som herlig Sandhed bli'er igjen.
Det er den Glæde, som har os forenet her!
Maria, Kongens Viv og Landets Moder kjær,
Har atter med sin ædle Datter fyldt et Aar.
Derfor i rene Lyst det danske Hjerte slaaer.
Det slaaer paa Jyllands Heder som i Sjølunds Skove,
Ved Ejdrens stille Strømme som ved Skagens Vove.
Trindt juble danske Læber højt, og juble atter:
Hurra Hurra for Kongens Hustrue og hans Datter!

Epilog.

(Efter en Forestilling for Huusarme i Viborg.)

Forbi er denne Aftens Skuespil.
Hvad I har seet, hvad I har lyttet til,
Alt hvad der eders Bifaldssmiil har vundet,
Er som en let og flygtig Drøm forsvundet.
Hvert Glimt af glad og livlig Phantasie
Er og med Glædesyttringen forbi.

Forbi? Nej, skjøndt vi Teppet see neddrage,
Et ander Skuespil er end tilbage;
Et Efterspil, som med ublandet Lyst
Skal fylde hvert et ømt og ædelt Bryst.

O! følger mig til Armods usle Vraae,
Hvor Smertens Søn hentæres paa sit Straae.
Huusfader er han; i sit Ansigts Sveed
Han Brød til sine vandt — da sank han ned
Paa Sygelejet. Haabet ham forlader
Med Sundhed, Kraft og Mod — ak! han er Fader
Til kjære Smaae, som i en bedre Tid
Han mættede og klædte ved sin Flid.
Ak! han er Huusbond til den blege Kvinde,
Hvis bittre Taarer uden Ophør rinde;
Som trykker uden Haab og uden Trøst
Den arme Glut til sit udtærte Bryst.

O Venner, see! da kommer Trøstens Bud
Udsendt ved eder fra Algodheds Gud,
Han, som til den Vansmægtende nedsender
Sin Lædskedrik ved dødelige Hænder.
Som Sorgen før var taus, som den var stor:
Saa er og Glæden nu for høj til Ord.
Kun Smiil af stumme Læber, Tryk af Hænder,
Og Suk, som Hjerterne til Himlen sender,
Kun Haabets nyoprundne Morgenrøde,
Som atter paa den blege Kind skal gløde,

Forkynde disses Fryd og eders Løn —
O Løn, hvor salig! Fryd, hvor himmelskjøn!

Ja Held enhver, som paa sin Glædes Dag
Ej glemmer den, en grusom Skjæbnes Slag
Berøvede sin Lykke og sin Ro,
Og fængsled haardt til Sorgens skumle Bo!

Hver mangen, som tilforn med aabent Bryst
I Vennekreds indaanded' Livets Lyst,
Maa venneløs paa Smertelejet ligge
Nedbøjet — dog for ædel til at tigge!
O! ham en hjelpsom Broderhaand at række,
Og i hans kummerfulde Sjæl at vække
Forynget Haab — det er et Skuespil,
Som Engle selv med Fryd maae lytte til.
Hvert Frydeslag, den Armes Hjerte slaaer,
Fra Mørket op til Lysets Trone naaer,
Og Glædestaaren paa de blege Kinder
Et Bifaldssmiil fra Himmerige vinder.

Prolog.

(Paa et Privattheaters Stiftelsesdag.)

Constitution! — det Ord er Løsnet nu
Fra Mexico og til Constantinopel.
Man skriver det med Sværd og Bajonetter;

Man tegner det med Blod; man det indbrænder
Med Ild — og stundom brænder ud igjen.
Constitution! — hvad er det dog for Væsen
Man gjør af dette Ord? I Danmark
Er det ej nyt, men længe velbekjendt.
Vi her i Jyllands gamle Hovedstad
Har længe havt en god Constitution.
Vi har et Parlament, og en Monarch:
Medlem af Parlamentet er hver munter
Og trofast Ven, og hver en huld Veninde;
Og vores constitutionelle Konge
Er Glæden: Han har Magt at give Love,
Uddele Embeder, beskytte Freden;
Kun for at hindre Krig, han bruge maae
Sit Veto! Meest indskrænket er hans Magt
Derved, at det er ganske ham forbudet
Sit Rige at forlade; stedse skal han
Sit milde Scepter svinge over os.
Held da den Junta! som fik først isinde
I Viborg at constituere sig.
Ja — mangen Dag som denne skal vi juble:
Held vor Monarch! Held vor Constitution!

Prolog.

(Til en Forestilling i Skive til Bedste for dem der fryse i Vinteren 1829—30. Foranstaltet af en menneskekjærlig Læge paa hans Sølvbryllupsdag.)

Mon Jord og Himmel fejre nu vil
Sølvbryllup? mens Brudgommen dækker til
Med Vinterens Sølv den aldrende Brud,
Og hende indsmykker med snehvide Skrud;
Mens kold og bleg hun smiler saa mat,
Og synes at sige et stille Godnat
Til Ungdommens Glæder, til Kjærligheds Lyst,
Til haabrige Vaar, og til frugtrige Høst?

O, nej! det er kun sædvanlige Blund,
Lidt længer iaar, end den plejer.
Snart vaagner hun atter i Foraarets Stund,
Naar Sydvinden Sneen bortfejer.
Sit aarlige Bryllup, hiin holder saa fjønt
Udsmykket med Blomster og klædt udi Grønt.
Naar Himmelen atter sin Kjæreste fæster,
Da fryde sig alle de ventende Gjæster.

Men ak! den Venten er Gjæsterne lang,
Den Vinterbolig er mørk og trang,
Saa mange af Kulde mon gyse.
Velsignet enhver, som selv sidder varm,
Og nærer dog Ømhed i broderlig Barm
For dem der i Hytterne fryse!

Held hver, som vil aabne sin Haand med sit Hjerte,
At lindre den Lidendes Savn og Smerte!

Ja held den Ven vi her iblandt os see,
Hvis Hoved dækkes alt af Alders Snee,
Ei af dens Is hans vennehulde Hjerte.
Sin Vinter skal han frejdig gjennemgaae!
Den Ild, der varmer nu den Armes Vraae,
Jaften lyser hans Sølvbryllupskjerte.

Aaret 1828ves Afsked og Hilsen til det Nye.

Det er forbi. Snart slaaer min sidste Time;
Snart vil man festligt ved din Fødsel kime,
Og hilse dig med samme Fryd og Ære,
Som mig ifjor, Successor kjære!
Snart ville de fra Huus til Huus spadsere,
Hinanden gratulere
Og lutter Glæde spaae.
Snart ville Store, Smaae
Fortælle mangt et Barsel
For al den Herlighed,
Hvormed man sikkert veed
Du lave skal til Barsel.

Ved første Nye
Vil Pigerne i hver en Bye
Slaae Bryllupspsalmer op, og prise
Dig, Broderlil! at Du
Saa gunstig nu
Fremfor din Prædecessor dig men vise.
Ja! Alle ville bredt og vidt
Dig smiggre: O! men bie kun lidt!
Den Herlighed, den Fryd
Vil og en Ende naae,
Og Piben faae
En anden Lyd.
Saasnart du gammel bliver,
Et andet Skudsmaal man dig giver;
I anden Tone Verden snakker,
Og blandt forslidte Almanakker
Dig slænger bort. Saa gik det mig —
Saa gaaer det Dig
Til næste Nytaarsfest;
Thi nye Koste feje altid bedst.
Naar derfor du Sylvesteraften naaer,
Og giver Plads for næste Aar,
Vær du tilfreds naar man kan sige:
„Det Aar som monne vige,
„Var, som hvert andet,
„Med Sorg og Glæde blandet.
„Det værste ei, og ej det bedste,
„Gud give at det næste

„Maa samme Udfald faae!
„Da tør vi trøstig det imødegaae."

Prolog.

(Ved Avisens Slutning d. 31 December 1829.)

Et lykkeligt Nytaar jeg ønske dig vil,
Med Alt hvad dig monne behage dertil:
Af Glæde ret meget, men lidt af Fortred,
Det daglige Brød udi Frihed og Fred,
God Sundhed, god Ro i dit Huus, i dit Hjerte —
Skam skulde den faae som mere begjerte!
Og strebe skal jeg efter yderste Evne,
At fylde den Tid, dig din Dont monne levne.
Jeg skal opvarte Dig, gunstige Læser!
Med smaae Bedrivter og store Fadæser,
Med Nyt ifra alle vor Jordklodes Lande,
Med Rygter — nu falske, og nu altfor sande.
Snart Pennekrig, og snart Tyrkekrig,
Nu Munkedumhed, nu Munkesvig,
Nu kloge Indfald, nu daarlige Raad,
Hist Kjeltringestreger, her ædel Daad.
Dog nødig jeg vilde, du skulde føre
En Klage, jeg ellers saa ofte maae høre:
„Ak ja! Man spørger dog aldrig Andet,
„End Ondt og Ulykker her udi Landet."

Thi jeg er af den visse Formening,
At Godt og Ondt i bestandig Forening,
Tildeles os her ret viselig blandet.
Hvad! falder eet Huus, opbygges et andet;
Dør Een, der fødes en Anden paany.
Af Sorg og af Glæde i hver en By
En lige Fordeling Du vil erfare:
Liigfkare nu, og nu Brudefkare;
Her høres Graad, og hisset Musik;
Kort: saaledes stedse i Verden det gik.
Som Verden da er Du bestandig den tage!
Og ikke for meget blandt Retterne vrage!
Det Sure og Søde maae følges ad;
Her bliver Du dog aldrig fuldkommen glad.
Men klog, taalmodig og smuk beskeden —
Det kan du saa temmelig vorde herneden.
See! det er mit Ønske, velmeent og alvorligt;
Gaaer det i Opfyldelse, glædes jeg storligt.

Epilog.

(Fremsagt ved en Forestilling af hvis Indtægt oprettedes en Bombebøsse i Randers.)

Den stakkels Sømand døjer
Saa mangen svarlig Dyst;
Han vilden Bølge pløier
Saa vidt fra Kyst til Kyst.

Som en Nomade reiser
Han paa det store Hav;
Sit svage Telt han hejser
Tit paa sin egen Grav.

Ustadig er hans Skjæbne,
Som Bølger og som Vind;
Thi maae han fast bevæbne
Mod Sorg og Frygt sit Sind.

Det vil saa ofte hænde,
Ham Lykken er ublid:
Hun nægter stivt at vende,
Og spotter al hans Flid.

Hans Vaar og Sommer svinde
I Farer, Slid og Savn
Med Haabet om at vinde
En rolig Vinterhavn.

Tilsidst han hjemad hafter
Mod elskte Fædreland:
Ham nøgen Bølge kaster
Op paa den nøgne Strand.

Hans Ungdoms Aar saa fage
I Møie svandt og Nød:

Skal paa de gamle Dage
Han sukke for sit Brød.

Nej! skal ham Stormen tvinge
Til denne Vennekyst:
Vil gjæve Landsmænd bringe
Den arme Sømand Trøst.

Han trygt de gamle Planker
Maae lægge op med Hast!
Her holder Haabets Anker
Om alle andre brast.

Om Gods og Guld han mister
Paa det troløse Hav,
Saasnart vor Bombe brister
Han tørrer Taaren af.

Til Frue Viinholts Fødselsdag.

Hvad er det David ligner smukt
Ved en Viinranke god,
Som giver sød og yndig Frugt
Alt af en ædel Rod?

Det er for vist den gode Viv,
Der staaer som Husets Pryd,

Og som i tro fast Ægteliv
Er Mandens Trøst og Fryd.

Allene kan ei Ranken groe,
Et Værn den have maae:
Thi vil den sig om Elmen snoe,
Og tryg hos Muren staae.

Saa vil og Qvinden trøstig tye
Til Mandens stærke Bryst;
Der skjænker hun, for Værn og Lye,
Ham Livets bedste Lyst.

Men Ranken og taknemlig staaer
For Huset som et Skjold:
Naar Blæst og Regn mod Væggen slaaer,
Den møder Stormens Vold.

Saa træder ædel Hustrue frem,
Afværger mangen Harm.
Hun hegner om det kjære Hjem,
Et Skjold for Mandens Barm.

Vinranken spreder yndigt ud
Sin Bladekrone skjøn:
Saa breder og den hulde Brud
Sit Favn mod Elskovs Søn.

Viinranken i sit Sommerliv
Bær Frugter paa sin Stok:
Saa ligner den en frugtbar Viv
Med hendes Børneflok.

Det Viintræe i den faure Lund
Maria! Det er Du!
Thi — gladelig din Fødselsstund
Vi komme her ihu. —

Din Mages Fryd i Sommer, Høst
Du var, som i din Vaar:
I Vintren bliv hans Alders Trøst
End mange, mange Aar.

Psalmer
ved Oldingen
Niels Blichers*) Jordefærd.

I Huset.

Du, som nu vies Gravens Favn,
Din Bane gik tilende.
Den høie Alders tunge Savn
Du lærte heelt at kjende.

---

*) Min Fader, som døde i sit 91 Aar efter i 6 at have været aldeles blind.

Hvad Dig til Jorden bandt,
De ydre Sandser, svandt.
Den indre stedse klar
I Haab og Tro Dig bar
Din Evighed imøde.

Var dine Dines Lys udslukt,
Du Solen længe savned,
Og var endog Dit Øre lukt,
Dig Mulm og Taushed favned
Du dog hiin Himlens Røst
Fornam udi Dit Bryst,
Og for Din Sjæl, Du fandt,
Et større Lys oprandt
End det, som Sol optænder.

I Kirken.

Sov sødelig Dit sidste Blund
Fra Savnet og fra Sorgen,
Til atter om en liden Stund
Du seer Din Frelses Morgen.
Hvad Jorden hører til
Du nu hengive vil;
Som Himlens Eiendom
Din Sjæl til Støvet kom,
Til Himlen gaaer tilbage.

Over
en forhaabet Svigerson.

(Den 9de December 1834.)

Ret nys en Yngling karsk og rød —
Nu er han kold og bleg — o Død!
Der slog du haardelig i mange Hjerter
De dybe Saar — mig af et dobbelt smerter.
Han elsked een af Mine — var selv een
Af dem, jeg kalder hver min Diesteen. —
Min unge Ven! min Søn! hvorfor saa sage?
Kun faa og korte var vort Venskabs Dage!
I Høst vi mødtes først paa Livets Vej;
Og nu — ak Gud! Du skued Julen ej.
Det var et Glimt af Fryd — et Stjerneskud,
Der tindred mildt; men sluktes hastig ud:
Da skumred det —saa mørk en Juul vi sik. —
Langt anderledes var det da Du gik
Din ubekjendte første Gang imøde:
I begges Aasyn Elskovs Morgenrøde
Fremsmilte — spaa'de om en yndig Dag —
Men nej! i rædsom Hast kom Døden bag:
Dig tog den bort — lod hende staae igjen;
Nu Nat og Dag hun græder for sin Ven!
Saa ung — ej Brud engang, hun alt er Enke,
Derfor i Sorg hun maae sit Hoved sænke.
Han var saa god — han elsked Dig saa omt —
Og nu han Dødens bittre Skaal har tømt.

Langt, langt fra Dig og mig hans Hjerte brast.
Men og fra Fleer — det kom med grusom Hast
Til Søskende, til Moder og til Fader
Det Sorgens Bud: vor Edvard os forlader,
Forlader! Ja! men for en Vinter kun,
Han gik foran kun, og — vi følge efter.
Til Kjerlighedens Himmel Sjælen hæfter
Sit faste Haab. Farvel da elskte Ven!
Farvel en føie Tid! Vi sees igjen.

Psalme
ved Agger Kirkes Indvielse 1838.

Uendelige! Du hvis Navn
Ej Himles Himle fatte,
See! Dig til Ære, os til Gavn
Vi dette Tempel satte.
Er det Din Villie,
Du Enevældige!
Da i Din Varetægt
Det staae fra Slægt til Slægt
Til alle Dages Ende!

Dig som betæmmer Havets Vold,
Og binder Stormens Vinge
Vor faste Klippe og vort Skjold!
Vor Tak og Priis vi bringe.

Vor Bøn paa Nødens Dag
Igjennem Stormens Brag,
Og Bølgens vilde Bruus
Vi her fra dette Huus
Op til Din Throne sende.

Du som til Havet haver sagt:
"Hertil Du Dig tør strække!"
Med egen ubegrændste Magt
Du disse Mure dække!
Din Miskundhed betee,
Du Alforbarmende!
Dæk her Dit Naadesbord!
Giv at Dit Livsensord
Maae alle Sjæle mætte!

Du som paa Havet træde kan,
Og i Orkaner blunde
Vi, Jesu! førte ved din Hand
Mod evigt Havblik stunde.
Os lede tryggelig
Igjennem Vold og Svig
Dit Lys paa Livets Søe,
Til vi fra Verdens Øe
I Himmerig maae havne.

Til den jeg mener, Hvem Mange kjende og ligesaa Mange elske*).

Jeg sukked da jeg saae Dig første Gang;
Du saae ej mig, derfor det var jeg sukked.
Klart for Dit Øre Broderstemmen klang:
Vel hørte Du; men Diets Lys var slukked.

Jeg sukked, Kjære! Jorden er saa skjøn,
Et Mestermalerie foruden Lige.
Du seer det ej; kun for din Sjæl i Løn
De mange favre Billeder fremstige.

Den skjønne Flora i sin fejre Vaar
I Ungdomsglands forgjeves Dig tilsmiler
Med Blomsterkrandsen om det lyse Haar
Useet af Dig, Du blinde Mand! heniler.

Den rige Ceres breder ud sin Pragt;
Hun drager til sig glædedrukne Blikke;
Hun brammer i sin Gyldenstykkedragt,
Alverden fryder sig — Du seer det ikke.

Din Abild blomstrer yndigt hvid og rød;
Du kan dens friske Balsamduft inddrikke;
Din Tunge lædskes ved dens Frugt saa sød;
Den gvæger Dig; men ak! Du seer den ikke.

---

*) Stænderdeputeret Oberst Brock i Randers.

Der ere Frugter skjønnere end de,
Langt sødere, langt kjærere for Hjertet;
Du hører Dine Børn — kan dem ej see
Du gamle Mand! det ogsaa mig har smertet.

Ja det har smertet mig; men da jeg saae:
Bag lukte Skaadder det var lyst derinde;
Paa Livets Vei Du kunde ene gaae:
Da mærked jeg, Du gik dog ej iblinde.

Hvad har Du mistet? Tidt vi Andre saae
Hvad længe efter tungt paa Hjertet hviler.
Du seer kun hvad Du vil; og lyseblaa
Din Himmel stedse venligt Dig tilsmiler.

Hvad har Du mistet? Lad det gaae i Glem!
For Dig, som med Dit indre Die skuer,
Er fire meer end for de Andre fem;
Dit Lys bag alle Himlens Sole luer.

Derfor, min Gubbe! sukker jeg ej meer,
Naar jeg betragter Dine Dine dunkle.
Jeg glæder mig endog naar jeg Dig seer,
Og andre Straaler i Dit Aasyn funkle.

Langt andre Straaler gjennemskinne der,
Langt klarere end Verdenssolen tænder;
Thi Visdomssol med Troens Himmelskjær
Og Haabets Stjerne ufordunklet brænder.

Tillykke Gamle med Dit unge Mod!
Det holdt Dig opreist i de haarde Dage;
Det selv i Mørket ej Din Sjæl forlod;
Vi saae Dit Kors, men hørte ej Din Klage.

Naar Døden kommer med sit Vintergys,
Og mine Øine ogsaa vil tillukke:
Der tændes mig som Dig et saadant Lys
Som hverken Sygdom eller Død kan slukke.

Ei efter Sted og Datum skal man see:
Eiheller vil jeg Navnet undersætte;
Paa Stemmen vil Du kjende mig maaskee;
Hvis ikke faaer jeg see hvem Du vil gjette.

Bautasteen

over

Ole Worm.

Man bygger op med stor Umag
De stolte Monumenter,
Og Marmelsteen til Sarkophag
Fra fjerne Lande henter.

Beriger dem med kostbar Ærts
Med gyldne Amuleter;
Bemaler dem med Ærevers
Af lønnede Poeter.

Men hist paa Horsens Kirkegaard
Kan Du, o Vandrer! finde,
Hvor for en Dannemand der staaer
Et rigtigt Æreminde.

„Hvis er da denne Mindesteen,
Hvorpaa mit Blik jeg fæster?
Hvo hviler her de trætte Been?" —
Han var en Skolemester.

„En Skolemester!" Ja min Ven!
En rigtig Skolemester;
De Børn de strømmed til ham hen
Fra Øster og fra Vester.

Han lærte dem tilgavns forvist,
Og Alt saa med det Gode,
Og med den Lærdom Dydens Kvist
Han monne dem indpode.

Saa mangen dygtig Ungersvend
Gik ud af Horsens Skole,
Og tænkte altid kjærligen
Paa denne Mester Ole.

„Hvo har da reist den Steen?" — Saamænd
Det have alle disse.
Han var ej Lærer blot, men Ven —
Ja Fader dem tilvisse.

„Og hvo er Du med denne Sang?
Er Du ej ogsaa Digter?"
Lidt er jeg; men for denne Gang
Jeg Bragibægret svigter.

Det er den rene Sandhed; ja
Jeg rimer blot af Vane,
Og staaer jeg end som Sanger, da
Jeg staaer ved Sagas Fane.

Vel blev jeg ikke een af hans,
Hvor gjerne jeg end vilde;
Men derfor kan min simple Krands
Ei klæde Stotten ilde.

Af egen Drivt jeg binder den
Med Bistand af Camoenen;
Tillad, I gode Horsensmænd!
Jeg hænger den paa Stenen.

†

Over en værdig Kone.

Den stolte Flod, som spreder Frugtbarhed
Omkring sig trindt, og tusind Dale føder,
Opsvulmer tit ud over egen Bred,
Og sine egne Værker grusom øder.

Men liden Bæk, kun seet og kjendt af Faa,
En lønlig Eng med sine Vande nærer;
Dog mangt et Blomster ved dens Bølge blaa
Fremspirer, og sit Frøe fuldmodent bærer.

Saa svandt, o Salige! Dit stille Liv
Foruden Bram, men ej foruden Dyder;
Lidt kjendt, men meget elsket — fromme Viv!
Varst Du, og derfor Vemodstaaren flyder.

Din Hedenfart var som Din Vandring blid
Lig Bækkens, der sig midt i Havet taber;
Dit Støv nedsank til Jorden i sin Tid —
Din Aand opsteg til Støvets, Aandens Skaber.

Hans Brockner i Elbek.

Hvor der er pakkert i den Præstegaard!
Hvor smuk er Haven med sin Blomsterflor!
Man neppe selv veed, hvor man helst vil være.
Derude Du Naturens Skjønhed seer —
Derinde dog forlystes Du end meer;
Thi ogsaa her da har den Præstemand
Et Flor, han driver med sin egen Hand;
Og den er Ægte, stor og udsøgt, Kjære!
Hvad Skjønt der blomstrer mellem Pol og Pol,
Det finder Du paa Præstens Bogreol.

Han plukked dem i eget Fædreland,
Han hented ogsaa dem fra fremmed Strand;
Dertil han brugte fine frie Timer.
Ihvorsomhelst der Een ham til sig drog,
Han for sin Samling en Aflægger tog:
Den voxer jo i Buffons Fædrejord.
Og denne paa Linnæi Fjelde groer,
Og den ved Rhinen, den ved Tibers Strimer,
Og her er Een fra Hellas fjerne Kyst —
Og alle smukke — det er dog en Lyst.

Følg med mig, Landsmand! kom! — Ak! det er sandt:
Han er ej hjemme — paa en anden Kant
Ham Evighedensblomster nu forlyste.

Ak nej! Han kommer aldrig meer igjen;
Han er til Edenshave plantet hen. —
Han har en Viv — en Søn tilbage her:
Du havde Manden, Du din Fader kjær —
O! ville I jer ved hans Bortgang trøste:
Lad hans Herbarium ej splittes ad!
Det gjorde ham saa tit i Livet glad.

De ere Sødskende, de Blomster smaae:
De maae ej skilles. Hvis de skulle gaae
I Verden ud, da lad dem altid sammen!
I, kjære Børn! ej sammen blive maae:
Een her — Enanden der — det er nu saa.
Hvad Fader ellers til Jer samlet har,
Deraf Enhver sin egen Andeel taer;
Men lad den samlet — Skatten der paa Rammen
Hans Pantheon — det lille her han fik —
Det store hist han nu imøde gik.

Farvel Hans Christian!

Farvel Hans Christian! ogsaa Du gaaer bort!
Du, som de Andre, lader mig tilbage!
Nu tykkes mig først ret vort Liv er kort —
Det Hele kun en liden Slump af Dage.

Det er ei længe siden, tykkes mig,
Vi vare begge raske Ungersvende:
Hver Ungdomsglæde søgte mig som Dig,
Vi tænkte Begge lidt paa Livets Ende.

Mig tykkes hartad som det var igaar
Vi svang Hasherredspigerne i Dandsen;
Med friske Roser i de lyse Haar
Og kjælne Dine under Blomsterkrandsen.

Da Ditlevine med forelsket Blik
Og ømme Hjertesuk kom Dig imøde,
Da Arm i Arm I To tilsammen gik
Og plukked' Kjærlighedens Roser røde.

Ak! hun er ogsaa borte — stakkels Ven!
I flere Aar alt vandred' Du alene.
Den skjønne Myrthe længst er visnet hen:
Om Graven bøie sig Cypressens Grene.

Farvel Hans Christian! Vaaren brat forsvandt,
Og Livets Sommer maatte snart henrinde;
De Glædeskrandse, vi som Knøse bandt,
Dem saae vi vore Børn paany ombinde.

Men Alderdommens Vinter mørk og kold
Den skulde ikke knuge Dig ret længe;
Den stille Gravhøi er det stærke Skjold,
Som ingen Sorgens Pile gjennemtrænge.

Men jeg, min Ven! ja jeg er her endnu
Med ogsaa denne Sorg paa gamle Dage.
Jeg stander ved dit Vinterleie, Du!
Ak hører Du min gamle Harpes Klage!

Hvis saa, da hils din Ungdomsbrud fra mig.
Ved eders Brudeseng jeg sang med Glæde;
Men nu paa Dødens Seng jeg finder Dig —
Ak, ja! i anden Tone maa jeg qvæde.

Farvel Hans Christian! fra din Grav igjen
Jeg atter ud i Livets Tummel iler.
Sov vel! jeg kommer efter Dig, min Ven!
Naar Dødens Engel ogsaa mig tilsmiler.

Sophie Amalie.

Der var en Tid, da Du i Skjønheds Fylde
Den Fagreste blandt tusind' Qvinder stod;
Du hørte Dig i Suk og Sange hylde;
Du saae Tilbederskaren for din Fod.

Der var en Tid, paa dine Kinder brændte
Den søde Ild med Morgenrødens Skjær;
Da dine Øines Stjernestraaler tændte
Hvert Hjerte, som uheldigt kom for nær.

Der var en Tid, da Aphrodites Belte
Du bar, saavelsom Sønnens gyldne Piil;
Da klippehaarde Hjerter maatte smelte,
Som Jis for Solens Ild, ved dine Smiil.

Der var en Tid — jeg ofte paa den tænker,
Skjøndt den i svundne Seculum henrandt —
Da stærkere end Bast og Jernelænker
Et Haar af dine Ravnelokker bandt.

Der var en Tid — hvor sage dog den gik!
En ganske anden Tid kom snart isteden —
Din Gang var Dands, din Tale var Musik,
Dig som en Glorie omstraaled' Glæden.

Saa stod Du den Gang i din Skjønheds Vaar;
Men da jeg saae Dig længe efter siden,
Da var af Kummer bleget Kind og Haar;
Du bøiet var af Verden og af Tiden.

Din Røst var skjælvende; tung var din Gang;
Din før saa ranke Midie var bukked;
Dit Smiil et Kornmodsglimt paa gustne Vang,
Og dine sorte Øines Glands udslukked'.

Du visned' langsomt hen — det sidste Blad
Paa forhen frodig, nu fortørret Stamme —
Saa eensom Du i Blindhedsnatten sad —
Den sidste Gnist af forhen mægtig Flamme.

Ei Barn, ei Frende ved den sidste Strid
Din Smerte mildned' med en Ømhedstaare;
Du varst alene i din Afskedstid;
Kun Fremmede maaskee har fulgt din Baare.

Du, som saa tidt tilforn har seet din Vei
Med Blomster strøet, omsjungen høit af Skjalde,
En fattig Mindeblomst maaskee end ei
En Vennehaand lod paa din Kiste falde.

Men om end ingen Anden mindes Dig,
Skal jeg dog ikke Dig i Døden glemme;
Dit Bord, dit Bæger tidt har qvæget mig;
Mild hørte Du min første Digterstemme.

Ei ene derfor Sorgeharpens Slag
Jeg fra det Fjerne til din Gravhøi sender;
Men Du var god, om Du endog var svag
Og blød; thi ak Du faldt i haarde Hænder.

Vel er jeg og en Fremmed, stakkels Viv!
Dog maa jeg med min Strengeleeg Dig følge,
Om end i Vinterblæst som visne Siv
Mit Afskedssuk skal over Graven bølge.

Endnu en ganske ny Vise
om
Tym Sællandsfa'r.

En Vise nu ville vi sjunge,
Hører til baade Gamle og Unge!
I Hildurs Leeg,
Hvor Staal og Bly gjør Kinden bleeg,
Jeg vover de danske Drenge.

Og det var Kong Knud hin Rige
Han monne paa Engelland krige
Med Hildurs Leeg,
Hvor Staal gjorde Kinden kold og bleeg,
Han voved' de danske Drenge.

Det meste havde han vunden,
Og sad som Konge i Lunden,
Fra Hildurs Leeg.

Da sankede Britternes Konge
Af Mænd baade Gamle og Unge
Til Hildurs Leeg.

Han vilde nu prøve det Sidste,
Før han vilde Riget miste
I Hildurs Leeg.

Da blev det muntert til Hove;
Kong Knud han vilde ej sove
Fra Hildurs Leeg,
Hvor Blodet bli'r koldt og Kinden bleeg.

„Herud, mine Kæmper alle!
„I Marken monne de kalde
„Til Hildurs Leeg.
„Hvor Staalet gjør Kinden kold og bleeg,
„Jeg vover min' danske Drenge."

Saa førte de Konger tvende
Enhver sine trofaste Svende
Til Hildurs Leeg.

Først brugte de sig med Pile,
Og det foruden al Hvile
I Hildurs Leeg.

Derefter med Spyd og Sværde.
Da først blev Liv der paafærde
I Hildurs Leeg,
Hvor mangen en Kind blev kold og bleeg.

Men Britterne vare saa mange,
De gjorde os Vejene trange
I Hildurs Leeg.

Det hældede langt hen ad Dagen,
Da Dannemarks Banner blev tagen
I Hildurs Leeg.
Saa Mangen blev der baade kold og bleeg.

Os tyktes Lykken at svige:
De Danske begyndte at vige
I Hildurs Leeg.

„Saa hæftig Britten han trænger" —
Siger Tym: „Nu vil vi ei længer
„Fra Hildurs Leeg."

Mod Træ saa sætter han Ryggen:
„Her er en urimelig Trykken
„I Hildurs Leeg."

Han hugger en Green ud af Bøgen:
„Nu først bli'r der Alvor af Spøgen
„I Hildurs Leeg."

Saa stikker han den op paa Landsen.
„Herfrem nu! igjen nu til Dandsen!
„Til Hildurs Leeg!
„Saa gjører nu Britten om Kinden bleeg!
„Herfrem nu I danske Drenge!"

Saa har de fortalt os om Tyrken:
Med Tydsken han prøvede Styrken
I Hildurs Leeg.

Og da han nu tabte sin Fane
Paa Krigens den blodige Bane
I Hildurs Leeg.

Af Hesten han huggede Svandsen
Og fæstede den op paa Landsen
Til Hildurs Leeg.

Og brugte han Halen som Fane;
Og blev den da Fjendernes Bane
I Hildurs Leeg,
hvor Staal gjorde Tydsken og Tyrken bleeg.

Saa gjorde og Thym da med Kristen.
For Fjenderne stakket blev Fristen
I Hildurs Leeg.

For danske Sværde de sunke:
De Døde de laae udi Bunke,
Fra Hildurs Leeg.

Og alt som nu Sejren var vunden,
Knud Konning oplod han saa Munden
Om Hildurs Leeg:

„Du som skjær' Banner af Bøge,
„Dit Navn det vil jeg nu øge
„For Hildurs Leeg.

„Tym Banner vil jeg Dig kalde;
„Det Navn Dig vel monne tilfalde
„Af Hildurs Leeg,
„Hvor mangen en Kind blev kold og bleeg,
„Hil sæl! mine danske Drenge!"

Jeg troer, at i disse Dage
Det Navn er endnu her tilbage
Fra Hildurs Leeg.
Og er her end' Noget af Blodet,
Jeg venter, det haver af Modet
Til Hildurs Leeg.

Jeg venter af Flere det samme,
Giv' Gud, vi ei vorde tilskamme
I Hildurs Leeg.
Hvor Staal og Bly gjør Kinden bleeg,
Jeg vover de danske Drenge.

En Vise om Søeslaget ved Femern.

Stemmer i! thi nu ville vi sjunge!
Mens Fjerde Christian var Konge,
Da krigede Svier og Daner
Alt efter de forrige Vaner.
Og der gaaer Dands paa vildene Hav
Saa Mangeneen dandser sig der i sin Grav.

De mødtes engang og til Dysten
Ei langt ifra femerske Kysten,
Med Bosler af Jern de trilled'
Om Lemmer og Livet de spilled'.
Og der gaaer Dands paa vildene Hav,
Saa Mangeneen dandser sig der i sin Grav.

Og det var Kong Christian den Fjerde
Som Dreng han det Bovespil lærte
Han spilled' de Trumfer, som ikke
Modstanderen mægted' at stikke.
Og der gaaer Dands paa vildene Hav,
Saa Mangeneen dandser sig der i sin Grav.

Da kom der fra Fjenden en Kugle,
Den gav baade Rifter og Bule.
Omkring sløj saa vide de Splinter —
Det var en Salut uden Finter.
Og der gaaer Dands paa vildene Hav,
Saa Mangeneen dandser sig der i sin Grav.

De Sømænd de tumle paa Dække,
Og Somme i Døden sig række,
Selv Kongen slog Rakken mod Bonken;
Men end var ej Dannebrog sunken.
Og der gaaer Dands paa vildene Hav,
Saa Mangeneen dandser sig der i sin Grav.

Da var der at skue et Under:
Slet Ingen fornam sine Munder.
Om Broder og Ven monne falde,
For Kongen kun sørged' de Alle.
Og der var Dands paa vildene Hav,
Saa Mangeneen dandsed' sig der i sin Grav.

Men daanet kun var han en Kjende;
Han reiste sig brat overende.
Paa Sværdet han støttede Haanden
Og viskede sig Blodet af Panden.
Og der gaaer Dands paa vildene Hav
Saa Mangen dandser sig der i sin Grav.

„Frisk op! mine Søegutter slinke!
„Paany lader Lynene blinke!
„Paany lader Tordenen skralde!
„Paany lader Hagelen falde!"
Og der gaaer Dands paa vildene Hav,
Saa Mangeneen dandser sig der i sin Grav.

Den faldt under Torden og Lynen,
Mens Blodet løb Kongen i Brynen,
Men længe før Dag var udrunden
Den blodige Sejer var vunden.
Og der gaaer Dands paa vildene Hav
Saa Mangeneen dandser sig der i sin Grav.

End see paa Rosenborg Klædet,
Som kongeligt Blod haver vædet;
To Hundrede Aar og ej udsletter
De kostbare purpurrøde Pletter.
Og der gaaer Dands paa vildene Hav,
Saa Mangeneen dandser sig der i sin Grav.

Hvi skulde da Tiden hiin stærke
Udslette os Danskhedens Mærke?
Hvi skulde fra Vandet vi drives?
Hvi skulde paa Landet vi kives?
Og der gaaer Dands paa vildene Hav,
Saa Mangeneen dandser sig der i sin Grav.

Tidsrosten jo haver os vækket:
„Pur ud! alle Mand nu paa Dækket!
„Formerer den trofaste Kjæde!
„Da kunne med Lyst I fremtræde;
„Om der gaaer Dands tillands eller Vands,
„Da vinde i Sejerens straalende Krands."

En anden ny Vise om en Sømand og en Landmand.

(Synges som Hammernes Vise.)

Det blæste en Storm udi Kattegat,
De Bølger de ginge saa høje,
Saamangen stolt Sømand den samme Nat
For sidste Gang lukked sit Øje.

En liden Skude var og deriblandt,
Fra Hornbek monne den komme,
Ret aldrig mere til Havnen den vandt,
Fordi at dens Tid nu var omme.

Den Skude blev ført af en Sømand god,
Af dem der ej pleje at ryste —
Thi først sig beviser det danske Mod,
Naar Døden begynder at knyste.

Han kjæmped, indtil han omsider drev
For Stormen et værgeløst Bytte.
Mod Dagningen stødte han paa et Rev
Med sin faldefærdige Hytte.

Han haver kun med sig en liden Dreng;
I stærken Arm han ham griber:
„Her bliver nok redt os saa kold en Seng;
Det hjelper slet inte, Du piber."

De Bølger de bryde med stor Allarm,
Og Skibet det krænger og knager;
Dog holder han Drengen i venstre Arm;
Med Højre i Vantet han tager.

Han seer sig saa langelig ind mod Land —
Imellem var dyben Rende —
„Vi kan ikke naae den velsignede Strand,
„Hvis Hjælp os ej Himlen vil sende."

Da kom der en Bonde til samme Sted —
Han hedde saamænd Søren Kanne —
Han siger til Fa'eren, som og var med;
„Det Skib er nok nærved at strande."

Saa springer han til sine Heste to —
De stode just tøjred' paa Brinken —
Han giver sig ikke ret længe Ro
Før han bliver færdig med Rinken.

Den Gamle ham huer det ikke ret vel.
Han høvter med Haanden: „Hej Søren!
„Du drukner jo Øgene og dig selv;
„Det Skib er desuden forloren."

Men Søren sprang op paa den nærmer Hest,
Og kaster et Øje til Fa'eren:
„Ifald jeg derude skal faae min Rest,
„Lad see, at I sørger for Karen!"

Saa hug han sit Hors med sin Træskohæl,
Og lod hende springe i Vandet.
Den anden han daskede med Tøjrepæl:
Saa maatte de begge fra Landet.

Men da han sig havde i Dybet sænkt
Alt udi de fraadende Strømme,
Ei skulde da noget Menneske tænkt,
Han kunde til Vraget udsvømme.

Jo, jo! See! der sidder han nok saa rank;
Han synes paa Bølgen at ride —
Men der kommer Ører — og Hoved — og Mank —
Og nu er han ved Sejlerens Side.

„Hei Landsmand! sid op nu! hvis du vil med,
„Og hold saa din Dreng ved hans Trøje!"
Han sidder der alt — og igjen nu affted —
Det var noget andet end pløje.

De Bølger de brusede over dem bradt;
De tvende holdt fast ved hinanden —
Men see kun! nu har de jo Landet fat,
Og frelste de springe paa Stranden.

Der kaste sig alle de Trende paa Knæ,
Og takke vor Herre for Livet.
„Men kom!" siger Søren „med mig nu i Læ —
„See hisset! nu splintres jo Skibet!"

Men Drengen han skjalv, som i Blæsten et Siv;
Og Skipperen slang sine Arme:
„Hvad skal vi nu give Dig for vort Liv?"
„— Følge med mig og faa Jer lidt Varme."

Han plejed den Sømand med samt hans Pog,
Det baade af Potte og Pande.
Og det var da al den Betaling han tog,
Den fattige Mand Søren Kanne.

Saa skulle dog alle i danske Mænd
Af Hjertet elske hinanden!
I Faren og Døden sig give hen
Den ene med Lyst for den Anden!

Saa skulle I fast staae hverandre bi —
I pløje nu Jord eller Bølge —
Men mindst dog paa Kampens den blodige Sti
Skal Een bag en Anden sig dølge!

Og Fynbo, og Jyde, og Sjællandsfar —
Til eet Huus vi Alle jo høre.
Gud Fader os Alle i Troskab bevar!
Og Alle til Enighed føre!

Peder Lykke.

(Dansk Folkevise)

Den Nordsø! det er et uroligt Vand,
Og tumles af Stormen stændigt!
Mangt Fartøj gaaer under med Muus og Mand,
Naar Vestvinden raser ubændigt.

Vort Jydeland har kun til Værn og Vagt
Mod Fjenden de Flyvesandsmiler.
De skjælve, naar Havet sin Bølgemagt
Dybt ind mellem Bankerne kiler.

Saa var det sidst ottende Januar:
En flyvende Storm sig da rejste;
Ret lige herind den paa Klitterne bar,
De Bølger med Bakkerne knejste.

De prøvede Styrke med Jydernes Strand,
Saa vrede de fraaded i Kampen;
Om Havgassens Huse fløj Skum op mod Sand;
De skuddred ved Bølgernes Stampen.

Og helst nu hvor Volden var tynd og lav,
Der prøvede Fjenden at bryde.
Han havde ej nok i den ene Grav,
Der Sønden for Agger mon flyde.

Gud bedre det for os! Han brækked herind
Paa fire Steder foruden.
De Havgasser vorde lidt sære i Sind:
„Den Gjæst han os kommer ubuden."

„Man skulde ej troe: det var Tak for sidst!
„Da fordum vi knælede Britten,
„At nu han vil hevne den gamle Tvist,
„Og vælter os Havet mod Klitten."

Sig Havmand formæler med Nøkken i Fjord:
Saa bølgende Bryster opsvulme;
Mod hver, der ved Limfjordens Kyster boer,
Dens Vande saa truende vulme.

Og da saae man Vand, hvor der førre var Land,
Saae Folkene sejle i Gader,
Paa Mønningen ride baade Qvinde og Mand,
Og Fiskene svømme i Lader.

Et Enstedhuus bisset ved Stranden stod,
Omringet af stigende Strømme.
Allene, midt i ødelæggende Flod,
Et Barn og en Kjælling var hjemme.

Hun tripper med Barnet oppaa sin Arm,
Saa mindelig beder om Frelse.
Paa tør Land en Mand det betragter med Harm
Og sukker: „Gud naade Dig, Else!"

Saa kom der en Anden; han sukkede ej;
Omkap med Orkanen han rendte.
Det vared ej længe, før samme Vej
Tilbage ad Huset han vendte.

Men agende kom han, og det med en Fart,
Som naar man en Jordmoder henter.
„Ja skynd Dig, Peer Lykke! det skal være snart;
„Deroppe paa Loftet hun venter."

Peer Lykke han pidsker de fnysende Øg,
Fra Landet i Strømmen de springe.
Det sprudlende Skum dem om Ørerne reg,
Og pidsked den gispende Bringe.

De hige, de hige mod Huset fram,
Men stedse de dybere synke.
Tilsidst de med Vognen i Bølgerne svam;
Den Kudsk var da værd vel at ynke?

Saamænd var han ikke; han voved jo kun
Hvad ingen skal spare i Nøden;
Den himler forvist i en glædelig Stund,
Som gaaer for en Anden i Døden.

Men Døden gaaer ofte afvejen for Hvem,
Den dristig imøde tør træde.
Den modige Mand bringer Sejeren hjem,
Naar Krysteren hjemme maa græde.

Saa bragte Peer Lykke den ædleste hjem;
For tvende han hjergede Livet.
Det Danneværk aldrig skal gange iglem,
Saavist som mig Harpen er givet.

Jeg slog den ret nylig i Østerled,
Da om Kanne jeg lagde en Vise:
En lignende Gjerning ved Vesthavs Bred
Med Glæde jeg kommer at prise.

Tillykke, Peer Lykke! med Manddomsdaad,
Du for de Betrængte mon øve!
Saa kommer i Farer heel ofte Raad,
Naar Hjerter vi har til at prøve.

Sit eget Liv voved den dristige Mand,
To Andre fra Død at bevare:
Hvo vil gjøre Mindre, hvis Fædreneland
Med Alle skal stædes i Fare?

Ringen.

(Omarbejdet efter det Nygræske)

De Hofmænd sadde lystige tilsammen,
Og Bægeret gik rundt ved Kongens Bord:
Og Druens Blod opfrisked Glædesflammen;
Fra Tungen løstes mangt et dejligt Ord

Stærkt Bacchi Gaver deres Blik opildned —
Sin Majestæt Kong Maurogenos mildned.

Med Smiil sig Kongen til sin Mundskjænk vender:
„Fyld os nu Bægeret til bredfuldt Maal!
„Hver Qvinde som af villig Elskov brænder
„Til Bunden tømme vi nu denne Skaal!
„Enhver, som tænder, og som nærer Luer!
„Han drikker, og med Haan paa Zeno skuer."

Rundt Bægret fyldes nu, og tømmes atter;
Fra Haand til Haand det gaaer i Kongesal.
For Zeno staaer det nu. Han hurtigt fatter,
Og hæver højt den glimrende Pokal —
Et trodsigt Blik mod Maurogen han vender:
„Højt leve hun, som kun for Zeno brænder!"

Bradt blegner Kongen. Halvudslukte Brynde
Opblusser i den Stoltes Barm paany.
Med Harm han synker paa sit Purpurhynde,
Han Farve skifter, skoggrer vildt i Sky:
„Før Morgensolen over Bjerget iler,
„Din kydske Viv i mine Arme hviler."

I Zenos Hjerte Pligt med Vrede kjæmper;
Den blege Læbe bider han tilblod;
Men snart en Tanke paa den Elskte dæmper
Harm, Frygt og Tvivl, og styrker Mandens Mod:

„Kan Du Frosines Fæstensring mig bringe,
„Saa lad for Bøddelsværd mit Hoved springe!"

„Det Ord skal staae!" Saa hørtes Kongen raabe —
„Din Skjæbne Zeno! her Du vente kan."
Han søber sig udi sin Zobelkaabe,
Og Dolken udi Barmen skjuler han.
Af Harm og Brynde skjælvende han iler
Did, hvor paa Ægteseng Frosine hviler.

Fra Drikkesalen Glæden var forsvunden,
Og Snak og Skjemt fra alle Læber veeg.
Men atter, førend Timen er udrunden,
Kong Maurogenos ind i Hallen skreg:
„See Tegnet mig din kydske Kone skjænkte!"
— En Finger med en Ring paa Bord han slængte.

Saa fra Tyrannen lyder Rædselsordet.
Der ligger Fingeren besprængt med Blod.
Han skyder den til Zeno frem paa Bordet.
Med Spot og Hævn i Djævleblik han stod:
„Den Ring sad fastere end hendes Ære;
„Thi maatte jeg den bort med Fingren skjære."

„Og nu du Stolte! er din Time kommen
„Dit Hoved falde under Bødlens Sværd!
„Dig skeer din Ret; Du selv har fældet Dommen,
„Den Finger er jo vel dit Hoved værd."

Drabanterne sig om den Dømte trænge,
Og paa hans Krop de tunge Lænker hænge.

Paa Stadens Torv de hugge og de hamre;
Ved Fakkelskin Skafottet reises op,
Det færdigt staaer, saasnart fra Østens Kamre
Den første Straale farver Klippens Top.
I frygtsom Taushed Folket sammenstimler.
Staalklædte Skarer ind paa Torvet vrimler.

Kong Maurogenos paa den gyldne Trone;
I Lænker Zeno paa Skafottet staaer —
Igjennem Hoben trænger Jammerstone;
Den Dømtes Hustrue med udflaget Haar
Fremiler. Skaren viger strax tilbage;
Og op til Zeno svang sig flux hans Mage.

„O Konge! Dommen Du tilbagetage!
„Du ej vor Kjerlighed og Uskyld saae.
„Min Terne monne Faren mig opdage:
„Du kom — og jeg paa hendes Leje laae.
„See! ej min Finger, ej min Ring jeg savner,
„Mens Du, o Konge! min Slavinde favner."

Kong Maurogenos bleg og maalløs bliver;
Han hører harmfuld Folkets Jubelraab.
Men, som naar Stormen over Havet driver,
Til Oprør drøner det fra vrede Hob.

Alt mere vildt de stærke Stemmer lyde:
„Despoten døe! Vi Zeno Kronen byde."

Og stedse meer og meer sig Larmen nærmer
Hen til den grumme, skjælvende Tyran.
Hans Livvagt ham nu ikke meer beskjærmer:
Den griber ham — han er en Dødens Mand.
Ham Purpuret ej længere beskytter:
Han Kongetronen med Skafottet bytter.

Paa Zenos Hoved glindser nu den Krone;
Det gyldne Scepter han i Haanden bær;
Og purpurklædt den Wdling nu sees trone
Ved den, som meer end Kronen elsked er.
Ham trofast Viv har Liv og Krone vundet;
Og ved hans Fod Tyrannens Blod er rundet.

Dugdraaben.

Du Diamant af Morgendug, som glimter
Med Stjernens klare Glands paa Bladets Rand!
Hvor liden! Dog jeg her en Verden skimter —
Men som et Aandepust forstyrre kan.

En Draabe kun! og skabt i Øieblikke,
For i de næste atter at forgaae.
Før Morgentaagen steeg, da varst du ikke —
Naar Solen stiger, du forsvinde maa.

En Draabe kun! og dog i dig sig rører
Et stærktbevæget, tusindfoldigt Liv;
En Stat, som skifter Form, og Krige fører;
Skjøndt ikkun for et Nu den fik sit „Bliv!"

En Draabe kun! og dog et Hav, hvor Hobe
Af Skabninger omtumles uden Tal.
Et Hav! — og dog ikkun en liden Draabe,
Som selv hiin Svales Tørst ej slukke skal.

Du tindrer der saa lys og mild og stille;
Dog i dit Indre Larm og Tvedragt boer.
Af Underværker fuld! og dog saa lille! —
Saa lille — for min Tanke dog for stor!

Stands Tanke! — hvo er stor? og hvo er liden
Af alle dem, den Ene Store gav
Tilværelse? — En Kæmpe selv er Miden
Imod det største Dyr i dette Hav.

O Qvindefødte! Hvoden har Du hentet
Dit Maal for det umaalelige Rum?
En Draabe kun er hele Firmamentet —
Som tusind Aar er kun en Natteslum.

Haabet!

Som mørke Nat med alle sine Drømme,
Som Havet der indbrikker Bjergets Strømme:
Saa er og Tiden; i dens Dybhed gjemmes
Hver Sorg, Hver Fryd, til alt for evig glemmes.
Den kommer, gaaer, forsvinder som en Sky;
Og Secler selv maae med Minutter flye.
Med stille Vemod skue vi tilbage:
Vort Blik er Mulm, og vort Farvel er Klage.
Den svundne Tid — en ubegrændset Ørk!
Som Heden hisset — stor og taus og mørk;
Ikkun den brune Lyngmark Øjet seer;
Den har ej Løv, ej Straae, ej Blomster meer.
Forgjeves over Sletter Solen smiler,
I Mulm og Glemsel Borg med Hytte hviler.
En Ørken er hiin Oldtids grønne Have,
Betegnet kun med vore Fædres Grave.
Ja Grav og Død er Fortids Mindesmærker;
I Skygge hyller Støvets største Værker.
Bag Tvedragts Skye, bag Kampens skumle Lue
Hver ædel Daad vi kun i Tanken skue,
Bag Furiernes Hær, som Jorden plage,
Kun sjeldent vi et Glædes Glimt opdage.
Forsvunden Glæde, som en enkelt Stjerne.
Kun smiler dunkelt i det mørke Fjerne.
Saa smiil da Du, antænd Din skjønne Flamme!
Du Glædens Moder! evig ung den samme!

Du Haabets Engel! Himlens bedste Gave!
Som ved et Trylleslag til yndig Have
Omskaber Ørken — i dit Lysgevandt
Indhyller kjærligen den Sorg som svandt;
Den Sorg, som trykker, og den Sorg som truer,
Opklar Erindringsnattens mørke Buer!
Smiil som en Maane fra din Æther ned!
Forson os med den svundne Evighed!
Smiil sødt vemodigt paa de gamle Grave!
Og selv vor Hede viis os som en Have!
Og straal, Du Himlens Søn, straal i din Glands!
Din Ungdoms Isse smykt med Ufkylds Krands,
Dit Die smeltende i Længsel sød,
Og Kinden glødende som Morgenrød.
I Morgenglands straal paa usødte Dage!
Dæmp sejrende hver Frygt, hvert Suk, hver Klage!
Fra Fremtids Himmel spred hver Frygtens Skye!
Lad for dit Aasyn Tvivl og Mismod flye!
Tag Kummers Slave i Din Frelserarm!
Læg med din Balsam hver en saaret Barm!
Med Mod og Tillid styrke Du hvert Hjerte.
Som hidtil krymped sig i Angst og Smerte.
Du Datter af en evig Kjerlighed!
Fra Glædens Kilde steeg Du til os ned;
Til Glædens Kilde Du os opad drage!
— Saa vend Dit Die fremad — ej tilbage!
Troe! Kæmp! og Haab! saa gaaer Din Vej herneden
Igjennem Tiden fro til Evigheden.

Kast Sorg og Mismod bag din Ryg, som jeg.
Sig: „bagved mørk, men foran lys min Vej!"
Bagved Dig Sorgen! Og foran Dig Glæden!
Det er Din Visdom — Tidens Søn herneden.

Trækfuglene.

Naturconcert.

Præludium.

Sig nærmer Tiden, da jeg maa væk!
Jeg hører Vinterens Stemme;
Thi ogsaa jeg er kun her paa Træk,
Og haver andensteds hjemme.

Jeg vidste længe, jeg skal herfra;
Det Hjertet ikke betynger,
Og derfor lige glad nu og da
Paa Gjennemreisen jeg synger.

Jeg skulde sjunget lidt meer maaskee —
Maaskee vel ogsaa lidt bedre;
Men mørke Dage jeg maatte see,
Og Storme rev mine Fjædre.

Jeg vilde gjerne i Guds Natur
Med Frihed spændt mine Vinger;
Men sidder fast i mit snævre Buur,
Det allevegne mig tvinger.

Jeg vilde gjerne fra højen Sky
Udsendt de gladere Sange;
Men blive maae jeg for Kost og Ly
En Stakkels gjældbunden Fange.

Tidt ligevel til en Smule Trøst
Jeg ud af Fængselet titter;
Og sender stundom min Vemodsrøst
Med Længsel gjennem mit Gitter.

Lyt og, o Vandrer! til denne Sang;
Lidt af din Vej du hidtræde!
Gud veed, maaskee det er sidste Gang
Du hører Livsfangen qvæde.

Mig bæres for, som ret snart i Qvel
At Gitterværket vil briste;
Thi qviddre vil jeg et omt Farvel;
Maaskee det bliver det sidste.

Indhold.

Overture.

1. Hjelen.
2. Lærken.
3. Sisgenen.
4. Hornuglen.
5. Viben.
6. Stæren.
7. Storken.
8. Glenten.
9. Sneppen.
19. Silkehalen.
11. Sælsorten.
12. Drosslen.
13. Skovduen.
14. Falken.
15. Thomas i Gjærdet.
16. Rørdrummen.
17. Bruushanen.
18. Rylen.
19. Horsegommen.
20. Muusvaagen.
21. Stillitsen.
22. Irriften.
23. Svalen.
24. Vagtlen.
25. Hejren.
26. Ternen.
27. Gjøgen;
28. Lyngspurven.
29. Nattergalen.
30. Svanen.

Overture.

Det er hvidt herude:
Kyndelmisse slaaer sin Knude
Overmaade hvas og haard —
Hvidt forneden, hvidt foroven,
Puddret tykt staaer Træ i Skoven,
Som udi min Abildgaard.

Det er tyst herude:
Kun med sagte Pik paa Rude

Mælder sig den smaa Musvit.
Der er ingen Fugl, som synger;
Finken kun paa Qvisten gynger,
Seer sig om og hvipper lidt.

Det er koldt herude:
Ravne skrige, Ugler tude,
Søge Føde, søge Læ.
Kragen spanker om med Skaden
Høit paa Rygningen af Laden,
Skele til det tamme Kræ.

Hanen sig opsvinger
Paa en Snemand; sine Vinger
Kladskende han sammenslaaer.
Krummer Halsen stolt og galer —
Hvad monstroe han vil den Praler?
Hvis endda om Tøe han spaaer!

Inderlig jeg længes
Efter Vaar, men Vintren strænges;
Atter Vinden om til Nord!
Kom Sydvest, som Frosten tvinger!
Kom med dine Taagevinger!
Kom og løs den bundne Jord!

1.

Hjejlen! han har ikkun een Melodie,
Og den endda i Minore;
Den stemmer lidt til Melankoli,
Og dog jeg raaber: encore!
Jeg ynder hans Maestoso godt;
Den passer til Heden derude;
Naar Havsulen klæder Himlen i Graat,
Og Moseuglerne tude.
Den passer ret vel til Blæstens Suk
Hen over Gravhøjes Toppe,
Til Kongeørnens blodtørstige Kluk,
Alt som han spejder histoppe.
Det giver Liv dog i skumle Ørk,
Om langtfra ikke et lystigt;
Er Skyen graa og er Jorden mørk,
Den Fløjte klinger dog trøstigt.
Den leder Foraarsconcerten ind
Med en alvorlig Andante.
Desmeer forlystes da Sjæl og Sind
Ved Lærkens Allegro brillante.

2.

Der er han selv! Velkommen tusind Gange
Min Yndling, Du! som over Vintervange

Tør vække Foraarslyst;
Og, medens Frosten lukker Søens Bryst,
Vil aabne mit med dine Jubelsange.
Ak er det ej for tidligt dog, Du spaaer
Om den saa inderlig forønskte Vaar?
For tidligt jubilerer?
Hvis Vintren endnu een Gang triumpherer,
Du vistnok for din Spaadom Utak faaer.
Dog Nej! syng ligevel, du vakkre Digter!
Du spaaer saa skjønt, om og din Spaadom svigter:
Om af forsagte Sind
Gaaer alle Glæder ud — og Frygten ind,
Du uforfærdet dog for Haabet sigter.
Ret saa, min Ven! i Vinterstorme just
Man synger bedst om Somrens Zephyrpust:
I Nattens Skygger dunkle,
Om Morgendiamanterne, der funkle
I Skummet af Skinfares Aandepust.
Med Glædessang du hilser Morgenrøden,
Heel ubekymret om den bringer Føden;
Hver Aftenstund —
Med Sang du synker hen til roligt Blund,
Ved Midnat qvæder lige ufortrøden.
Du synger naar du kommer, naar du gaaer;
Ret saa! hvorfor i Høst ej, som i Vaar?
Naar Vandretimen lyder,
I det Farvel, du Sommerlivet byder,
Du lige frejdigt Afskedstrillen slaaer.

3.

Du, som i Vaarens og Haabets Dragt
Har Vintervejen tilbagelagt,
Vær hjertelig hilset, min svenske Fugl!
Hvor i al Verden har du holdet Juul?
Dog ligemeget hvorfra du kommer,
Hvorhen du agter dig nu i Sommer:
Til hine grønklædte Klippebanker
Did følge Dig mine forlystende Tanker.
Det kunde slet aldrig gaae mig iglem:
De stolte Floder! de ydmyge Bæld!
Den livlige Dal! det alvorlige Fjeld!
Og Folket, som boer i de yndige Dale!
Saa gjevt udi Daad, og saa vakkert i Tale!
Og Qvinderne, mere end Haaret viser,
De ere Døttre af Oldtidens Diser.
Ak! er end slet Ingen, mig haver kjær;
Dog Een og Anden vel mindes mig der.
O siig dem — og kan du — da syng du det frem
I dette dit skjønne velsignede Hjem:
„Der boer en Mand paa de jydske Vange,
„Han digter Eventyr; digter Sange;
„Ham kommer ved Blikket mod Sveas Kyst
„En Taare i Øjet, et Suk i hans Bryst."

4.

Hvilken frygtelig Fagot!
Fra Ruinerne af Bugges Slot
Har som Barn jeg hørt den. Ordet gik:
Denne sande Spøgelsemusik
Var af Herren selv paa Gammelhald,
Hvor han klager over Borgens Fald;
Over Kongen, som hans Ridderblod
Ved Snigmordere udøse lod.
Siden blev mig af vor Skytte sagt:
Det var Lyden af den vilde Jagt.
„Søndagsjægeren!" hver Nat han maae
For sin Ryggesløshed bøde saa.
Lykkelige Tid, da jeg i Ro
Kunde Eventyr og Fabler troe.
Var der Noget, som mig Skræk indjog,
Var der Andet, mig forlysted dog.
Og om ængstedes mit unge Bryst,
Selve Skrækken havde og sin Lyst.
Tud kun derfor, vilde Jæger, Du!
I dit Jagthorn! Væk den gamle Gru!
Med de unge Dages Tryllerie
Fyld igjen min gamle Phantasie!
Og er end som Mand jeg heel erfar'n,
Lad mig dog som Digter være Barn!

5.

Viben! det lille næsviſe Ting
Slaaer mig om Kjæret ſaa mangen en Ring,
Tumler ſig lyſtigt i luftige Dands,
Værger om Kjæret, ſom det var hans.
Skjælder og ſmælder paa hver en Fugl:
Kryber end ikke for Ørnen i Skjul.
Havde han Magt blot, ſom han har Villie,
Herſked han ene paa grønne Tillie.
Hvad mon vi ſkal med den Skjændegjæſt
Her ved den frydfulde Foraarsfeſt?
Dog, kan jeg tænke, af evig Fred
Blev man tilſidſt dog i Længden keed.
Hvad er et Ægteſkab uden lidt Kiv!
Kun et langſommeligt ſøvnigt Liv.
Hvad er et Venſkab foruden lidt Tviſtighed!
Visſeligen Hyklerie kun og Liſtighed.
Nu, ogſaa du da velkommen her!
Anſee ſom Herre dig over mit Kjær!
Yp mod de Andre din lille Krig,
Fører den, veed jeg, foruden Svig;
Ender den, veed jeg, foruden Tab,
Fanger end ikke det mindſte Skrab.
Ikke beſværlig din Skjænden kan falde mig:
Min Kritikakler jeg derfor vil kalde dig. —

6.

Sja! Velkommen du lystige Stær!
Har vi din Skjælm nu tilbage her?
Hvor har du stjaalet i Vinter din Viin?
Sidste Høst kneb du ved Mosel og Rhin.
Nu har du vist været nede ved Cap,
Og med Constantia lædsket dit Gab;
Eller som Probenreuter med Fif
Gjæstet Madeira, maaskee Tenneris.
Sikkert, af Druen begejstret, du spaaer
Om den med Længsel forventede Vaar;
Knæbbrer som Storken, og kviddrer som Svalen,
Fløjter som Droslen og Nattergalen.
Vist nok, ifald jeg det nøje tager,
Alt jo af Efterabelse smager;
Men om du gjør det kun temmelig godt,
Vil jeg dog kalde dig min Pierrot.
Er af Plastikere du ikkun Halen,
Staaer du end dybt under Originalen:
Vækker du om den Erindringer ømme,
Glæder mit Hjerte med Foraarsdrømme.
Drømme jo ere, som Hvermand veed,
Skjønnere ofte end Virkelighed.

7.

Hillemænd!
Husets allerældste Ven!
Gaaer han ikke der og spanker,
Nu som før i dybe Tanker.

„Det er ikke sært, min Kjære!
„Om jeg maa adstadig være:
„Jeg var Mand, da du som Dreng
„Plukked Blomster udi Eng."

Det er sandt!
Jeg erindrer ogsaa grant
Hvad min Moder da mig sagde:
Du Smaabørn fra Engen brogde.

„Nu kan vistnok Ingen mere
„Dig med saadan Snak fixere;
„Ældre er Du, kan jeg see —
„Er Du ogsaa klogere?"

Ja og Nej!
Dog derom er Talen ej.
Lad os snakke nu om Andet!
Hvor' staaer til i Sønderlandet?

„Næsten som det altid plejer:
„Sund Forstand slet Intet vejer;

„Stedse man forsvinde seer
„Dyd og Penge meer og meer.

Guld og Dyd!
Følges disse ad i Syd?
„Hver er god for sig" saa siger
Man i disse Nordens Riger.

„Hisset har man ikke Stater,
„Men alene Potentater —
„Een kun klædt i Purpur staaer,
„Resten udi Lænker gaaer."

Det var slemt,
hvis det ellers ej er Skjemt.
Her regjerer ikkun Loven;
Frihed gaaer bag selve Ploven.

„Anstrøg af Religionen
„Hører hisset nu til Tonen;
„Smaafolk troe en Smule meer,
„Philosofen dem beleer."

Kjære, Nej!
Her vi gaae en bedre Vej:
Arme, Rige, Læg og Klerke
Alle er' i Troen stærke.

„Hisset bøjer Guldet Retten,
„Rigest vinder altid Trætten.
„Loven fanger kun de Smaa,
„Udenom de Store gaae."

Det er stygt!
Udi Lovens Skygge trygt
Her den Fattige sig strækker,
Retfærds Skjold ham stedse dækker.

„Venskab hist er kun en Maske,
„Kjærlighed en snedig Taske;
„Falskhed, Løgn og Hyklerie
„Giver Titel af Genie."

Fy for Skam!
Man i Sindet bliver gram
Ved saa megen Løgn at høre:
Stoppe vil jeg nu mit Øre.

8.

Ret længe skal vi nu, min Tro!
Paa Sneppen ikke vente;
Der er hans Reisefælle jo,
Den Tyveknægt, den Glente.

„En Tyv! det burde du, minsandt!
„Bevise først tilfulde:
„Hvis man i Gjerningen mig fandt,
„Jeg aldrig nægte skulde.
„Jeg slider som en ærlig Mand
„For mig og mine Unger;
„Men uden Skyld man falde kan
„For onde Klaffertunger.
„Jeg arme Stakkel lide maa
„For hvad de Andre gjøre;
„Den rette Tyv — du lide paa —
„Er nærmere for Døre.
„Nu kan du troe mig, om Du vil,
„Men det er Sterken, Kjære!
„Det kan Du dig forlade til
„Den rette Tyv mon være.
„Det er, for Huus du laaner ham
„At han Dig saa bestjæler;
„Han har bidt Hovedet af Skam —
„Er baade Tyv og Hæler."
Tak for din Underretning, Ven!
Men Løn Du og kan vente!
Bie lidt! jeg kommer strax igjen;
Jeg Bøssen blot vil hente.
Ah! see hvor flux han Flugten tog
Den gamle Skjælm, den Glente!
Uegennyttig er han dog:
Bagtaler Folk for Inte.

9.

Tys tys tys! hvad hører jeg?
Hvad er det, som rører sig
Hisset i Haslen
Med Raslen?
Med klapprende Vinger
Sig svinger?
Ja, ved Sanct Hubertus! der har vi den jo!
Nu bliver der hverken Rist eller Ro.
Tirez haut! tirez haut!
Hvilken stærk Magie
Ligger
Disse mystiske Ord;
Er det ej, som om virkelig foer
Et electrisk Stød gjennem Jægerens Bryst
Ved den tryllende Røst?
Fra Morgenstund
Til den mørke Nat,
Med sin Flint og sin Hund,
Gjennem Skov, gjennem Krat;
Og har han tillige en Fjer i sin Hat
Af *den første Sneppe* fra Skoven baaret,
Til Sneppekonge da er han udkaaret.
Og stolt som en Konge, og langt mere glad
Han staaer som den Første i Jægernes Rad.
Men Æren og Glæden de vare kun kort,
Til den kjære Gjæst rejser atter bort:

Naar første Blomst udi Lunden smiler,
Mod Norden han piler.
Og Jægeren hænger sin Bøsse hen;
„Mon jeg er med, naar det hedder igjen:
„Tirez haut, tirez haut!

10

Nordens Phoenix; ligesaa deilig som sjelden!
Er det saa da, lider Du aldrig af Ælden?
Kan i Ungdomsglands uforanderlig bramme?
Eller maae Du forynges i luttrende Flamme?
Kan som Ægyptens henfalde i Støv og i Aske,
For paany i ungdommelig Skjønhed at briske.
Er det Dig, som i Digterhjerne udklækker
Sjælevandring? og Haab om Udød'lighed vækker?
Har du lært ham, at smile ad Graven og Baalet?
Lært ham, søge sig fjernere, højere Maalet?
At du gjæsted' mig, syv Aar er det jo siden:
Hvi for Dig just saa langvarig Vandringetiden?
Hvorfor syv just? I syv forvandle sig Larver,
Syv ere Prismaets, syv ere Regnbuers Farver;
Syv de Toner, i hvilke Menneskет synger;
Syv de Aar, udi hvilke han selv sig forynger.
Ak! men under enhver Foryngelse ældes
Jordens Herre, indtil omsider han fældes

Af en Stærkere, Døden. I Støv og i Aske
Falder hen da Sjælens yndige Maske.
Ja! men Dødens stærkere Herre vel gjemmer
Sjælen en bedre, naar fra de luttrende Emmer
Den, en udødelig Phoenix, paa himmelske Vinger
Over Døden og Mørket til Lyset sig svinger.

11.

Fløjtetoner elskovsømme, bløde,
Naae mit Hjerte.
Mon af Nattergalen, lille Søde!
Du dem lærte?
Blomsterløs er Engen, bladløs Skoven,
Isen tynger
Søens Barm, i Fængsel sukker Voven —
Og Du synger?
Dine Sange, Du! om Vaarens Glæder,
Hvi saa korte?
Førend Mark og Skov bær Vaarens Klæder,
Er Du borte.
Er det sandt: gaaer du til Norges kolde
Bjergetoppe?
Hvad kan vel den ganske Sommer holde
Dig deroppe?
Er dog ikke smukkere hernede
Mine Bøge?

Hvorfor vel i Granerne din Rede
Hisset søge?
Men der hang din Moders, kan jeg tænke.
Reis da Kjære!
Fødelandet, veed jeg, har en Lænke,
Blød at bære.
„Blød at bære; ja! men haard at bryde;
„Tung at kaste,
„Let at bære. Hjertets Længsler byde
„Did at haste.
„Bøgen hørte dine første Sange,
„Dine Sukke;
„Granen paa de kolde Klippevange
„Bar min Vugge."

12.

Naa! skal du ogsaa strax afsted?
Vil knapt et Stykke qvæde.
Ak! hvem der maatte reise med!
Det blev en Hjertensglæde.
Jeg gad dog gjerne seet engang
De stolte norske Fjelde;
Hvor, hæved' over Skyens Gang,
De trodse Tidens Vilde.
Gad hørt hvorledes Tordenskrald
Imellem Klipper rumle;

Hvor Fosser sig fra høien Hald
Ned udi Dybet tumle.
Jeg gad besteget Skogtuls Tind,
Hiin hvide Klippetue,
Hvor dybere i Himlen ind
Det klare Blik kan skue.
Gad lyttet i den mørke Skov
Til kæmpende Tiurer,
Hvor stærke Bamse gaaer paa Rov,
Og fejge Graabein lurer.
Hvor Skytten flyver op og ned
Ad Bjergene paa Skien,
At æske ud til Kamp saa heed
Den gamle Skjelm i Hien.
Gad seet, hvor raske Gutten slaaer
En Halling saa det dundrer,
Og Gjenten med det gule Haar
Undselig ham beundrer.
Gad seet det Sted, hvor Ola sad
Hiin Morgen førend Slaget,
Da Skjalden Bjarkemaalet kvad,
Og vakte Vaabenbraget.
Jeg gad en heller seet den Steen,
„Som truer Norges Fjender,"
Hvor over tusind Scotters Been
Den gamle Lougen rinder.
Gad seet det stærke Frederikshald,
Paa gamle Dage tænke,

Da Carl dig maatte ved sit Fald
Udødelighed skjænke.
Ak ja! jeg gad mig tumlet der,
Paa Dovre, som ved Sarpen —
Men jeg maa blive hjemme, her
I Lyngen røre Harpen.
Farvel min norske Ven! far hen
Paa dine lette Vinger!
Men har min Harpe der en Ven,
Min Hilsen du ham bringer.

13.

Der kommer Duen: den blysomme Fugl,
Og søger i Skoven det tætteste Skjul;
For trofaste Elskov i huuslige Ro,
For Familieglæder i lønlige Bo.
Naar Bøgen i Maj slaaer sin Solskjærm ud,
Du sidder derunder med kjelne Brud:
Jeg hører din ømme Kjerlighedsrøst,
Og mindes mit eget Hjertes Lyst.
Der var en Tid, da jeg og som Du
Har levet allene for Glædens Nu,
Da mange Tanker bevæged mit Sind,
Men alle de andre til een svandt ind;
Da hver en anden ungdommelig Lyst
Indsmelted til een i mit elskende Bryst:

Da kom det mig for, som om Livet var
En bestandig Vaar og bestandig klar.
At alle de friske Blomster jeg saae,
Engang skulde visne, jeg tænkte ej paa.
Jeg tænkte ej paa, at Skovens Pragt
Engang maatte skiftes med Vinterdragt:
Ej at din forelskede Kurren engang
Vilde tie som al anden Fuglesang.
Og ak! jeg tænkte end mindre paa,
At Kjerlighed ogsaa kunne forgaae;
Men elsk kun, min Due! og bryd dig ej om
De Vintertanker, fra Skyggerne kom.
O! kur kun og kjæl kun og hør ikke paa
De Tungsindighedssuk, fra mit Hjerte gaae.
Thi nyd du mens Tid er din Foraarslyst!
Alligevel tidlig nok kommer din Høst.
Vær klog da og glæd dig imens du er ung!
Den sildige Anger er bitter og tung;
Naar Vinteren kommer saa kold og saa haard
Du flytter jo dog til en anden Vaar.

14.

En Falk! ja nu er den Tid forbi,
Du reed i Kongefølge.
Vel est Du atter fattig, dog frie;
Kan dig i Skoven dølge.

Tilforn du bares paa Fruerhaand
Og skjult i Guldenhætte;
De vilde dig smykke med Rosenbaand,
Men dog i Fængsel sætte.
Dog — var det ej bedre, da herlig Musik
Omkring dig monne skingre?
Da Føden fra Herreborde du fik,
Og Klap af Rosenfingre?
Den ædle Hest og den trofaste Hund
Fik Hug, naar du fik Æde —
Og du var som Gjæst i den grønne Lund,
Naar Prindser gik til Sæde.
„O! al denne glimrende Lykke forvist
„Jeg under Nattergalen:
„Gier ej af min Rede den mindste Kvist
„For hele Ridderſalen.
„Jeg giver end ikke en Draabe Vand
„For Viin af gyldne Bæger;
„Og er jeg endogsaa en fattig Mand
„Mit eget Bord mig kvæger.
„Bøj du kun for Stormanden dybt din Ryg,
„Naar du hans Kjøkken lugter:
„Om der til Eftermad vanker lidt Stryg,
„Kys Riset, som dig tugter.
„Sæt dig kun til Nattergalen i Buur!
„Og syng naar Herren byder;
„Jeg svinger mig udi den vilde Natur,
„Og fattig Frihed nyder."

15.

Nordiske Kolibri! Du som boer —
Ingen veed jo næsten hvor.
At et lidet Glimt af dig man seer
Det er nyt som sjældent skeer.
Hvi saa sjælden Du til Lyset frem!
Har du ogsaa Huus og Hjem?
Har du Lille! ogsaa Børn og Viv?
Til din søde Tidsfordriv?
Hvad bestiller du den Dag saa lang?
Giver ej et Hvip engang.
Boer maaskee herfra i Verden vidt?
Er kun her en Eremit?
Eller har dig Slægt og Ven forladt?
Sørger derfor Dag og Nat?
Eller ak! maaskee du ogsaa veed
Lidt om skuffet Kjerlighed?
„Jordmonark! Du seer saa stoltelig
„Fra din Højhed ned paa mig.
„Sand Lykksalighed, din Viisdom troer,
„Kun i Glands og Færdsel boer.
„Siig mig: i dit eget lange Liv
„Hvad er vel din Tidsfordriv?
„Drømme skjønt om Magt og Herlighed,
„Bygge op og rive ned:
„Sætte dig et Maal, du aldrig naaer,
„Kæmpe om et Potteskaar.

„Store Herre! ynk kun ikke mig!
„Jeg misunder ikke dig.
„Bad dig, brænd dig kun i Ærens Sol!
„Tumle dig fra Pol til Pol:
„Enden dog, du Træl af Magt og Guld!
„Er ikkun en Seng af Muld."

16.

Hør:
Hvilket Suk der hæver sig og døer
Lüg en Basunes i Søens hvislende Nor.
Hvo er du, som hilser Vaarens Dage
Med Klage?

„Nej!
„Hvad du hører, Klage er det ej;
„I Elegier alleneste bejler nu jeg.
„Hvorfor kan man ej i Suk udtrykke
„Sin Lykke?

„O!
„Der er Lykke, mere end du vil troe
„I umisundte, stille, lønlige Boe.
„Ikke alle Suk og Taarer glide
„Af Kvide.

„Sang,
„Selve din, min Ven! har ej engang
„Idelig jublende Glædes henrivende Klang;
„Og maae Du ej selv jo stundom græde
„Af Glæde?

„Tidt
„Om Lykfalighed paa Jorden vidt
„Lede I Mennesker! finde som oftest lidt;
„Mangen leder, til han vorder fremmet
„I Hjemmet.

„Mit
„Er kun snævert, ejer ikkun lidt;
„Dog jeg det ikke, du Stolte! bortbytter for Dit.
„Ingen, Du! af dine gyldne Avner
„Jeg savner.

„Flyv
„Med din Legion af Ønsker! Flyv
„Mosomt til Ærens Top, og lykfalig Dig lyv!
„I min Vraae jeg skal Dig ingenlunde
„Misunde."

17.

Tringa pugnax! nu blier her et muntert Liv;
Thi hvad er Livet foruden Kiv?

Liig en Sommer foruden Torden og Blæst,
Bestandig Solskin tjener ej bedst.
See! til Striden sig ruster den modige Trop,
Rejser Fjedre og puster sig op.
Trindtom stander det svage, men kjerlige Kjøn;
Elskovs Glæde er Tapperheds Løn.
Nu begyndes: jo det gaaer alvorligt til!
Ret som tilforn udi Ridderspil;
Damerne, læse vi, monne deeltagende see
Paa den rædsomme vilde Melèe;
Eller som i vor mere forfinede Tid
Naar Recensentere rage i Strid
Med Forfattere, kæmpe, om ej med Spær
Saa dog med mordiske Gaasefjær;
Men med den Forskjæl, at Ridder og Bruuskok veed
Altid Kampens Aarsag og Meed,
Samt at alle de Vaaben, vi hos dem see,
Ere aldrig forgiftede.
Ej! hvad nu! skal Krigen endes saa snart?
Ah! der kommer en Høg med Fart;
Ret som hiin, der fra Elba tilbagevendt
Raabte: nu er Congressen endt.

18.

Det er jo Rylen, som hisset kommer!
Hun bliver dog over hos os i Sommer.

God Morgen! i Mosen, paa Engen, ved Vejlen;
Vær s'god! Tag til Takke hos Viben og Hjejlen!
Jeg lider din stændige Huusmodersysesel,
Hvor vel under idelig Sylren og Myslen;
Jeg veed det er ikke saa ilde meent:
Du vil have Huset forsynet og peent.
Den Mand og de Børn vil ej Orden holde,
Det kan Dig jo ogsaa lidt Ærgrelse volde;
Jeg kommer dog virkelig flere i Hu,
Der jævnt hen knurre og knærke som Du;
Men skjøndt de ogsaa skjænde en Smule
Og, som det kan træffe imellem, suurmule;
De have *forinden* et kjerligt Sind,
Foruden et smigrende Smiil paaa Kind:
Et kjælent Ord og et Favnetag ømt —
Nu, Herre Gud! hvad er vel da forsømt.
I hele Naturen er haardt som blødt
Jo blandet, som Livet med suurt og sødt:
Af begge dog Skjæbnen ret ligeligt maaler,
Og den ikkun *nyder* som ogsaa *taaler*.

19.

Du Flyvemester, der stiger mod Sky'n,
Pizzitando!
Og styrter til Jorden igjen som et Lyn
Smorzando!

Din Amoroso klinger, min Troe!
Som Latter;
Skjøndt først du har stemt til Adagio,
Du skratter.
Est du en Elsker, der nærmer sig ømt
Med Smiger;
Med Spot, naar Elskovs Bæger er tømt
Bortviger?
Maaskee du skal med dit sælsomme Spil
Advare?
Tidt Elskov er blind, og ej tænke vil
Paa Fare.
En farlig Tid er Kjerligheds Vaar,
O Piger!
Om Kjerlighed indtil Døden den spaaer;
Men sviger —
Den sviger ofte og ofte snart,
O Kvinder!
Snelt kommer Amor, men og med Fart
Forsvinder.
Men hvis du med Venskab ham fængsle forstaaer,
Du Skjønne!
Skal han dig med Troskab i Høst som i Vaar
Belønne.

20.

Ih! see god Dag Hr. Landraad! hvordanne staaer det til?
Der er saa længʼ imellem de os besøge vil;
Det er jo mange Tider — et halvt Aar er det vist —
At her i disse Egne vi have seet dem sidst.
„Ja Kjære! jeg maae virke foruden Roe og Rist
„Og svære Embedspligter mig have fængslet hist.
„Jeg veed det nok: man venter mig her med Længsel stor;
„Med Extrapost jeg derfor herhid fra Syden foer.
„Her har jeg saa det samme uendelige Slid;
„Og naar endda jeg rigtig blev lønnet for min Flid
„Men mine Sportler falde bestandig saare smaa:
„Af Rotter næsten ingen, af Muus kun ganske faa."
Det tykkes mig dog ikke; endskjøndt de siger saa.
Og overalt min Kjære! man klager ogsaa paa:
De gjør Dem selv betalt udi Bondens Høns og Lam,
Og er det sandt! mig tykkes: det næsten er en Skam.
„Hvad snakker de om Bonden? jo den Karl! luur de ham —
„Det skader ham slet ikke, engang han faaer et Ram:
„Min Sportulering, skriger han altid paa, er dyr;
„Jeg taer kun for Udpantning mit lovlige Gebyhr."
Ja saa! jeg har og kjendt Dem jo som en ærlig Fyr;
Der med en sjælden Strænghed Skin af det Onde skyer:
Men Embedsmænd beklikkes saa ofte kan jeg troe,
Gid Deres Ret saa lovlig, De nyde maae i Roe!

21.

Smukke Fugl! du som saa tarvelig
Tager Føden din af Tidsler,
Vakker er din Sang og blidelig
Som en Kilde den henrisler;
Men ved slig en Kost, hvorledes kan
Du dog Lyst til Sangen finde?
Kan en Digter da ved Brød og Vand
Lade Digter-Aaren rinde?
„Netop Kjere! Skjalden sulte maae;
„Synger bedst naar han er sulten:
„Siig mig, hvor en feed Poet du saae?
„Neppelig ved Skriverpulten.
„Det forstaaer sig: sulte reent ihjel
„Maae han ej. Jeg har en Broder,
„Som i Buur befinder sig ret vel
„Men maae trælle for sit Føder.
„Rigtignok: den meste Tid gaaer bort
„Med hans Ædekop at trække;
„Men selv det Opmærksomhed, skjøndt kort,
„Kan for ham hos Mange vække.
„Men han venter og, naar han er død,
„At hans Skind udstoppet bliver:
„Denne Løn, min kjere Mand! er sød
„Og hans Hjerte kjønt opliver."

22.

Ha! Bravo! først Liv nu Concerten faaer
Ved Picolofløjten foroven.
Naar du dine smaae Trimulanter slaaer,
Da vandrer jeg gladest til Skoven.
Og Kjærester vandrer nu Arm i Arm
Alt under Løvhvelvinger grønne;
Og sødeligt svulmer forelsket Barm
Af Haabets Drømme saa skjønne.
Fuldt toner Elskoos Natur-Symphonie
Og vækker Hjærternes Længsel;
Gjør Tungen af Blyhedens Lænke fri,
Og Ønsket udaf sit Fængsel.
Bevingede Bejler! som frit og trygt
Din Elskovserklæring fremfører;
Dit lille Hjerte ej kjender til Frygt,
Og Tvivlen det aldrig berører.
Hvi kan dog ej Mennesket elske som Du
Og ej med fordelede Kræfter?
Hvi kan det ej leve for Kjærligheds Nu,
Og uden Frygt for Herefter?
Men haver dette Herefter maaskee
Et højere Noget at byde?
En Elskov, som ikke skal Døden see
Og aldrig er til at fortryde?

En anden stor Harmoniemusik
Og uden skurrende Toner,
For hvilken vi ikkun et Varsel sik
Fra Skovenes dunkle Kroner.
Saa er denne lille Concert maaskee
Præludium blot til den Store;
Naar Jord og Himmel forenede
Istemme et evigt Majore.

23.

Vidivit! der er Svalen, min Troe!
Ih nu da! saa har vi Sommeren jo!
Vor kjære Logerende fra ifjor!
Gjerne han paa et Tagkammer boer!
Bygger og holder det selv istand —
Hjertelig velkommen i vort Land!
Altid beskjæftiget! ud og ind!
Op og ned! hid og did, som en Vind!
Haver ej Tid til at gi'e os en Sang,
Førend ved Sommerens Ende engang:
Spidser os af med et kort Kvirrelit;
Først naar Familien kommer saa vidt,
At den kan skytte sig selv, saaer han Roe,
Til os at more en Gang eller to.
Men Soireen er atter kort!
Kommer endda først naar han vil bort:

Sildig han kommer og tidlig han gaaer;
Alt udi Høsten om Vinteren spaaer.
Siger Farvel til den gyldene Vang —
Hvor er du henne den Vinter saa lang?
Har dig en anden Sommer maaskee,
Medens vi her have Frost og Snee?
Har dig et andet Lyststed der,
Mens vi har Vyger og Storme her?
Eller mon sover du Vinteren hen,
For at opvaagne med Vaaren igjen?
Ak ja! saa skal jeg jo og engang
Sove min Vinter — Gud veed hvor lang —
Tænker dog: den, som kan vække dig,
Til Foraaret ogsaa vil kalde paa mig.

24.

„Hys!
„Tys!
„Kom nu og kys!
„Tag mig!
„Drag mig!
„Ej meer beklag dig
„Over min Kulde!
„Thi nu er jeg varm.
„Kom da, du Hulde!
„Og synk til min Barm!"

Ja den har du lært udi Myrthernes Land,
Hvor Rosen aldrig henvisner;
Hvor Hjertet enten maa staae ibrand,
Eller og af Kulde det isner.
Hvad vil du med saadan en Elskov her?
En Ild, som Vesuvio tænder?
Her have vi „mindre men længere kjær;"
Men her er ingen, som brænder.
Her kalde vi den kun en Fusentast,
Som elsker meer end tilmaade;
Med Ingenting haver det her nogen Hast;
Fornuften skal alletid raade:
Her er saa meget andet, som først
Skal ta'es i nøje Betragtning;
Man slukker ej heller sin Elskovstørst,
Før Venner har givet Eragtning.
Saasnart vi nu synes, det nok kan gaae an,
Og Begge er' tjent' med Partiet:
Saa blive de unge Folk Kone og Mand —
Hvis ikke man har sig forbiet.
Og naar de saa bli' til hverandre vandt',
Og kjønt forliges da siden:
Jeg virkelig engang imellem fandt,
At Kjerlighed kommer med Tiden.

25.

Der kommer Hejren i Bølgeflugt,
Velkommen skal han være!
Rigtignok synger han ikke smukt;
Har ingen skjønne Fjære.
Rigtignok har han et slet Renommee
For visse Tyverænker;
Fiskeren vil ham nødigen see;
Kun paa hans Død han tænker.
Men jeg tænker paa den yndige Ø,
Hvor han sin Rede bygger;
Den ligger i Christian den Fjerdes Sø
Dybt under Bøgeskygger.
Jeg tænker mig hen i den venlige By,
Der klynger sig til Skoven;
Naar Solen gaaer frem af sin Morgensky,
Og klart forgylder Boven.
Jeg tænker mig ind i den fremfarne Tid,
Da Kongesønnen øved
De Kræfter, som siden i blodige Strid
Hans mange Fjender prøved.
Da var der et Liv i den lille Stad;
Da var der Liv paa Søen;
Naar kongelig Styrmand ved Roret sad,
Og foer om Æbeløen.

Jeg tænker i Tiden mig længere ind
Paa hine Trængselsdage,
Da Nørreriismanden med Heltesind
Drev fremmed Vold tilbage.
Jeg tænker i Tiden mig længere op,
Og paa hiin Kongemoder,
Der værged med liden trofaste Trop
Om sine unge Poder.
Vel er hun alt længe saa godt som glemt
Med Slægten hun forsvared;
Ej vides, hvor Ebbesens Liig er gjemt;
Hans Daad kun er bevared.
Vel ligger det prægtige Slot i Gruus,
Hvor Christian holdte Festen.
En Taarneruin er nu Uglens Huus,
Og Ræven ejer Resten.
Ak! Kongernes Slægter og Slotte forgaae;
Forgjæves man dem freder;
Men hisset de vilde Træer end staae,
Og bære Hejrereder. —

26.

Terne! du erindrer mig
Sødt om gamle Dage,
Mine Tanker vende sig
Gjerne did tilbage.

Tosset var jeg rigtig nok,
Da enhver, som vilde,
Udaf Eventyr en Skok
Kunde mig indbilde.

Kunde faae mig til at troe,
At Du var den samme,
Som til Signes Jomfruboe
Stak den røde Flamme,

Du var Skyld i al den Harm
Ved din trædske Tunge;
„Habor laae i Signes Arm"
Røbed Du den Konge.

Tidt ved Habershøj jeg sad,
Og paa Hyrden hørte.
Naar han Signes Vise kvad.
Ak! hvor den mig rørte.

Hvad han sagde, hvad han sang,
Vist og fast jeg tro'de:
At Kong Siger her engang
Virkeligen bo'de.

At i Sigershøjen hist
Hviled sig hans Bene.
Mens Du flagrer uden Rist
Over Gravens Stene.

Og at her i Galgen svang
Habors røde Kofte:
Ak! jeg kunde ej den Sang
Høre da for ofte.

Men nu er jeg bleven klog,
Troer ej meer, men tvivler;
Ad den skakkels Skolepog
Heel fornuftigt smiler.

For nu har jeg lært saa vel
Udaf lærde Bøger!
At man Stedet uden Skjel
Her paa Heden søger.

Om i Sjælland snarere
Saadant er passeret;
Eller og i Sverrige,
Har man disputeret.

Efter mangen lærd Tractat
Kan da snart man dømme,
Komme til det Resultat:
Alt er bare Drømme.

Hm! mig tykkes næsten dog:
Om jeg end udtømte
Lærdoms Skat, at som en Pog
Sødere jeg drømte.

27.

Min Søn! om Du vil i Verden frem,
Saa kuk!
Hvad enten Du finder den god eller slem,
Kun kuk!
Om den gaaer frem, om den gaaer tilbage,
Den lige let Du Dig altid tage!
Med Smiil og med Latter,
Syng højt og syng atter:
Kukkuk!

Naar den forfølger hvad man kalder Dyd,
Saa kuk!
Naar Sandheds Røst døves af Bjældelyd,
Saa kuk!
Naar den, som sidder paa Dommersæde,
Mon Ret og Pligt under Fødder træde:
Syng lystig med Latter!
Syng højt og syng atter:
Kukkuk!

Den Lærde fanger i Taarer sin Løn,
Og Suk!
Din Lærdom bestaaer i eet Ord, min Søn!
Kukkuk!
Den Lectie, veed jeg, er let at lære,
Og den skal Dig gyldne Frugter bære.

Bestandig med Latter!
Syng atter og atter:
Kukkuk!

Vær doven! kun trættes Du aldrig ved
Dit Kuk!
Tilsidst raaber hele Verden med
Kukkuk!
Den Nøgle vil aabne Dig alle Døre,
Til Ærens Top Dig paa Roser føre;
Kun immervæk trøstig!
Syng højt og syng lystig:
Kukkuk!

Vær Skjelm og Kjeltring! men glem blot ej
Dit Kuk!
Dit Øre for Jammeren paa din Vej
Kun luk!
Du Klager og Bønner kun møde med Latter!
Jo mere de græde, jo mere Du fratter!
Frisk op Du! og bryst Dig!
Syng højt Du! og lystig:
Kukkuk!

Beskeden Fortjeneste kæmpe mod Savn
Med Suk!
Du raabe bestandig paa eget Navn:
Kukkuk!

Du aldrig for egen Familie fvede!
Men læg dine Æg Du i Andres Rede!
Lad Andre Dig fo're!
Dig selv Du kun more!
Kukkuk!

Men Alting ender paa Livets Vang
Et Suk.
Omsider Du kvækker for sidste Gang
Dit Kuk.
Thi kuk da saa højt og saalænge Du aarker
Snart uden Kuk Du i Graven snorker.
Min Søn da kun trøstig!
Syng højt og syng lystig:
Kukkuk!

28.

Hvem der? hvor saaes vi To sidste Gang!
Ak ja! det var jo hisset ude,
Hvor intet Bjerg gjør Vejen trang;
Hver Nat, ja hele Dagen lang,
De Vestenvinde tude.
Men hvorfor vilt du just i Ørken boe?
Der er jo ikkun lidt for Øjet —
En fattig Enbærbusk din Skov er jo!
Men gier dig Føden kan jeg troe,
Du er med lidt fornøjet.

Der sidder Du nu hele Dagen lang
Mens Storm din Skov mon ryste;
Men selv i denne øde Vang
Du har en munter Elskovssang,
En Vandrer at forlyste.
Hvor kan da Livets korte dunkle Nu
Dig saa til Glæde stemme?
Ak! hvo der kunde dog, som Du,
Med stille Sind og nøjsom Hu
Sig saa i Hytten gjemme!
Men jeg, jeg skal bestandig op og ud —
Om blot med mine Tanker;
I Havblik og i Bølgebrud,
I Sommervarme, Vintersjud,
En Pillegrim jeg vanker.
Du har i Fattigdom et sorgfri Bryst,
Og i din Ødemod Glæder;
Hvi drives jeg af Rejselyst,
At søge Lykke eller Trøst
Paa ubekjendte Steder?
Hvi kan jeg ej som Du slaae mig tilroe,
Til Trækketiden kommer!
Hvi kan dog ikke Sjælen boe
Udi sin Lejevaaning froe
Den korte Livets Sommer!

29.

Velkommen lille Emigrant!
Hvi tøver du saalænge?
Siden Løv i Lund sprang ud,
Og Blomsterne i Enge,
Alt mangen Dag henrandt.

Hvi kommer Du saa silde?
Det med vor glade Fest
Lakker snarlig hen ad Enden:
Alt sveg saa mangen Gjæst
Det store Bryllupsgilde.

Selv Lærken af sin Hymenæe
Det sidste Vers har sjungen;
Tyst i Mark! og tyst i Skov!
Kun du nu rører Tungen
I Lundens tause Læ.

Ja ja, maaskee Du bier
Med Villie tilsidst,
Træder frem som Solosanger —
En Virtuos forvist
Naar hele Choret tier.

Vel var jo Symphonien sød,
Dog sødere Finalen.
Da først smelted mangt et Bryst,
Naar udi Bladesalen
Din Serenade lød.

Dog tidt for tomme Bænke
Du Mesterſanger maae
Aftenunderholdning give —
Skjøndt Dig kun ſaare Faa
Opmærkſomhed vil ſkjænke.

„Min Sang, o Broder! ſom en Elv
„Af egen Magt hentriller.
„Bejl Du kun til Verdens Roes!
„Mens Du for Andre ſpiller,
„Jeg ſynger for mig ſelv.“

30.

Ah! hvo eſt Du ſom hisſet gynger
I majeſtætiſk Flugt paa Ætherhavet?
Er det ej dig, ſom højt begavet
Dog førſt i Døden ſynger?
Hvorfor ſaa ſilde? Livet yder
Til dig vel og ſit fulde Maal af Glæde?
Og dog, imens vi andre kvæde,
Kun du i Taushed nyder.
Og naar omſider mæt af Dage
De trætte Øjne du mod Bølgen ſænker,
Det ſidſte Blik, du Livet ſkjænker,
Ledſager du med Klage!

Ha! og saaledes døer en Digter?
Nej! det, som bar ham over Livets Bølger,
Ham paa den allersidste følger,
Og ej i Døden svigter
Hiint Himmellys, de Guddomsgnister,
Ham aabenbartes her, de Cherubstemmer,
Ham trylled, han i Hjertet gjemmer,
Til det i Døden brister;
Men var hans Sang i Livet Klage,
Hans Svanesang skal just naar det hensvinder
Som Sejerssang, før hiin oprinder,
Hans sidste Kamp ledsage.

En 'ganske ny Vise
om
en Kroermand og hans Søn.

(Synges som Niels Ebbesens Vise.)

De Bønder de sidde saa tykt over Bord
Alt udi den Skjænkestue.
De tale saa mangen et Rædselsord
Om Fjender, som Landet mon true.

Den Kroermand sidder i Kakkelovnskrog
Alt i sine dybeste Tanker.
Foran ham der see I en Trettenaarspog,
Med Riffel i Armen han spanker.

Paa eengang saa springer den Kroermand op,
Sin Riffel fra Bjelken han river;
Han kaster et Øje til Gjesternes Trop:
„Nu nytter det ikke, I bliver."

„Højfornemme Gjæster forsamle sig nu,
„Og dem maae jeg hjelpe at bænke.
„Der kommer saamange, det ret er en Gru;
„Thi maae jeg vel hjelpe at skjænke."

„Maae jeg være med?" siger Knøsen saa glad,
„Mit Bly jeg i Pletten kan fæste:
„Jeg træffer vel ogsaa den engelske Rad,
„Ifald han os her vilde gjæste."

Den Gamle han smiler: „Nej hør mig engang
„Til Knægten! jeg troer han faaer Nykker.
„Kommer Du imod Fjenden, din Humlestang!
„Han times alverdsens Ulykker."

Den Unge ham hører slet ikke det Ord,
Han tager saa smaat til at snøfte:
„For jeg er saa lille, og Du er saa stor,
„Du skulde dog holde dit Løfte."

„Hm!" brummer den Gamle „den Slubbert har Ret;
„Grandgivelig nu jeg det husker. —
„Naa! kom saa! men see, at Du ej bliver træt,
„Og bagud som Mikkel Du lusker!"

Saa gik de tilsammen da Fader og Søn:
„Lad være I Kvinder at tude!
„Her hjælper ej meer hverken Løn eller Bøn;
„Vi har at bestille derude."

Den første Bestilling de Tvende nu fik,
Var Lundehuusvejen at feje.
Og kan I vist troe mig, det fejende gik,
Og Døden fik mange til Eje.

En Kugle vel nær til den Unge kom,
Paa Riffelen masede Panden.
Da siger den Gamle: „Nu vender Du om,
„Og henter fra Byen en anden!

Den Unge han beder saa inderlig: „Fa'er!
„Aa! lad mig dog see det tilende!
„Hvis hjem jeg fra Jagten nu Vejen ta'er,
„De Andre vil troe: jeg vil rende."

Den Gamle han siger: „Du holder din Kjæft!
„Paa Timen Du gjør, som jeg siger!"
Den Unge han knuger sit Bøsseskjæft,
En Taare i Øjet ham stiger.

Han lyder; hvorvel det var haardt ham imod,
Og grædende hjemad han traskter.
Han stamper heel vred med den lille Fod,
Ved at høre den Kugleregn pladsker.

Men siden saa fulgtes de sammen igjen
Den Fader med Søn udi Feldten.
Uskadte de gik baade hjem og hen;
Tidt Døden gaaer udenom Helten.

Og Alle de vilde nu see den Smaapog,
Som Ingenting kunde forknytte.
Jeg troer, at de snakked i hver en Krog
Om den lille Herregaardsskytte.

Men sidste Gang Fader med Søn var i Slag,
Det Faderen gik som saamange;
Thi altid af Krig at gaae bort uden Nag,
Det kan man ej heller forlange.

Den Gamle han taber med eet sit Gevær,
Og Armen til Laaret han trykker:
„Jeg fik nok en Smøre paa Albuen her,
Men ellers er Intet istykker."

Og skotter han saa til sin Høvedsmand —
Gud veed, at han var det med Vre;
Og vil jeg nu sige Jer strax paastand:
Han Navnet von Krohgen mon bære. —

„Hr. Kammerherre! De seer nu, jeg vil
„Komme snart til at krybe i Sengen.
„Men skulde han der komme Noget til —
„Og jeg være borte fra Drengen."

„Gaae Du ikkun hjem med din smilde Søn!"
Den Høvidsmand monne bebude.
Da siger den Unge: „Jeg haver en Bøn;
„Maae jeg bie til Spillet er ude?"

Den Gamle han smilte, og listelig stak
Den saarede Arm udi Barmen:
„Jeg ogsaa foruden al videre Snak
„Vil tøve, og see paa Allarmen."

Men stop lidt! her er jo et væsentligt Savn,
Hvorover jeg rigtig mig skammer.
Saa hør da! Vi gjorde et Riim paa hans Navn:
„Hr. Hammer, hans Kugle den rammer"

Slet ikke jeg veed, hvor hans Grav de har lagt;
Langt mindre, hvordan de den smykke.
Men dette jeg veed: at hvad her jeg har sagt,
Er Sandhed, som Ingen skal rykke.

Og dette jeg veed: at var Alle som Han,
Ad hele Verden vi blæste,
Og kom her end Fjender som Sand i Strand,
Dem alle vi Ligterten læste.

Og dette jeg veed: at hvad blive skal
God Krog, skal tidligen krøge;
Og Hvo der siden vil staae for Skrald,
Som Dreng han med Døden maa spøge.

Min Svanesang.

(Digtet i en langvarig og som dødelig anseet Sygdom.)

Længe er det siden jeg var ung.
Haaret graaner, Gangen vorder tung.
Vaar og Sommer ere længst forbi.
Vinterklædt er Resten af min Sti.

Hjertet taber stedse Lyst paa Lyst —
Som sit visne Løv et Træ i Høst —
Længsel efter Længsel slumrer ind,
Alt som Glædens Roser paa min Kind.

Jordens Skjønhed falmer Dag for Dag
Solens Glands blier meer og mere svag.
Blomsten hænger uden Skjær og Duft.
Maanen sygner i sin Taageluft.

Alting ældes — Hvad da ældes? Nej!
Det er ikke Verden; det er Jeg,
Jordens Liv gjenfødes Aar for Aar —
Jordens Herre har kun engang Vaar.

Herren lægge skal sin Herskerstav.
Liden Blomst fremspirer paa hans Grav,
Barnligt smilende til Himlen seer —
Han derunder er kun Støv og Leer.

Stakkels Konge! Og det er nu saa:
Land og Rige Du forlade maae:
Paa din Kiste sidste Vældesglands
Sees en Krone eller Laurbærkrands.

Ja, saa er det. — Sol staaer dybt i Vest.
Som en Gravsang lyder Natteblæst.
Alt fornemmer jeg hiin kolde Haand,
Hvor den stille løser Baand paa Baand.

Løs dem, milde Engel! løs dem hver,
Som har fængslet mig til dette Her!
Løs mig selv af faldefærdigt Huus!
Lad det synke saa i eget Gruus!

Jag mig Livets Sorger brat affted!
Lad de gamle Glæder følge med!
Alle vige bort nu! — Alle? Nej!
Een ledsage mig paa nye Vej!

Kom Malvina! søde Datter Du!
Ræk din gamle Fader Harpen nu!
Længe hang den urørt, ej forglemt,
Sidstegang den til hans Barm bli'er klemt.

Tøver Du! Dit Blik har Frygt og Tvivl.
Skuf mig ikke med dit tvungne Smiil!
Mørkt vel er mit Ansigt, koldt mit Bryst;
Men herindenfor er varmt og lyst.

Kys mig Engel — o! din Kind er vaad.
Til de mørke Timer spar din Graad!
Let om Hjertet maae Du lytte til
Svanesangen, jeg Dig sjunge vil.

See Malvina! det er atter Vaar:
Solen i sin Ungdomsglands fremgaaer:
Trindt omkring os toner Fuglesang:
Blomsterrsmykt er grønne Foraarsvang.

See Malvina! jeg er ung igjen,
Dandser let paa Blomstergulvet hen:
Hjertet svulmer frit i glade Bryst,
Aabner trygt sig mod hver Foraarslyst.

Skjønne Foraar! Glædens rette Høst!
Purpurklædt som Morgensol i Øst,
Smiler til det gamle Barn paa ny:
Alderdommens skumle Skyer flye. —

Barnets Engle ere atter nær;
Straalende i Haabets Himmelskjær,
Om mig som en Blomsterkrands de staae,
Milde Længslers Wolsharper slaae.

Hør Malvina! der er Een iblandt,
Den som først mit unge Hjerte vandt,

Som for alle og i alle dog
Stærkest mig og sødest til sig drog.

Ja! jeg kjender Dig, den samme nu,
Som da først Du trylled Sind og Hu.
Dig i første Ungdomsglands jeg seer —
Ak! men jeg er ej den samme meer.

Nej — Og dog, nu est Du mere Min,
End da fordum Du mig kaldte Din:
Yaglingshjertet var blandt Mange deelt;
Snart tilhører det Dig ene heelt.

Slaa da Harpen! ungdomsstærk og varm.
Krøst din Fæstensgave til din Barm!
Du med den mig fæste sidste Gang!
Nu jeg sjunger vor Guldbryllupssang.

Fold nu dine Englevinger ud!
Kom og tag mig, Du mit Hjertes Brud!
Himlen sine Brudeblus har tændt:
Snart til Festen nu din Brudgom hent!

Brudeskamlen, som jeg knæler paa,
Jorden, synker. Højt i Æthren blaa
Did til alle mine Længslers Hjem
Før mig, Himmelbrud! af Mørket frem!

Tag, Malvina! Harpen hun mig gav!
Rør den, Datter! paa din Faders Grav!
Tag i Arv min bedste Glæde her!
Bedre vente den Forløste der.

Rettelser.

Side 4 Ingen "," mellem „Lurrimæ og Hejaa" men „!" efter det sidste.
— 5 Linie 1 Piær læs Pier.
— 7 L. 1 boas l. boao.
— 9 L. 6 Greve l. Herre.
— 15 L. 8 fra neden reuter l. rueser.
— 16 L. 8 fra oven offrer dæ l. offrer do.
— — L. 13 æje l. dje.
— 18 L. 7 den var l. den ikke var.
— 24 L. 14 han l. hun.
— 27 L. 16 Brystet nu højere l. Brystet end højere.
— 29 Anmærkn. Prikkerne l. Prikken,
— 30 L. 8 von Schiüsel l. Skrysser.
— 33 L. 1 slaaes l fraaes.
— — L. 6 Sabler l. Sabrer.
— 35 L. 3 hvorledes l. hvorredes.
— — L. 10 Lov l. Rov.
— 38 L. 18 paa ham l. paa Hans.
— 47 L. 3 Skol l. Skole.
— 49 L. 2 vorder l. vorde.
— — L. 3 haarnakken l. haardnakken.
— 55 L. 6 Fældet l. Faldet.
— — L. 21 haarbundede l. haardbundede.
— 57 midti Aa faa hweraunne' l. Aa faa hweranne'.
— 58 L. 2 lowen l. low.
— — L. 4 Miunæsti l. Minnætsti.
— 60 L. 1 rovd l. rovt.
— — L. 2 fr. ned. tømme l. tomme.
— 62 L. 10 fr. ned. bown l. bowre.
— 64 L. 4 fr. ov. haitte l. hatte.

Side 67 Linie 2 in læs en.
— 73 L. 1 Herredfogden l. Herredsfogden.
— — L. 2 fr. ned. Tidsfordrev l. Tidsfordriv.
— — L. 7 — concertonti og l. concertanti of.
— 74 L. 4 — Kjerreſtes l. Kjæreſtes.
— 80 L. 14 fr. ov. Gudens l. Guders.
— 81 L. 2 fr. ned. tyk l. tykt.
— 83 L. 6 — Carlsberg l. Carlberg.
— 95 L. 10 fr. ov. Sverrigs l. Sverriges.
— 102 L. 5 — er viſtnok l. viſtnok er.
— 119 L. 2 fr. ned. Bennerhavet l Vennerhavet.
— 153 L. 2 — i Vinterblæſt ſom l. ſom Vinterblæſt i.
— 161 L. 7 fr. ov. ſee l. ſees,
— — L. 9 — og ej l. ej.
— — L. 10 — purpurrøde l. purpurne.
— 166 L. 2 — Stormen l. Stormene.
— — L. 12 — med l. mod.
— — L. 15 — mod l. med.
— 169 nederſte L. deiligt l. driſtigt.
— 191 L. 11 fr. ov. ligger l. ligger i.
— 192 L. 5 — det ſidſte „Tirez haut" udſlettes.
— 197 L. 10 — kunne l. kunde
— 207 L. 5 — vandrer l. vandre.

folio 30812

